

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 16236

TROGN, HOBN UN FRIIKE
KINDER YORN

Mordkhe Schaechter

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

Pregnancy, Childbirth and Early Childhood

An English-Yiddish Dictionary

Pregnancy, Childbirth and Early Childhood

An English-Yiddish Dictionary

by

Mordkhe Schaechter

with the editorial assistance of

Anita E. Abraham

and

Gitl Schaechter-Viswanath

Yiddish Language Resource Center
League for Yiddish, Inc.
New York, 1991

© 1990 by Mordkhe Schaechter

Illustrations by Eydil Reznik

*Published by the Yiddish Language Resource Center of the League for Yiddish, Inc.
All rights reserved.*

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the written permission of the publisher.

Cataloging-in-Publication Data

Schaechter, Mordkhe.

Pregnancy, childbirth and early childhood: an English-Yiddish dictionary. (Yiddish title: Trogn, hobn un friike kinder-yorn: an english-yidish verterbikhl.) New York: Yiddish Language Resource Center, ©1990. (Yiddish terminology series.)

Bibliography: p.

1. Childbirth	2. Pregnancy.	3. Child care.	4. Yiddish
Language -- Dictionaries -- English.		I. Abraham, Anita E., Ed.	
II. Schaechter-Viswanath, Gail, Ed.		III. Title.	IV. Series:
Yiddish terminology series.			

RG 525

1990

618.4

90-70605

ISBN 1-878775-08-1

To Y. Yakhinson,

the pioneer of scientific terminology in Yiddish

Table of Contents

English table of contents	7
English preface:	9
1. The dictionary and its users	9
2. The source material	10
3. Editorial remarks	12
4. Scope and standardizing principles	13
English acknowledgments	18
Symbols and abbreviations	19
The dictionary	25
Bibliography	<i>xxxi</i>
Yiddish acknowledgments	<i>xxviii</i>
Yiddish preface	<i>ix</i>
Yiddish table of contents	<i>vii</i>

Preface

1. The dictionary and its users

Pregnancy, Childbirth and Early Childhood (henceforth: PCEC) is a terminological dictionary that covers more, and at the same time less, than the vocabulary of one clearly circumscribed discipline. It encompasses a sizable number of terms from several fields: human anatomy, physiology and pathology, obstetrics, child care, child psychology, early childhood education and others.

PCEC is intended for the general Yiddish-interested, Yiddish-reading public, as well as for two narrower audiences. On the one hand -- Yiddish linguists, teachers, students and language aficionados, who appreciate the growth and development of *mame-loshn*. (After all, the compiler of PCEC is by far not the only person in the Yiddish speech community who reads dictionaries for both edification and enjoyment.) On the other hand (and this group overlaps partly with the above), there are the young speakers of Yiddish who have established, or are planning to establish, families of their own and raise their offspring in the language of their East European forebears: the members of such youth organizations as Yugntruf Youth for Yiddish, Hemshekh-Dor Libhobers fun Yiddish, Hemshekh-Dor in Eynem, and the relatively large number of Yiddish speakers -- largely from Orthodox circles who are not affiliated with any explicitly Yiddish-oriented youth groups. Uriel Weinreich dedicated his textbook College Yiddish "to those in whose children's mouths Yiddish will live." The compiler of PCEC would reword this: "We dedicate this dictionary to those who speak Yiddish to their children both in early childhood and later on."

PCEC is, of course, a reference work; however, it is also intended as a teaching aid for people who actively seek to enrich their Yiddish vocabulary. Most entries in this specialized handbook are not found in any existing Yiddish dictionary. Many of them are not even listed in the unabridged Stutchkoff thesaurus (Oytser fun der yidisher shprakh), let alone in the few existing bilingual English-Yiddish dictionaries, whether they be concise (the totally obsolete Harkavy dictionaries of the 1890's, the revised and improved Harkavy dictionary of 1925, 1928 and 1988, and the up-to-date 1968 dictionary by Uriel Weinreich) or exhaustive (the unabridged 1915 Abelson dictionary).

With the above-mentioned readers in mind, this dictionary has included relevant idioms and illustrative sentences. Furthermore, we have attempted an unusual lexicographic experiment: to the extent feasible, we have included children's and nursery items, such as parental good wishes and greetings, rhymes of encouragement and playful teasing, making-up and counting-out rhymes and other linguistic-folkloristic material.

2. The source material

The primary sources for the needed lexical material were living informants, native speakers of Yiddish. In tapping this resource, we have tried to achieve a geographic balance, whereby Northern (North-Eastern), Southeastern and Central Yiddish -- the main regional varieties in the East European Yiddish heartland -- are more or less equally represented in the lexical inventory of PCEC. Furthermore, we have made a special effort to reach the language of geographic areas and social strata which are usually less well represented in Yiddish dictionaries: items prevalent in the spoken language of localities outside the large East European metropolitan areas and, thus, less influenced by the Yiddish press and Enlightenment (the "Haskole" movement). Our inclusion of material from Central Yiddish, i.e., "Polish" Yiddish (in the U.S. often misnamed "Galitsyaner Yiddish") is a significant step forward in Yiddish lexicography, as this one branch of Yiddish has been virtually ignored in most bilingual Yiddish dictionaries.

In most cases, there was a direct line of communication between the compiler of PCEC, himself a native speaker, and his informants. In some cases, however, the American-born or -raised children of European-born immigrants served as interviewers or elicitors of the desired information. One of the terms for foster child, *uftsorrl*, for example, was supplied to us by Dr. Anita E. Abraham (Chicago) who had overheard it from her butcher, Meyer Miller, a native of the Carpathian Mountains. Rena Borow submitted to us a list of almost twenty Yiddish terms of endearment used by her mother, Anya Berkowicz, a native of Warsaw. Mayer Horowitz and J. Fogel drew our attention to a playful American Yiddish coinage, *sharapnikl* (*shut up* plus *-nik* plus *-l*) for 'pacifier'. Dr. Regina Weinreich supplied us with a glossary of arts and crafts terms used in the Yiddish nurseries, kindergartens and schools in interbellum Eastern Europe.

Other treasure troves of relevant material were Yiddish memoirs (Gelbart, Kopelov, Shekhter-Widman and others), belles-lettres (Moyshe Nadir, Fishl Bimko, B. Ressler, Y. Okrutny and M. Knapheys) and even poetry (Froyke Averbukh/Froyem Oyerbakh,

Kalmen Hayzler, Kadye Molodovski, M.-M. Shaffir and others). In a recently published volume by a new Soviet Yiddish writer, Lev Berinski, we encounter Yiddish terms for 'sperm donor', 'sperm bank' and 'artificial insemination'. For *shver-hobern* 'woman prone to prolonged labor', we are indebted to the prose writer Eli Shekhtman; for *flyentsye* 'influenza' -- to both Sholem-Aleichem and Shekhtman.

The popular Yiddish medical literature through the centuries, including books with advice for pregnant and nursing mothers, is an inexhaustible gold mine for PCEC and for other terminological projects still in preparation. For example, the Yiddish term for 'membrane' is attested as early as 1650 in Teller's handbook of popular medicine (see Bibliography, pp. xxxi-xli).

The sources for 'uterus' are illustrative of the contribution of the Yiddish medical literature to the present work. *Heybmutter* was culled from various sources, including Dr. Markuze's *Seyfer refues* (1790) and Liondor's Polish-Yiddish dictionary (1827:27). In the Vilna periodical *Folksgezunt* (1923-1940), *heybmutter* occurs constantly along with the Germanizing *geber-muter* and the half-Yiddishized *geboy-r-muter*. In Teller's above-mentioned handbook we encounter *bermutter*; in Lifshits' Russian-Yiddish and Yiddish-Russian dictionaries (as well as in Markuze's *Seyfer refues*) -- simply *muter*. 'Uterine' is rendered either by *inboykhish* (*dos inboykhishe lebn* 'uterine life' in Yakhinson's book on child care, *Praktishe pedologye*) or by *muter/miter* as the first element of a compound: 'uterine artery' is *muter-arterye* (Hertsfeld, 18, 19); 'uterine cavity' is *muter-kholel* (ibid., 17, 19, 23, 24) and so on. The term for '(uterine) cervix' is *muter-heldzl* (Hertsfeld, 18, 23) and 'cervical canal' is *heldzl-kanal* (ibid., 16), while the term for 'cervical cap' is *heldzl-haybl* or *kapke*. Many other relevant terms are to be found in the Yiddish medical books and articles by various physicians and/or writers on medical subjects: Dr. M. Bespalow, Dr. I. Biber, Dr. Y. Faygenberg, Dr. L. Finkelshteyn, Dr. I. Gershenzon, Dr. B. Gordon, Dr. B. Hertsfeld, A.N. Kabanov, Dr. A. Kisel, Dr. M. Lensky, Dr. B. Liber, Dr. Y. Mayzel, Dr. I.A. Merison, Dr. W. Ostrovsky, Dr. A. Polianski, Dr. G. Riter and others (see Bibliography, pp. xxxi-xli).

The richest printed source for medical terminology is the Vilna periodical *Folksgezunt* (1923-1940), where we found hundreds of useful and generally still usable Yiddish terms, only a few having become obsolete. Another periodical with the same name, published in Paris (1948-1969), also contains many terms that were included in PCEC.

An historic-linguistic treasure is the Yiddish manual for pregnant women and nurses prepared by a midwife, Malke Berland, in 1836, as is Y. Yakhinson's handbook,

published almost a century later, in 1929. In Malke Berland's book we found Yiddish terms, for example, for 'walker' and 'quickenings', and had the satisfaction of seeing the constant use of *trogn/trugn* for 'be pregnant', *dos trogn/trugn* for 'pregnancy' and *hobn/hubn* for 'give birth/deliver'. "Digging" into Fishl Bimko's works for relevant terminology was also highly gratifying. Various other sources enriched PCEC with many authentic Yiddish words.

3. Editorial remarks

PCEC went through several preparatory stages before ultimately seeing print. At first, in 1986, the topically arranged word list was in the form of a typed manuscript, copies of which circulated among friends whose comments were very helpful. After entering the material of the original version on line in alphabetized and enlarged form, many additional sources not previously utilized turned up. The scope of this terminological dictionary became broader and deeper, as the research for it traced back to the manuscript Orekh kotn of 1290, whence we have the word *vindlshnur* 'legging', the archaic equivalent of the more recent *viklshnur*.

A number of Yiddish terms relevant to pregnancy, childbirth and early childhood could not be included in PCEC, since they lack English equivalents; such terms stem mostly from traditional East European Jewish folk life. They will have to await lexicographic attention in a future work with English as its target language. Vulgar sexual and excretory terms have also not been included in PCEC; they can be found in N. Stutchkoff's Thesaurus of the Yiddish Language (synonym groups 240 and 561).

As times change, so do beliefs, methods and objects. As a consequence, terminology must change as well. Whereas Malke Berland wrote of a *zoyghorn* for 'breast pump' in 1836 (p. 32), we now speak of a *brustplumpl*. Lifshits' dictionaries list *hoyz far kimpetorns*, literally: 'house for post-partum mothers'; today we speak of *kimpet-palate* 'maternity ward', *kimpet-tsenter* 'maternity center' and *kimpet-shpitol* 'maternity hospital'. Countless concepts are totally new: *birth control*, *birth control clinic*, *birth control pill*, *birthing room*, *birthing center*, *home birth movement*, *maternity leave*, *in-vitro fertilization*, *fetal monitors*, etc., etc. Yiddish language practitioners -- physicians, writers, translators, and linguists -- could not remain satisfied with the traditional words alone. English and all other languages constantly create or borrow new words for new concepts, and Yiddish is no different. Thus, the compiler of PCEC and his collaborators also had to fill lexical gaps.

In the development of a language, the spontaneous or planned broadening of the terminology of any area occurs simultaneously with the process of obsolescence. The past few decades have seen a general movement away from the use of superfluous New High German elements (*daytshmerish*) in Yiddish which were in vogue in the late nineteenth and early twentieth centuries. The compiler of PCEC was therefore able and in fact more than willing to ignore forms which carry a *daytshmerish* imprint.

A special effort was made to emphasize the use of diminutives (-l) and "second diminutives" (-ele) which are so common in Yiddish yet marginal in English. Calling a baby by its non-diminutivized Yiddish name is a hidden Anglicism or a token of incomplete mastery of the language. Not *Yankev* and *Khane*, but *Yankele* and *Khanele*. Likewise, objects and body parts belonging to a child are diminutivized. A child is fed not with a *lefl* 'spoon' but with a *lefele*. Not his *ponem/punem* 'face', but his *peneml* (diminutive) is dirty. A child would be totally enveloped if it were to wear a *mantl* 'coat'; a *mentele/mantele* (diminutive of *mantl*) denotes the proper size.

About the bracketed transcription of a number of words: Contrary to the widely held view of Standard Yiddish pronunciation, as propounded, for example, in U. Weinreich's *College Yiddish*, Yiddish actually has several standards ("Yivo Yiddish," "Stage Yiddish," "Soviet Literary Yiddish," etc; see my *Yiddish II*, p. XVI of the Yiddish preface). In transcribing the pronunciation of words which might pose a problem to the uninitiated, we gave both the Northern and Southern (and in a number of cases also the Central) Yiddish pronunciation, as they are encountered in live speech situations, rather than only the one encountered mainly in a classroom setting ("Standard Yiddish"). Of course, since it was impossible to accurately render all regional variants, we illustrated only the most important ones.

With regard to spelling, we are abiding strictly by the rules of the standardized Yiddish orthography (*Takones fun yidishn oysleyg*), as promulgated jointly by YIVO Institute for Jewish Research, and TSISHO, the Central Yiddish School Organization in Poland, in 1937.

4. Scope and standardizing principles

There are two approaches to compiling a terminology -- one might call them the "maximalist" and the "minimalist" approaches. A typical example of the former is the *Glossary of Soviet Military Terminology* (Washington, 1955), which includes words

which pertain not only to battle (weaponry, military rank, strategic and tactical terms, etc.), but also, for example, to the parts of trucks and automobiles. In the "minimalist" approach, these latter words belong in an automotive terminology. Names of diseases which are part of military life are also listed in the above-mentioned Glossary -- words which would otherwise appear only in a medical terminology.

The tendency in PCEC is to approximate the maximalist approach. The compiler researched a number of English textbooks and handbooks of anatomy, gynecology, child care, child psychology, as well as catalogs of toys, children's furniture, and at each item posed the question: "What is this called (or: What should this be called) in Yiddish?" Almost every English word in PCEC was found in the English sources we used. Some are longstanding terms, and others are brand new. *Onlies* 'only children', for example, and *onlyhood* 'the state of being an only child' came into being, presumably, in the 1980's. Only a small number of English words in PCEC are confined to colloquial speech.

Often we faced the question of which of several terms to recommend. In some cases, as in the case of the Yiddish equivalent to English 'nipple', we only listed four synonyms or variants for the Yiddish term, although we were aware of at least ten: *opl*, *hopl* (in the articles of Y. Faynberg), *brustopl*, *brustnopl*, *brustvortsl*, *vortsl*, *milkhvortsl*, *milekh-vortsl*, *pipke* and the American Yiddish *nipl*. In other instances we showcased the full richness of *mame-loshn*, such as at *baby* (endearing). Generally the tendency was towards conciseness and selectivity.

The following were the criteria for the selection of certain terms over others:

1) The rootedness of the term in Yiddish: if the word has a long history in the language, it was preferred.

2) The popular acceptance of a term: established usage should not be changed without compelling reasons. If a proposed term exhibited wide distribution both geographically and socially, it was preferred, unless the term had other attributes which are incompatible with other language-planning principles.

3) The up-to-dateness of the term: today, for instance, Yiddish speakers use *trogedik vern* 'become pregnant' (and in literary usage also: *fargeyn in trogn*), whereas *vern trogn* was the common term in older Yiddish, especially in the First Literary Yiddish (through the early nineteenth century). *Vern trogn/trugn*, incidentally, still survived in Central Yiddish at least up to the first half of the twentieth century (cf.

Yidishe filologye, Warsaw, 1924, p. 195). In PCEC we recommend the more modern *trogedik vern*, although we do list *trogn vern* as an obsolete form.

4) In striving to re-establish the authenticity of Yiddish, the *uniqueness* of a term is an important factor. If one out of two or more lexical or grammatical choices is characteristic of Yiddish, that choice was favored, unless a contrary argument could be raised on the basis of other language planning principles. Thus *trogn/trugn* (the recommended term) is preferred over the Central Yiddish *shvengern* (the permitted term), while the Germanizing -- *daytshmerish* -- *shvangern* (New High German *schwangeren*) should be avoided. (On the distinction between "preferred term," "permitted term" and "deprecated term" in the standardization of terminology, see Felber 1980:74.)

The preference for a unique Yiddish term must, however, be overridden in cases where an internationally accepted term in a scholarly or technical field has gained a strong foothold in Yiddish as well. Thus *gradnik* and *gradl* cannot be recommended over *termometer*, even though they are uniquely Yiddish. (The closest coteritorial cognate is the Russian *gradusnik*.) We did list them, however, as terms of regional currency.

Within the realm of prewar Eastern Europe, the more specifically Yiddish forms are sometimes geographically restricted either to all of Southern Yiddish (*federsht, milekh*); sometimes only to Southeastern Yiddish; sometimes to Central Yiddish; and sometimes to Northern Yiddish. Thus we encountered seven possible choices for the Yiddish term for 'premature birth': *frigeburt* (i.e., simply the German *Frühgeburt*), *friike geburt* (in articles by Dr. Edmund Nobel), *fritsaytik hobn* (in the writing of Y. Yakhinson), *friik hobn*, *tsu friik hobn* (Uriel Weinreich), *dos hobn tsu fri* and *dos hobn a zibele*. We selected the two most specifically Yiddish: *dos hobn tsu fri* and *dos hobn a zibele*. In the choice between the attributive adjectives *fri* and *friik*, on the other hand, we picked *friik*, leaving *fri* for the predicative and adverbial functions.

5) Our orientation towards *folk speech* was another factor in the process of terminological selection. The popularity of a term in literary texts, let alone in Yiddish "journalese", was less of a consideration than its rootedness in the spoken language. Alongside this principle is the tendency to "rehabilitate", to elevate some words which the linguistically unsophisticated Yiddish speaker may try to avoid due to his/her naive impression that they are inappropriate for educated speech or not even true Yiddish words, calling them "Polish," "Russian," "Hebrew." The Yiddish speech community of today ought to turn away from such linguistic xenophobia. If a word became a part of the Yiddish linguistic system generations ago, its etymology is irrelevant in determining whether the word is indeed Yiddish.

6) *Economy of expression*: a short term is preferable to a long one. The selected term should be as concise as possible.

7) *Semantic transparency*: whenever possible, one should be able to discern the meaning of a word with relative ease. Thus, "a complex term should reflect the combination of concepts on the basis of which it is formed" (Felber 1980:74).

8) *Precision* -- especially with new coinages. Not all terms or attempts at coining terms found in the literature were acceptable, for reasons apart from the preference for authentic Yiddish as opposed to *daytshmerish*. For 'twilight sleep', for instance, we came across *shleferishkeyt* in one source, but this is so close to *shleferikeyt* 'sleepiness,' that the former term would only cause confusion in light of the latter. If the former were an accepted term, we would have no choice but to recommend it; but since *shleferishkeyt* was most probably a new coinage, we figured that it was more advisable to recommend the term *halbdriml*, although this did not fully satisfy us either.

A characteristic example of the selection of terms: 'Fallopian tubes/oviducts' are referred to by various terms in the different sources we consulted: *ey-durkhfirer*, *eyer-traybl*, *eyer-firer*, *eyfirer*, *eyer-kanal*, *eykanal*, *falopishe rern*, *falopye-rerlekh*, *falopyum-rern*, *muterrern*, *rer*, *rerlekh*, *trayblekh* and so forth. The first stage of our selection process was a "negative" one: ruling out the New High German words which Eastern European doctors of German, Austrian, and Swiss training brought home into the Yiddish speech community (at least in printed texts). This excluded *Eileiter* and *Muterröhre*, among others. Brevity was a second criterion. The preference towards decreasing the number of available synonyms was a third, since a plethora of synonyms and variants for a term only lead to terminological chaos. When all was said and done, we determined *eytraybl* (a modification of *eyer-traybl* which we found in Grinberg and Stutchkoff) and *trayblekh* (in the writings of Dr. M. Bloch, Dr. N. Dubinski and Dr. N. Plotkin) to be most worthy of recommendation.

Finally, with regard to the Yiddish title of PCEC, we have pointed out elsewhere the favored status of *trog/trugn* and *hobn/gevinen* over the Germanizing *shvangern* and *gebern*, respectively (Schaechter 1989:16-17). For 'childhood' the *daytshmerish* word *kindheyt* was ruled out as an option. *Kindshaft* is a good term, but too poetic for everyday use. *Kindershe yorn* is also a correct term, but *kinder-yorn* was considered the best choice both because of its wide geographic distribution and its brevity. To M. Weinreich's *friike kindershe yorn* in an article in Folksgezunt (Vilna 1936:2), we preferred *friike kinder-yorn*.

It should be obvious from the foregoing remarks that the author has aspired to put together a dictionary whose users will find the words and expressions they are looking for, and even more important, will use them. We hope that anyone consulting PCEC will feel as gratified from the use of its contents as we have felt in compiling them.

Acknowledgments

I am grateful to all the friends who have assisted me, in one way or another, in the preparation of PCEC, among them: the twenty Yiddish writers, teachers and linguists who completed the questionnaire regarding the potential title for this handbook.

For valuable editorial comments, additions and corrections I am greatly indebted to: David Braun (Philadelphia/Leonia, N.J.), Dr. Paul Glasser (New York), Itzik Gottesman (Philadelphia), Dr. Rakhmiel Peltz (Northampton, Mass.), Eydl Reznik (Safed, Israel), Alan Sachs (New York), Beyle Schaechter-Gottesman (Bronx, N.Y.), Simone (Surele) Sherman (Toronto), Emily (Nekhume) Socolov (Philadelphia), Tsipoyre Spaisman (New York), Anne Stein (New York), Dr. Paul Weinsaft (New York), and especially my wife Charlotte (Tsharne) Schaechter, for clarifying for me countless factual and English linguistic items. The book was illustrated by Eydl Reznik.

To Adam Whiteman I owe a debt of gratitude for his constant advice and guidance regarding the technical aspects of wordprocessing in Yiddish. PCEC was prepared on a Macintosh SE personal computer and printed on an Apple LaserWriter IINT laser printer.

The editorial assistance of two individuals was of such magnitude that their names are listed on the title page: Dr. Anita E. Abraham (Chicago) and Gitl Schaechter-Viswanath (Teaneck, N.J.). Without the input and advice of all these friends, PCEC would never have come to fruition.

This project was made financially possible by generous grants from the Sam and Sime Kaplan Fund of the League for Yiddish, Inc., the Mayer and Tzippe Fruchtbaum Foundation, which subsidized the acquisition of the computer hardware used to prepare this publication, and the Benyumen Shekhter Foundation for the Advancement of Standard Yiddish, Inc.

*Mordkhe Schaechter
Bronx, New York
July 25, 1990*

Symbols and Abbreviations

קירצונגען און סימבאָלן

אָד' = אַדיעקטיוו
אַדוו = אַדווערב; אַדווערביעלע פֿראַזע
אומפֿערזענלעכע קאָנסטרוקציע (למשל: סע טוט איר ווי דאָס בייכעלע)
אַינפֿ' = אינפֿיניטיוו
אַק' = אַקוזאַטיוו
בלי' = בלויז לשון-יחיד (only in singular)
בלד' = בלויז לשון-רבים (only in plural)
דאַט' = דאַטיוו
לר' = לשון-רבים (plural)

<i>adj.</i>	= adjective
<i>adm.</i>	= admiringly
<i>aff.</i>	= affectionately
<i>Am.</i>	= Americanism (term used by the immigrant generation, especially in the U.S., but sometimes in other English-speaking countries)
<i>app.</i>	= appellative (when addressing)
<i>arch.</i>	= archaic
<i>attr.</i>	= attributive adjective (usually only before a noun)
<i>bibl.</i>	= biblical (word used in <i>Tsene-rene</i> , <i>Tkhines</i> , etc.)
<i>bl.</i>	= blunt speech, "uneuphemistic" term
<i>b.t.</i>	= baby talk
<i>c.l.</i>	= children's language
<i>coll.</i>	= collective noun, mass noun
<i>cont.</i>	= contemptuously
<i>ds.</i>	= <i>daytshmerish</i> (linguistic remnant from the one-time pseudo-cultured Yiddish, when using superfluous German words was considered a status symbol)
<i>emph.</i>	= emphatically
<i>euph.</i>	= euphemism

<i>f.</i>	= female
<i>fig.</i>	= figuratively
<i>g.t.</i>	= generic term
<i>hum.</i>	= humorously
<i>imp.</i>	= imperfective verb (verbal form not denoting a completed action; vs. perfective verb)
<i>intr.</i>	= intransitive verb
<i>iro.</i>	= ironically, or tongue in cheek
<i>lit.</i>	= literary usage
<i>m.</i>	= male
<i>med.</i>	= medical term
<i>n.</i>	= noun
<i>narr.</i>	= narrative style (in fairy tales, e.g.)
<i>nurs.</i>	= nursery word (used by parents when talking to babies and toddlers)
<i>obs.</i>	= obsolete term
<i>p.</i>	= poetic usage
<i>pf.</i>	= perfective (verbal form denoting completed action; does not usually occur in the present tense)
<i>pl.</i>	= plural
<i>pop.</i>	= popular usage
<i>postp.</i>	= postpositive adjective or adverb
<i>pr.</i>	= proper term, acceptable in the presence of company
<i>pred.</i>	= used only in the predicate
<i>refl.</i>	= reflexive verb
<i>reg.</i>	= regional usage
<i>rel.</i>	= religious
<i>rel.-lnd.</i>	= religious-learned style
<i>rev. cstr.</i>	= reversed construction
<i>s.a.</i>	= see also (additional information can be found under the word following this abbreviation)
<i>sch.</i>	= scholarly
<i>see</i>	= the relevant information to be found under the word to which referred
<i>sl.</i>	= slang
<i>Sov.</i>	= Soviet Yiddish
<i>tr.</i>	= transitive verb
<i>unspec.</i>	= unspecified gender
<i>v.</i>	= verb

Meaning	Symbol	באַטייט
<p>1. Words and word segments whose use is optional.</p> <p>2. Past tense forms with <i>za(y)n</i>.</p> <p>3. Irregular past participles.</p> <p>4. Parenthesized words in italics are used to help in defining a word.</p>	()	<p>1. ווערטער אָדער ווערטערטיילן וואָס זענען ברירהדיק.</p> <p>2. עבר-פֿאַרמעס מיט זין.</p> <p>3. אומרעגולערע פֿאַרטיציפֿן.</p> <p>4. איינגערינגלטע ווערטער אין קורסיוו זענען אויסטייטשן.</p>
Bracketed word is synonymous with the word immediately preceding angular brackets.	< >	דאָס איינגעווינקלטע וואָרט איז אַ סינאָנים צום וואָרט פֿאַר די ווינקעלעך.
Roman transcription of words whose spelling does not accurately reflect pronunciation.	[]	די טראַנסקריפציע פֿון ווערטער, וואָס זייער אַרויסרעד איז אַנדערש פֿון זייער שרייב-אופן.
Empty brackets indicate transcription to be found in an adjacent entry.		ליידיקע קאַנטיקלעך ווײַזן. אַז מע קען די טראַנסקריפציע געפֿינען אין אַ שכנישער ווערטערנעסט.
1. Variant forms.	/	1 גלייכרעכטיקע וואַריאַנטן.
2. End of a line of verse.		2. דער סוף פֿון אַ פֿערז.

<p>1. Stress when on other than the penultimate syllable.</p> <p>2. In phrases and illustrative sentences this symbol indicates primary and secondary sentence stress.</p>	<p>ˈ</p>	<p>1. דער קוועטשצייכן, ווען נישט אויפן פֿאַרלעצטן טראַף.</p> <p>2. אין ווערטער-גרופעס און אילן-סטראַטיזע זאָצן ווײַזט דער סימ-באַל אָן אויף הויפט- און בײַ-אַקצענטן.</p>
<p>1. Suffix boundary.</p>	<p> </p>	<p>1. סופיקס-גרענעץ.</p>

A

abandoned child	דאָס אינטערגעוואָרפֿענע קינד, -ער
abdomen	דער בויך, בייכער
a. (<i>of child</i>)	דאָס בייכעלע, -ך
abdominal	בויכ...
a. binder	דאָס בויכבענדל, -עך
a. cavity [KhOLEL/KhULEL]	דער בויך-חלל
a. cramps	בויכקראַמפֿן; בויכקראַמען
a. pains	דער/די בויכווייטיק
abnormal	אוימנאָרמאַל
a. position (<i>of fetus</i>)	די אוימנאָרמאַלע פּאָזיציע
a. presentation (<i>of fetus</i>)	דאָס אוימנאָרמאַלע באַווייזן ויך
abort, v.	אַבאָרטירן
a.ed fetus (<i>usually fig.</i> : 'helpless person') [MAPL]	דאָס מ'פיל-קינד, -ער
abortion []	דער אַבאָרט, -ן; דאָס מ'פיל-זיין; דער מפיל, -ען
have an a.	אַבאָרטירן
induce an a.	אַרויסרופֿן (אַרויסנערופֿן) אַ מ'פיל
pop.	מאָכן אָן אַבאָרט
tr. (<i>slang</i>)	קאַליע מאָכן
refl. (<i>slang</i>)	קאַליע מאָכן ויך
"botched" a. [GEPA'TERTER]	דער געפֿטערטער אַבאָרט, געפֿטערטע אַבאָרטן
elective a.	דער מעל-אַבאָרט, -ן
habitual a. (=miscarriage) [BETE'VEDIKE MAPLEN]	דאָס בטבעדיקע מפלען
incomplete a.	דער טייל-מפיל, -ען

induced a.	דער (קײַנסטלעכער) אַבאָרט. (קײַנסטלעכע) אַבאָרטן
inevitable a. [MAPLUNG]	די מפּלונג, -ען
missed a. [GEPATERTER]	דער געפֿאַרטער אַבאָרט, -ן
septic a.	די אַבאָרט-אינפֿעקציע, -ס
spontaneous a. [MAPLUNG]	די מפּלונג, -ען; דער ספּאַנטאַנער אַבאָרט, -ן
threatened a. [MA'PL-SAKONE/...-SAKUNE]	די מ'פֿל-סכנה, -סכנות
a. clinic	די אַבאָרט-יד-קליניק, -עס
a. pill	די אַבאָרט-יד-פּיל, -ן
abortionist	דער אַבאָרטניק, -עס
abortus [MA'PELE] [NE'YFELE]	דאָס מ'פּילע >נפֿלע<, -ן
s.a. aborted fetus	
abruptio placentae	דאָס פֿאַרלירן דאָס אָרט >די בערט<
absorbent cotton	די וואָפֿיקע וואַטע
abuse, n.	דער קרומניץ
child a.	דער קינדער-קרומניץ
emotional a.	דער עמאָציאָנעלער קרומניץ
sexual a.	דער סעקסועלער קרומניץ
abuse, v.	קרומניצן (קרומגעניצט)
abusive	נידלעריש; גראָב-יילגעריש
physically a.	שלעגערש
"accident": have an "a."	
(defecate)	באַמאַכן זיך; באַדאָסן זיך
(urinate)	באַנעצן זיך
...ache	דער/די ווייטיק
earache (of child) : She has an e.	סע/ס/עס טוען איד וויי די אויערלעך;
	די אויערלעך טוען איד וויי.
headache (of child) : He has a h.	דאָס קעפּלעלע טוט אים וויי;
	סע/ס/עס טוט אים וויי דאָס קעפּלעלע.
stomach ache (of child) : She has a s. a.	סע/ס/עס טוט איד וויי דאָס ביי'כעלע;
	סיבב'כעלע טוט איד וויי.
s.a. painful; sore; ache, v.	

ache, v./rev. cstr.	וויי טאָן/טון (געטאָן/געטן) + דאָס
s.a. ...ache	
acid stomach	די דאָס ווײַערקייט אין מאָגן
s.a. heartburn	
acini cells	די מיל(ע)ך-קעמערלעך
acme (of a uterine contraction)	דער שפיץ, ין
act up, v.	(אַרומ)קאַמאַנדעווען; (אַרומ)וויעווען
n. also [KhE'FTSYES]	הפציות, ליד; שטיק, ליד
He's a.ing up again.	ער הייבט שוין אָן מיט זײַנע חפציות > שטיק.
activity center (toy)	די אַקטיווערײַ, ען
bath a. c.	די באַד-אַקטיווערײַ
musical a. c.	די מוזיקאַלישע אַקטיווערײַ
adhesive band	דאָס פּלעסטערל, עך
adhesive pad	דער פּלאַסטער, -ס
administration (of medicines)	דאָס אײַנגעבען (אײַנגעגעבן) (רפואות)
[REFU(Y)ES/REFIYES]	
continuous a. [KESE'YDERDIKE]	דאָס כּסדרדיקע אײַנגעבען
adopt, v.	אַדאָפּטירן
adoption	די אַדאָפּטירונג
a. agency	די אַדאָפּטיר-אַגענטור, ין
a. request [BAKOShE/BAKUShE]	די אַדאָפּטיר-בקשה
put up for a.	אָוועקגעבען (אָוועקגעגעבן) צו אַדאָפּטירן
adoptive parents	אַדאָפּטיר-טאָטע-מאַמע
adrenal glands	בײַנידן; אַדרענאַלע גילן <דריולעך>
affection	דאָס/די ליבשאַפט; דאָס/די צויגעבונדנקייט;
	דאָס/די וואַרעמקייט
affectionate	ליבלעך; ליבעוודיק; וואַרעם; צויגעלאָזט
a.ly	מיט ליבשאַפט <גינציקייט/וואַרעמקייט>
afterbirth	דאָס אָרט
reg.	די בערט
afterpains	די נאַכווייען

agalactia	די דאָס אָנמיל(ע)כשאַפּט
air (a room), <i>imp.</i>	לופטערן
<i>pf.</i>	אויסלופטערן; (א)דורכלופטערן
alternative birthing center	דער אַלטערנאַטיווער האַלצענטער
[HO'PTSENER/HU'PTSENER]	
amniocentesis	דער אַמניאָצענטעז
amniotic	אַמניאָטיש
a. fluid	דאָס אַמניאָטישע וואַסער
a. sac	דער אַמניאָטישער פענכער
ampulla (area of the Fallopian tube) [KEYLE]	די כלי
amulet [K(A)MEYE, -S; ShMIRE, -S]	די קמיע, זות, די שמירה, שמירות
android pelvis	דער מאַנצביל(י)שער בעקן
anesthesia	די אַנעסטעזיע
<i>pop.</i>	די איינשלעפערונג
general a.	די טאָטאַלע אַנעסטעזיע
inhalation a.	די איינעטעם-אַנעסטעזיע
local a.	די לאָקאַלע אַנעסטעזיע
pudendal a.	די געניטאַלע אַנעסטעזיע
regional a.	די רעגיאָנאַלע אַנעסטעזיע
spinal a. [ShEDRE]	די שפּינאַל-אַנעסטעזיע
s.a. epidural block	
anesthetic, n.	דער אַנעסטעטיק. זי: דאָס אַנעסטעזיר-מיטל, -ען
anesthetize	אַנעסטעזירן
anger, n. [KAS]	דער כעס
angry (with) [BROYGES; INKA'S]	ברוגז (מיט); אין כעס (אויף)
get a.	ווערן (געוואָרן) ברוגז > אין כעס <
make a.	אַרבייטן ענגען אין כעס
animal, <i>nurs.</i> [KhA'YELE]	דאָס חיהלע, זי
ant	די מערדע(ט)שקע/מוראַשקע, -ס
antibiotics	דער אַנטיביאָטיק, -ן
anxiety [PAKhED, PKhODIM/PKhUDIM]	דער פחד, -ים

separation a.	דער צעטייל-פּחד
stranger a.	דער פּחד פֿאַר פֿרעמדע
apart: They are two years a.	גערוקט: זיי זענען צוויי יאָר גערוקט.
approval [(H)ASKOME/(H)ASKUME]	די הסכמה
loving a. [LI'PShAFTASKO'ME/-ASKU'ME]	די לייבשאַפֿט-הסכמה
areola	דאָס אָפּל-רעדל, -עך
areolar	
a. area	אַרום דעם אָפּל-רעדל
a. engorgement	די/דאָס געשוואַלנקייט פֿונעם אָפּל-רעדל
arm (of child), pop.	דאָס הענטעלע, -ך
lit.	דאָס אַרעמל, -עך
arrested development	דער אַנטוויקל-פֿאַרהאַלט
artificial insemination	די קינסטלעכע איינזוימענונג
asleep: be a.	שלאָפֿן (איז געשלאָפֿן)
aff./nurs.	שלאָפֿן/פּאַפּי: איציעלע גייט פּאַפּי.
s.a. bed: go to bed; put to bed	
attachment	די/דאָס צוגעבונדנקייט, דער צובונד
attention [UFMERK/IFMERK/OFMERK]	דער אויפֿמערק
hum./Am.	דאָס אַטענטישעלע
The child craves a.	ס'קינד וויל אויפֿמערק <אַטענטישעלע>.
pay no a. (to)	נישט אוימקוקן זיך (אויף)
give a lot of a. (to)	צאָצקען זיך (מיט)
attention span []	דער אויפֿמערק
The child has a short a. s.	דאָס קינד האָט אַ קורצן <קליינעם> אויפֿמערק.
attentiveness	די/דאָס איינהערקייט
Is total a. crucial in early life? [IKER]	איז טאָטאַל איינהערקייט אָן עיקר אין די יינגסטע יאָרן?

B

baby, n.	[E'YFELE]	דאָס עופּעלע, ך; דאָס פּיצל, ך
pop. also	[NE'YFELE]	דאָס נפֿלע, ך
sch.	[ZEYKIND]	דאָס ווײַקינד >וויקלינד<, ך
aff.		דאָס פּיצעלע >עופּעלע<, ך
aff./app. (usually preceded by מײַן, or followed by מײַנס, or preceded by an adjective [טײַער, שײַן] and followed by מײַנס)		
	[O'YTSERL]	עופּעלע, אויפֿער; בױבעלע, בראָק;
	[KhI'YESL/KhA'YESL]	ברעקעלע, ברוי; בריינעלע; דרויבעלע;
	[KhA'YSELE]	ווערירקל; ווערעמל; ויסקייט; חיותל;
		חיותעלע; טאַטעלע (צון אַ ייִנגעלע);
		טײַבעלע; ליאַלקעלע; מאַמעלע (צון אַ
		מײַדעלע); מאַנדעלע; מאַנצ(עלע);
	[NE'FESH]	מײַדעלע; נאַגעלע; נפֿשל;
	[NESH'O'MKELE/NESHU'MKELE]	נשמהקעלע; פּויקעלע;
		פּויטשיקל; פּיצעלע; פּײַגעלע;
		פּישעלע; קעצעלע; קרישקעלע;
		ראָזשינקעלע; שוועלבעלע; שווינקייט;
		שיינקייט; שעפּסעלע; שעפּעלע
also	[LI'KhTIKE/LE'KhTIKE/LA'KhTIKE]	ליכטיקע צורה מײַנע!
	[TSURE/TSIRE]	
s.a.	beautiful; bright; chubby; darling;	

boy, *aff.*; girl, *aff.*

baby

have a b. (*give birth*) האָבן (געהאַט) אַ קינד; געלעבן ווערן (מיט)

change-of-life b., *m.* [BEN-ZEKU'NIML/-ZEKI'NEML] דאָס בן-זקנימל, -ער

f. [BAZEKU'NIML/BAZEKI'NEML] דאָס בת-זקנימל, -ער

b. blanket *see* blanket

b. bottle

דאָס פֿלעישעלע, -ך

(with nipple) *also*

דאָס מיווקל, -ער

(b.) bunting [MA'LBEShL]

דאָס איין-מ'לבושל, -ער

b. carriage

דאָס (גאָנג-)וועגנעלע, -ך

b. cereal

דאָס קאַשקעלע, -ך

obs./pl.

קינדערמעלן, -לד

b. fat

קײַלעכיקע בעיקעלעך, -לד

b. harness

דאָס געשפּאַנדל, -ך

b. lotion

דאָס עולפל-שמירעכץ <אײַנערײַבעכץ>

b. oil

דער עולפל-אײַל, -ן

b. powder

דער עולפל-פּראָשיק, -עס

b. quilt *see* quilt

b. rocker

דאָס ווייגערל, -ער

b. shampoo

דאָס צוואַנגוועסערל

b. shoe

דאָס עולפל-שיכעלע, -ך

b. skin oil *see* b. oil

b. sling

די (עולפל-)בינדע, -ס

She's carrying the baby in a s.

זי טראָגט עס אין אַ בינדע.

b. snatcher

דער קינד-פֿאַרכאַפּער, -ס

b. talk [LOShN/LUShN]

דאָס קינדער-לשון

b. teeth *see* b. tooth

b. tender

דאָס עולפל-טישעלע, -ך

b. thermometer

דאָס טערמאָמעטערל, -ער

s.a. thermometer

b. tooth

דער מיל(ע)כצאָן, מיל(ע)כצײַן; ערשטע צײַן, -לד

baby ... (<i>of some wild animals</i>)	דאָס קליינע ...
b. deer [HI'RShELE/HE'RShELE]	דאָס הירשעלע. -ך
b. elephant	דאָס העלפֿאַנדל, -עך
baby, v.	פעסטען
baby boom	דאָס צעקינדלעניש
b. b. generation [DOR]	דער/דאָס צעקינדל-דור
babyhood [E'YFLShAFT]	די/דאָס ערשטע
babyproof <i>see</i> childproof	
babysit, v. [KIN'THITER]	זיין (איז געווען) אַ קינד היטער (ביי)
babysitter (<i>m./unspec.</i>) []	דער קינד היטער, -ס
(f.) [KIN'THITERN]	די קינד היטערין, -ס
back (<i>of baby</i>), n.	דאָס פלייצ(ק)עלע. -ך
back carrier <i>see</i> carrier	
back labor <i>see</i> labor	
back pack <i>see</i> carrier	
bacterial	באַקטעריעל
b. infection	די באַקטעריעלע אינפֿעקציע
b. pneumonia	דער באַקטעריעלער לוינגען-פֿאַרצינד
bad: B. boy/girl! (<i>threatening with the forefinger</i>), n.	אײַ-ניי-ניי! / ניי-ניי-ניי!
bag of waters (<i>amniotic membranes</i>)	דאָס וואַסער-זעקל
ball	דער באַלעם, -ס; די פילקע, -ס
...ball (<i>in names of ballgames</i>)	באַל...
balloon	דער באַלאָן, -ען
banana, b.t.	נאַנאַ
bandaid (<i>for adults</i>)	דער פלאַסטער, -ס
(<i>for children</i>)	דאָס פֿלעיסטערל, -עך
bang, v. [KLAPM]	קלאַפּן
reg.	קלאַפּן
Children b. their heads against the crib.	קינדער קלאַפּן מיטן קעפֿעלע אין בעטעלע.

<i>nurs.</i>	בום-בום
bangs	די גרויסקע: סטרישקעס
barette	דאָס (האַר) שפּילקעלע. דך
barley cereal	די פערל-קאַשע; פערל-גרויפן, ליד
barrel, <i>narr./nurs.</i>	דאָס פּעסעלע. דך
barren woman [AKORE/AKURE]	די עקרה, עקרות
<i>bibl.</i> [...ERN]	די אומטראַכטערין. ס
<i>s.a.</i> infertile; sterile; childless	
basket (<i>for babies</i>) <i>see</i> bassinette	
bassinette	דאָס באַסינעטל, -ער
bathe: have a b. (<i>baby</i>) /give a b. [O'BODN/U'BUDN]	אַפּבאַדן (אַפּגעבאַדן) + אַק'
How soon may the baby have a sponge b.?	ווען מעג מען שוין אַפּבאַדן ס'קינד מיט אַ שוואַם?
How soon may the baby have a tub b.?	ווען מעג מען שוין אַפּבאַדן ס'קינד אין וועניגקעלע <ביטעלע/קינדער-וואַנע>?
have a b. (<i>adult</i>)	אַפּבאַדן (אַפּגעבאַדן) זיך; נעמען אַ וואַנע
<i>s.a.</i> tub	
bathe, <i>tr./imp.</i>	באַדן (געבאַדן) + אַק'
<i>pf.</i> []	אַפּבאַדן (אַפּגעבאַדן); אויסבאַדן (אויסגעבאַדן)
battered child	דאָס געשלאָגענע קינד, -ער
bawl	האַלאַסעלן; וויעלן
<i>s.a.</i> cry	
beanbag [BO'BA'YTL/BO'BA'TL]	דער באַבבזיטל, -ען
bear (a child), <i>v.</i>	געווינען (געווינען); ברענגען (געברענגט/געבראַכט) אויף דער וועלט
She bore him a child.	זי האָט אים געווינען אַ קינד.
<i>bibl./p.</i> also	געבערן/געבוירן (געבוירן)
b. many children, <i>imp.</i>	קינדלוען
b. many children, <i>pf.</i>	אַנקינדלוען
<i>s.a.</i> baby boom; give birth; have; multipara	
bear (<i>animal</i>)	דער בער. ז

b. cub	דאָס בעלדעלע. ך
female b.	די בעריכע. ם
teddy b.	דאָס בעלדעלע. ך
beautiful, <i>b.t.</i>	צאַצאַ
b. infant	די ליאַלקע. ם; דאָס ליאַלקעלע. ך;
[MA'LEKhL, MALO'KhIMLAKh/MALU'KhEMLEKh]	דאָס טעיקעלע. ך; דאָס מלאכל. מלאַכימלעך
<i>s.a.</i> baby, <i>aff.</i> ; chubby; darling; boy, <i>aff.</i> ; girl, <i>aff.</i>	
bed: go to b.	לייגן ויך שלאָפן; גיין (איז געגאַנגען) שלאָפן
<i>nurs.</i>	(גיין) שלאָפן <פאַפּן>
put to b.	לייגן שלאָפן; אָנטשלעפן; איינשלעפערן
bedtime	צײַט צו גיין שלאָפן; צײַט ויך צו לייגן שלאָפן/ צײַט צו לייגן ויך שלאָפן
b. story [MA'YSELE/MA'NSALE]	אַ מעשהלע צום אָנטשלאָפן ווערן
bedwetter, <i>unspec.</i>	דער באַנעצער. ם
be a b. <i>also</i>	באַנעצן ויך (בײַ נאַכט)
<i>m.liro.</i>	דער ליאַכער. ם
<i>f.liro.</i>	די ליאַכערקע. ם
beget, <i>imp./pf.</i>	געווינען (געווינען); געבוירן (געבוירן)
b. many children, <i>imp.</i> [KhA'SENE]	קינדלען; אַ יאָר נאָך דער זותונה האַט זי אָנגעהויבן צו קינדלען.
<i>pf.</i>	אַנקינדלען
<i>s.a.</i> baby boom; multipara	
behave [U'FIRN/T'FIRN/O'FIRN]	אויפֿפירן ויך
b. well	אויפֿפירן ויך שיין; זיין אַ מענטש;
[MA(Y)LE]	האַלטן ויך אין דער מעלה
behavior []	דער אויפֿפיר. ך
good b.	דער לײַטשער אויפֿפיר
<i>s.a.</i> act up; irrational behavior; misbehavior; temper tantrum	
behind (<i>of baby</i>), <i>n.</i>	דאָס געזעסעלע. ך

bells (<i>for play</i>)	גלעקעלעך
belly (<i>of child</i>)	דאָס בייכעלע, ך
belly-band	דאָס בייכענדעלע, ך
bellybutton (<i>of child</i>)	דאָס פּוּפּיקל, -עך
reg.	דער אָפּל, -ען
belt	דער פּאַס, ך
safety b.	דער שיצפּאַס, ך
shoulder b.	דער אַקסלפּאַס, ך
bib	דאָס גאַנצערל <הערצל/פּאַרטעכל>, -עך
bicycle	דער ראָווער, ראָווערן; דער וועלאָסיפעד, ך; דער בייציקל, -ען
reg./pop. also	דאָס ליסעפעדל <ליצאפעדל>, -עך
obs./reg.	דאָס רייטוועגעלע, ך
ride on a b.	פּאַרן (איז געפּאַרן) מיט אַ ראָווער <ביציקל/וועלאָסיפעד>
big, b.t.	גרויס
billy goat, <i>nurs.</i>	ציגעלע-מייגעלע
s.a. kid	
binder (<i>used after cutting umbilical cord</i>)	די אַרומבינדונג
biological	ביאלאָגיש
Her b. clock is ticking.	איר ביאלאָגישער וויינער שטייט נישט.
b. mother	די לייבלעכע מאַמע, -ס
birdie, <i>nurs.</i>	דאָס פּייגעלע, ך
b.t.	ציפּי
birth	דאָס געבוירן-ווערן
dtz.	די געבורט
at b.	בײַם געבוירן (ווערן)
from b.	פֿון געבוירן <געבוירנשאַפט> אָן
give b. to [HOBM/HUBM]	האַבן + אַק; געלעגן ווערן מיט + דאָט
about to give b.	זײַן (איז געווען) אויף דער צײַט
bibl./p. obs.	געבערן (געבוירן)/געבוירן (געבוירן); געווינען (געווינען)
by b. and inclination: [RAMA'Kh EYVRIM]	מיט אַלע רמח אברים:
She is a Yiddishist by b. and inclination.	זי איז אַ יידישסטקע מיט

b. amulet [ShI'R(H)AMA'(Y)LES] [ShMI'RETSETL]	אַלע רמח אברים שיר-המעלות, ליד;
b. attendant, <i>m./unspec.</i> <i>f.</i> [HE'LFERN]	דאָס שמירה-צעטל, -ען דער אָפּנעם-העלפֿער, -ס די אָפּנעם-העלפֿערין, -ס
b. canal [HO'PKANA'L/HU'PKANA'L] b. certificate	דער האָלבקאַנאַל, -ן; די האָלבוועג, ליד די מעטריקע, -ס
birth control practice b. c. b. c. clinic b. c. methods b. c. pill	דער קינדל-קאָנטראָל; דער טראַג-דעגוליר ניצן פֿאַרהיט-מיטלען די טראַג-דעגוליר-קליניק, -ן מעטאָדן פֿון טראַג-דעגוליר די קינדל(קאָנטראָל)-פּיל, -ן
birthday <i>p.</i> <i>ds./obs.</i> have one's b. <i>also</i> Last week was his b. Happy b.! [MAZL]	דער געבוירן-טאָג, -טעג דער יעדטאָג, -טעג דער געבורטסטאָג, -טעג יערן <יאָרן> זיך; יעלנע וואָך האָט ער זיך געיערט <געיאָרט>. מיט מול געיערט זיך!
b. boy little b. b. b. celebrant, <i>pop./obs.</i> b. girl little b. g. b. party [SI'MKhELE]	דער יערוניק, -עס דאָס יערוניקל, -עך דער מענייק, -עס די יערוניצע, -ס דאָס יערוניצעלע/יערוניטשקעלע, -ך דאָס געבוירן-טאָג-שימחהלע/קערמעשל, -עך
birth defect [MUM/MIM] major b. d.	דער געבוירן-פֿעלער, -ס; דער מום, -ען דער גרויסער געבוירן-פֿעלער <מום>
birthing bed [HOBbET/HUBbET] birthing center [HO'PTSEnTER/HU'PTSEnTER] birthing chair [BROKhShTUL/BROKhShTIL] birthing room [HOBZAL/HUBZAL] birthing stool <i>see</i> birthing chair	די/דאָס האַבבעט, -ן דער האַבצענטער, -ס די/דער בראַכשטול, -ן דער האַבזאַל, -ן

birth injury	די געבוירן-שעדיקונג
birth mother <i>see</i> natural mother	
birthweight	די געבוירן-וואָג
low b.	די קליינע געבוירן-וואָג
black and blue	ברויך-און-בלאַ; בלאַנע-בלאַ
b. mark <i>also</i>	דער סיניק, -עס
bladder	דער (אורין-)פענקער, -ס
blanket	
baby b. [KO'TSIKL]	דאָס קאַציקל, -עך; דאָס דע'קעלע, -ך
fleece b.	דאָס פֿעל-קאַציקל, -עך
receiving b.	דאָס קימפעט-קאַציקל, -עך
security b.	דאָס שייך-קאַציקל, -עך
s.a. quilt	
bleed, v.	בלוטיקן
bleeding	דאָס בלוטיקן
(<i>consoling expression used when child is scared of b.</i>)	אַ'ווא', דאַנצקער בלוט גייט!
blindman's buff	(שפילן אין) בלע'נדעניש/בלי'נדעקייט/(די) בלינדע קו
bloated	אַ'נעפּווישט; אַ'נעבלאַזן
The baby's stomach is getting b.	דאָס ביי'כעלע ווערט אַ'נעפּווישט <אַ'נעבלאַזן>
block (<i>for play</i>)	דאָס קלעצל, -עך
building b.	דאָס בויקלעצל, -עך
hollow b.	דאָס פּוּסטקלעצל, -עך
s.a. building set	
blood pressure [BLUDRUK]	די בלוטדריקונג, דער בלוטדריק
high b. p.	די הויכע בלוטדריקונג
low b. p.	די נידעריקע בלוטדריקונג
bloody show	דאָס פֿלעקן
blow bubbles (<i>of baby</i>), <i>tr.</i>	בלאַזן (געבלאַזן) (לופט) באלאַנען <בלע'זעלעך/בילבעלעך>
blue baby	דאָס בלאַ'עלע, -ך
blunt-pointed <blunt-edged> scissors	דאָס אויסגעקליכטע שערעלע, -ך

<i>believed to bring good luck</i>	
<i>s.a. caul</i>	
"botched" abortion <i>see</i> abortion	
bottle (<i>for feeding</i>), <i>n.</i>	דאָס פלעשל, -עך
b. brush	דאָס פלע'של-בערשטעלע, -ך
b. cap	דאָס פלע'של-שטערצעלע, -ך
b. feeding	דאָס געבן דאָס פלעשל
b. warmer	דער (פלע'של-)אַוואַרעמער, -ס
bottle, <i>v.</i>	אײַנפֿלעשלען
b. the formula	אײַנפֿלעשלען די מילכ-מילעך-פֿאָרמל
bottle-fed	
<i>informal</i>	דאָס ערפֿעלע <קינד> וואָס מע גיט (אײַם) דאָס פֿלעשל
<i>lit.</i>	דאָס פלע'שליקניג, -ער
Is your child b. or breast-fed?	
(<i>to the father</i>)	אײַנער קינד גיט מען דאָס פֿלעשל צי די ברוסט?
(<i>to the mother</i>)	אײַנער קינד גיט אײַד דאָס פֿלעשל צי די ברוסט?
bounce (a ball), <i>tr.</i>	באַלעמאָען (אַ פֿילקע)
<i>intr.</i>	באַלעמאָען ויך
The ball b.s. [BA'LEMTSEKh]	די פֿילקע <דער באַלעם> באַלעמט ויך.
bounce (child on the knees), <i>v.</i>	האַצקען
<i>nurs.:</i> "Come, let me b. you."	מאַכן הוידאַ: "קום מאַכן הוידאַ."
bouncing chair	די האַצקעשטול, -ן
bow (<i>for hair</i>), <i>n.</i>	דער שליף, -ן
<i>s.a. hairbow; ribbon</i>	
bowel movement: have b. m.s	דאָס אויסמאַכן ויך
A breast-fed baby has several b. m.s a day.	אַ וײַנקינד מאַכט ויך אויס עטלעכע מאל אַ טאָג
<i>s.a. training: bowel t.</i>	
bowl (<i>for child</i>)	דאָס שיסעלע, -ך; דאָס שעללעכל, -עך
bow-wow	האַ-האַ/האַו-האַו
boy	דאָס יונגל, -עך
<i>Am./pop.</i>	דער בויטשיק, -עס; דאָס בויטשיקל, -עך

טראַגן, האָבן און פֿרייַקע קינדער-יאָרן

(little)	דאָס ייִנגעלע, ך
(big)	דער יונג, ען
as a b.	ייִנגלחיינו
<i>aff./adm.</i> [BOKhERE'TS/BUKHERE'TS]	דאָס ייִנגעלע, ך; דער בחורעץ;
	דער יונגאַטש, -עס; דער יונג, -ען;
	דאָס יונגאַטשיקל, -עך
<i>aff./pl.</i> [BONIM/BUNEM]	בנים
brat: spoiled b.	דאָס צעבאַלעוועטע <פֿאַרפעסטעטע>
(boy) [BENYO'KhIDL/BENYU'KhEDL]	בן-יחידל, -עך
(girl) [BASYEKh'DKELE]	דאָס צעבאַלעוועטע <פֿאַרפעסטעטע>
	בת-יחידקעלע, ך
Braxton-Hicks contractions	פֿאַל(ט)שע ווייען
break waters	פֿאַרלירן (פֿאַרלירן) דאָס וואַסער
Her waters broke.	וי האָט פֿאַרלירן דאָס וואַסער.
<i>s.a.</i> rupture	
breakables	ברעכיקע זאַכן
breast	די ברוסט, ברוסט/ברוסטן
(of baby)	דאָס בריסטעלע, ך
b. infection	די ברוסט-אינפֿעקציע, -ס; דער ברוסטאַנרייס, ך
b. milk	די מאַמעמילך/מאַמע-מילעך
b. nodule (of baby)	דאָס ברוסטווערצעלע, ך
b. pad [ZE'YKISHLE]	דאָס ווייג-קישעלע, ך
take the b. (suckle)	נעמוען (נענומען) די ברוסט
<i>s.a.</i> feed	
breast-fed baby [ZEYKIND]	דאָס ווייגקנד, -ער
<i>s.a.</i> bottle-fed	
breastfeed	
<i>imp.</i> [GEBM]	געבן (געגעבן) די ברוסט; ווייגן (דאָס קינד)
<i>pf.</i>	אַנזייגן (דאָס קינד)
<i>nurs.</i>	געבן ציצי

<i>lit. also</i>	שטילן
b.ing mother	די ווייגערדיקע מאַמע
breastfeeding	דאָס געבן די ברוסט; זייגן
breast nipple <i>see</i> nipple (<i>breast</i>)	
breast pump	דאָס (ברוסט)פּלומפּל, -עך
battery-operated b. p.	דאָס באַטעריע-פּלומפּל, -עך
bicycle horn b. p.	דאָס טרובע-פּלומפּל, -עך
convertible b. p.	דאָס איבערבײַט-פּלומפּל, -עך
cylinder b. p.	דאָס צילינדער-פּלומפּל, -עך
manual b. p.	דאָס האַנטפּלומפּל, -עך
oral b. p.	דאָס מוילפּלומפּל, -עך
<i>obs.</i>	דער ווייגהאַרן
breech	דאָס אוינטערשטל
complete b.	דאָס גאַנצע אוינטערשטל
footing b.	דאָס פֿיסל-אוינטערשטל
frank b. [TE'KhESL]	דאָס תּוחלל-אוינטערשטל
b. delivery	דאָס אוינטערשטל-האַבן
b. position	די אוינטערשטל-פּאַזיציע
b. presentation	דאָס גיין מיטן אוינטערשטל
bright child	דאָס קלונע קינד, -ער
<i>m./unspec./aff.</i> [KhOKhEM/KhUKhEM, KhAKhOMIM/KhAKhUMIM]	דער חכם, -ים
<i>also</i> [KhOKhEMATIK/KhUKhEMATIK]	חכם-עתיק, בל"י
<i>f./aff.</i> [KhAKhOME/KhAKhUME, -S]	די חכמה, חכמות
<i>also</i> [KhAKhE'(Y)MESTE]	די חכמתע, -ס
<i>m./rel./aff./app.</i> [TA'NELE]	תּנאלע מיינער!
<i>also</i> [MUFLEG/MIFLIK]	מופּלג מיינער!
bring into the world	ברענגען (געבראַכט/געברענגט) אויף דער וועלט
bronchitis	דער בראַנכײַט
brown spot	דאָס פּעלפּערל, -עך
bruise, <i>n.</i> [NERIK]	דער קלאַפּ, קלעפּ; דער נהרג, -; דער סיניק, -עס

bruise, v. [TSENE'RIKN]	צעקאלי(ע)טשען; צעקלאָפן; צענהרגן
brush (paint; for child), n.	דאָס פעלדזעלע. ד
brush (for child), n.	דאָס בערשטעלע. ד
hairb.	דאָס (האַד) בערשטעלע. ד
toothb.	דאָס ציינבערשטעלע. ד
brush (of child), v.	
b. hair, imp.	בערשטלוען די האָר <הערעלעך>
b. hair, pf.	אויסבערשטלוען די האָר <הערעלעך>
b. teeth, imp.	פוצן די ציינדעלעך <ציין>
b. teeth, pf. [O'PUTSN/U'PITSN]	אַפּפוצן די ציינדעלעך <ציין>
bubble, n. [BULBELE]	דאָס בילבעלע/בלע'זעלע. ד
blow b.s	בלאַזן (ל'אָפּט) באַלאַנגען <בילבעלעך/בלע'זעלעך>
b. pipe	דאָס בילבל-דעדעלע. ד
make soap b.s	מאַכן ווייץ-בילבעלעך
bubble, intr. [BULBLEN]	בילבללוען/בלע'זלוען
(burp), tr.	אַפּגרעפּצן
buckle, v.	צונויפּשנאַלן
building set	דער בויקאַמפלעט. ין
bulb syringe	דאָס אויסשטאַפּערל. -עך; דער אַרויסצי-שפּריץ. ין
[O'YShTOPERL/O'(U)ShTOPERL]	
bump heads, b.t.	בוצקען זיך
(game of bumping heads in which child's and adult's foreheads approach each other, with a drawn-out, twice or three times repeated, exclamation: "barm" or "baran". At the moment of contact, both participants exclaim: "buts!")	(שפּילן) באַד-באַד-באַד <באָד-באָד-באָד> בויץ
bumper pad [VI'KShITSERL]	דאָס ווייג-שיצערל. -עך
bundle up, tr.	אַנפּעלצן
bunkbed	דאָס גאַרנבעטל. -עך
bunny	דאָס קיניגל <קראַליקל>. -עך

b. rabbit
 bunting *see* baby bunting
 burn up (with fever)
 The child is b.ing up (with fever).
 burp (*of baby*), *n.*
 burp (*of baby*), *v.*
intr.
tr.
 You have to b. the baby.
 (*rhyme while burping a baby*)
 (*rhyme after burping a baby*)
 butterball (*loving nickname for plump infant*)
s.a. chubby child
 butterfly
 button (*for child*)
 bye-bye
 go b., *nurs.*
 make b., *nurs.*

דאָס הע'זעלע. ד
 ברענען <פֿייערן> (פון היץ)
 סקינד ברענט <פֿייערט> פון היץ.
 דאָס גרעפצעלע. ד
 מאַכן אַ גרעפצעלע
 אָפּגרעפצן
 מע דאַרף דאָס קינד אָפּגרעפצן.
 גרעפצל אַרויס, / גרעפצל אַריין, /
 געזונט און שטאַרק / זאָל
 "נאָמען פֿון קינד" זיין.
 אַ גרעפצן אַרויס, אַ געזונט אַריין"
 דער פופלאַק. -עס: דאָס פע'מפיקל. -עך
 דאָס פלאַטערל. -עך: דאָס וו'מער-פֿייגעלע. ד
 דאָס קנע'פעלע. ד
 גיין (איז געגאַנגען) הייטע <הייטאָ>
 מאַך פאַ-פאַ!

C

Caesarean *see* cesarean

caked breast

calf, *nurs*.

calm down, *tr.*, *pf.* *limp*.

c. (*divert a child*) by playing

c. (*divert a child*) by singing

calm down (*by playing*), *intr*.

camp, *n*.

day c. [HA'LPKOLO'NYE]

summer c.

canary

candy: piece of c.

cap (*of child*), *n*.

capacitated: be c. [MESUGL/MESIGL]

capacitation []

capricious

be c. *also*

caput succedaneum

care, *n*. [HAZhGOKhE/HAShGUKhE]

The woman in labor was under my care." *"די נעמינערין איז געווען אונטער מיין שיץ."*

[GEVI'NERN]

child c. [K'INDOPHIT/K'INTUPHIT]

quality c. c.

day-c. center [TOKHEYM/TUKHEYM/TUKHAYM]

די פֿאַרבאַקענע ברוסט; די ברויט-פֿאַרהאַרטונג

דאָס קעלבעלע. -ך

באַרויִקן

פֿאַרשפּילן

פֿאַרזינגלען (פֿאַרונגען)

פֿאַרשפּילן זיך

די (קינדער-)קאַלאָניע. -ס; דער לאַגער. -ס

די האַלב-קאַלאָניע. -ס

די וו'מער-קאַלאָניע. -ס; דער וו'מער-לאַגער. -ס

דער קאַנאַריק. -עס; דאָס קאַנאַריקל. -עך

דאָס צוקערל. -עך; די צוקערקע. -ס

דאָס היטעלע. -ך; דאָס מיצל. -עך

ווערן מסוגל

דאָס ווערן מסוגל

קאַפּריציק

קאַפּריציען זיך

דאָס געבוירן-געשוילעכץ

דער אָפּהיט; די השגחה; די היגיינע; דער שיץ

די נעמינערין איז געווען אונטער מיין שיץ." *"די נעמינערין איז געווען אונטער מיין שיץ."*

[GEVI'NERN]

child c. [K'INDOPHIT/K'INTUPHIT]

quality c. c.

day-c. center [TOKHEYM/TUKHEYM/TUKHAYM]

דער קינדאָפּהיט

דער לייטשישער קינדאָפּהיט

די טאָגהיים. -ען

day-c. program	די טאָגהייס-פראָגראַם, -ען
dental c.	די דענטאַליסטישע השגחה <היגיינע>
medical c.	די מעדיצינישע השגחה
neonatal intensive c.	דער אינטענסיווער אָפּהיט פֿון ניי-געבוירענע
prenatal c. [TROK.../TRUK...]	די טראָג-השגחה/היגיינע
sanitary c.	די סאַניטאַר-היגיינעשע השגחה
care: take c. (of)	פֿאַרנעמען זיך (מיט); אַכטונג/אַכטיק געבן (געגעבן) (אויף); אָפּהיטן(אַפּנעהיט/אַפּנעהיטן) + אַק' פֿאַרזאָרגן
take c. (long-term) [FARZORGN]	
reg. [OPKhO'DZEN/UPKhO'DZEN]	אַפּכאַרדזען + אַק'; אַרומגיין אַרום + דאָט'
take good c. (of)	צוֹזען; פֿילעזיען
give extra c.	צופֿילעזיען; צוקאַרמען
The child lost weight, so he/she needs some extra care.	דאָס קינד האָט פֿאַרלוירן וואָג. דאָרף מען עס (אַ ביסל) צופֿילעזיען.
careful	אַפּנעהיט(ן); געוואָרנט; זאָרגעוודיק
be c. (of)	היטן (נעהיט/נעהיטן) זיך (פֿון); אַכטונג > אַכטיק > געבן (אויף)
Be c.!	היט זיך!; גיב אַכטונג > אַכטיק!; פּאַוואָליע!
caregiver	דער אַכטונג- > אַכטיק- > געבער, -ס
caress, n.	דער גלעט, -
caress, imp.	גלעטן + אַק'
pf.	געבן > טאָן/טון > אַ גלעט + דאָט'
carriage	דאָס וועגלעלע, -ך
carrier (baby sack)	דאָס טרעגערל, -עך
back c.	דאָס הינטערשטע טרעגערל, -עך
front c. [HA'RDZEKL]	דאָס פֿעדערשטע טרעגערל, -עך; דאָס האַרצזעקל, -עך
infant c. [HA'NTREGERL]	דאָס האַנט-טרעגערל, -עך
carrier (of a contagious disease)	דער טראָגער, -ס
be a c. also	זוכן אָננעמעוודיק
The siblings of a sick child are c.s.	די מיטקינדער פֿון אַ קראַנקן קינד זענען אָננעמעוודיק.
s.a. contagious	
carrot, c.l.	דאָס מייערל, -עך; דאָס מערעלע, -ך

carry big (<i>during pregnancy</i>) [HOBM/HUBM]	האַבן (געהאַט) אַ גרויסן בויך
"She looks like a house <truck>."	„זי האָט אַ בויך ווי אַ באַרג“
carry (fetus) to term	אויסטראַגן (אויסגעטראַגן)
(<i>good wish</i>) (literally: 'May you carry the baby to term and deliver on time')	איר זאָלט <דו זאָלט> אויסטראַגן צו דער צייט!
s.a. term	
car seat	דאָס קינד-זיצעלע, -ך
c. s. cover	דאָס וויץ-צודעקל, -עך
s.a. infant car seat	
cartoon	די קאַריקאַטור, -ן; דאָס וויצבילדל, -עך
television c.	דער טעלעוויזיע-קאַרטון, -ען
cat, b.t.	מיאַח
s.a. kitten	
catching <i>see</i> contagious	
catheterization	דער קאַטעטעריזיר, -ן
cat's cradle (<i>game</i>)	עטל-בעטל
caul (<i>membrane which surrounds fetus and sometimes envelops the baby's head at birth</i>)	דאָס הייבל, -עך
s.a. born in a caul <veil>	
cell	דאָס קעמערל, -עך
egg c.	דאָס איי-קעמערל, -עך
cephalic position <presentation>	דאָס גיין מיטן קעפּעלע; די קאָפּ-פּאַזיציע
cereal	די קאַשע, -ס; גרויפן, בליד; גרייפלעך
Am.	דער סידיעל, -ס
hot c. <i>also</i>	די געקאַכטע קאַשע
s.a. barley cereal; corn flakes; puffed rice; puffed wheat; rice crispies	
cervical	העלדול...
c. canal	דער העלדול-קאַנאַל
c. cap (<i>contraceptive</i>)	דאָס העלדול-הייבל, -עך; די קאַפּקע, -ס
c. dilatation	דאָס עפּענען זיך פּונעם העלדול; דער עפּן-פּעריאָד
c. mucus	דער העלדולשליים

cervical lip	די מוטערליפּ
anterior c. l.	די פֿעדערשטע מוטערליפּ
posterior c. l.	די הינטערשטע מוטערליפּ
cervix	דאָס (מוטער-)העלדזל
Cesarean section	דער קייסערשניט, ן
chafed, <i>adj.</i>	וונדק
(<i>by heat or sweat</i>)	אויסגעפרייט
<i>reg.</i>	צעפרייט
(<i>by friction</i>) [O'NGERIBM/U'NGERIBM]	אַנגעריבן
(<i>by dryness</i>)	געפוקעט/געפיקעט; געפלאַצט
<i>reg.</i>	געפענקעט
chair (<i>for child</i>)	דאָס בע'נקעלע, ן
c.-table arrangement	דאָס טיש-בענקעלע, ן
change diapers <i>see</i> diaper, v.	
change in activity	דאָס בייטן די אַקטיוויטעט
changing pad	דאָס פֿידל-קישעלע, ן
changing table	דאָס ווידל-טיש, עך
checkup <i>see</i> examination	
check (<i>of child</i>)	דאָס בעקעלע, ן
cheese: "make c." (<i>spit up curdled milk</i>)	קריקגעבן (קריקגעגעבן) > צוריקגעבן (צוריקגעגעבן) < צוואַרעך
chest cold (<i>of child</i>)	דאָס פֿאַרליינטע הערצעלע
She has a c. c.	זי האָט אַ פֿאַרליינט הערצעלע.
chick (<i>bird</i>)	דאָס פויקעלע, ן; דאָס קורטשיקל, עך
newly-hatched c.	דאָס פריש אויסגעפיקטע פויקעלע > קורטשיקל <
chicken, <i>nurs.</i>	דאָס הינדעלע, ן
chicken pox	ווינטפאָקן, ליד
chickie, <i>nurs.</i>	טיו-טיו-טיו
child	דאָס קינד, ער
as a c.	קינדווייז; קליינער הייט
Dear c.!	קינדעלע!
last c., <i>m./unspec.</i>	דער מידינק, עס

<i>f.</i>	די מיזינקע, -ס
late c. (<i>born late in childbearing life</i>)	דאָס שפּעטע קינד, -ער
s.a. baby: change-of-life b.	
c. abuse <i>see</i> abuse	
childbearing	דאָס טראַגן
c. age	טראַגיאָרן, בלד
woman of c. age	די פֿרוי אין די טראַגיאָרן
c. family [MISHPOKhe/MESHPUKhe]	די משפּחה אין די טראַגיאָרן
childbed	די קימפּעט
lie in c.	ליגן (איז געלעגן/געליגן) אין קימפּעט
woman in c. [...ORN/...URN]	די קימפּעטאַרין, -ס;
[...ERN]	די געוויינערין, -ס
c. fever	די קימפּעטהיץ
s.a. post-partum; puerperal	
childbirth [HOBm/HUBm]	דאָס האָבן; דאָס געוויינען; דאָס געלעגן ווערן
during c.	ביים האָבן
woman in c. [GEV'NERN]	די געוויינערין
<i>rel.-Ind.</i> [YOLDES]	די יולדת, -ן
c. center [HO'PT'SENTER/HU'PT'SENTER]	דער האַבצענטער, -ס
c. education class [LI'MED, LIMU'DIM/LEMI'DEM]	דער האַב-לימוד, -ים
c. preparation course <i>see</i> c. education class	
child care <i>see</i> care	
child guidance clinic [KINT-(H)ADROKhe/-(H)ADRUKhe]	די קינד-הדרכה קליניק, -עס
childhood, <i>adj.</i>	פֿון די קינדער-יאָרן
c. disease	די קינדערקרענק, -ען; די קינדער-שלאָפֿקייט, -ן
c. friend, <i>m./unspec.</i> [KhAVER]	דער חבֿר פֿון די קינדער-יאָרן
c. friend, <i>f.</i> [KhA'VERTE/KhA'VERTURN]	די חבֿרטע <חבֿרטאַרין> פֿון די קינדער-יאָרן
c. vaccination	די וואַקסינירונג קינדווייז, -ען
childhood, <i>n.</i>	קינדער-יאָרן, בלד
<i>lit.</i>	די/דאָס קינדשאַפֿט
<i>dis./obs.</i>	די קינדהייט

טראָג, האָבן און פֿרײַקע קינדער-יאָרן

c. disease	די קינדערשע קרענק, -ען; די קינדערשע שלאָפֿקייט, -ן;
in c.	די קינדערקרענק, -ען
s.a. child	קינדווייז; קליינערדייט
childless, pred.	אָן אַ קינד; אָן קינדער
attr.	אָנקינדערדיק
n. also [AKORE/AKURE, -S]	די עקרה, עקרות; וואָס האָט <האַבן> ני(ש)ט קיין קינדער
New technology is resulting in more pregnancies for the c.	נייע מיטלען ברענגען דערצו, אַז עקרות זאָלן פֿאַרגיין אין טראָגן.
child molesting	דאָס קינדער-טשעפען
child porn(ography)	די קינדער-פֿאַרנאָגראַפֿיע
childproof, adj.	קינד-באַוואַרנט
c. latch	דער קינד-באַוואַרנטער חקער, -ס
childproof, tr.	קינד-באַוואַרענען (קינד-באַוואַרנט)
We have to c. the house.	מיר דאַרפֿן קינד-באַוואַרענען דאָס הויז.
child psychologist	דער קינדער-פּסיכאָלאָג, -ן
children	קינדער; דאָס קליינזאָרג, דאָס קינדזאָרג
children's book	דאָס קינדערביכל, -עך
child spacing	די/דאָס געדוקטקייט
s.a. apart	
chin (of baby)	דאָס גאַמבעלע <בערדעלע>, -ך
reg.	די מאַרדעטשקע/מאַרדעצקע, -ס
chipmunk	דער (געשטרייפֿטער) וועוויק, -עס; דער בורונדוק, -עס
chloasma ("mask of pregnancy")	די טראָגמאַסקע, די כלאָזמאַסע
chocolate	דער שאַקאָלאַד
hot c.	דער קאַקאָאַ/קאַקאָ
piece of c. [ShOKOLA'TKE]	די שאַקאָלאַדקע, -ס
choke, imp.	שטיקן דוך; וואַרגן (געוואַרגן) זיך;
pf.	דערשטיקן זיך; דערוואַרגן (דערוואַרגן) זיך;
	דערשטיקט <דערוואַרגן> ווערן
"choo-choo train"	דאָס באַנעכל, -עך

<i>b.i.</i>	א-א-א-א
chorion	דער באַריאָן
chorionic villi	די באַריאָן-העדעלעך
c. v. sampling	דאָס געלמאָען באַריאָן-פרוואלעך
christen (<i>non-Jewish</i>)	קריסטקן
chromatid	דער טראַמאַטיד.ן
chromosome	דער כראַמאָזאָם, -ען; דער יאָדערשלייף.ן
chubby child, <i>n.</i>	דאָס קאָראַפּוֹזיקל, -עך; דער פּופלאַק, -עס; דאָס קאָדוּשקעלע, -ך; דאָס פּעסעלע, -ך
<i>s.a.</i> butterball	
chuckle, <i>v.</i>	לאַכן צו זיך אליין
chum <i>see</i> pal	
cilia, <i>pl.</i>	ציילעס, ליד
Cinderella	דאָס נאַשנאָוויי(נ)דל
circumcise [MAL(E)/MALEN]	מל(ע) זיין; מלען
(<i>Jewish</i>) <i>also</i>	יידישן.
circumcised [GEMA'L(E)T]	געמל(ע)ט
circumciser [MOY(E)L, MOYLIM]	דער מוהל, -ים
circumcision (<i>institution</i>) [(BRIS-)-MILE]	די (ברית-)מילה
(<i>ritual</i>)	דער ברית
(<i>surgical/non-ritual</i>)	דער דאָקטער-ברית
clap hands, <i>nurs.</i>	פאַטשיר-פאַטשי; טאַסי-טאַסי
<i>nursery rhyme (accompanied throughout by clapping hands and ending with a good-natured pinch in the child's cheeks)</i>	פאַטשי, פאַטשי > טאַסי, טאַסי <. קיכעלעך, / מאַמעס קויפּן שיכעלעך, / טאַטעס קויפּן ועקעלעך, אַ געזונט אין דיינע בעקעלעך!"
clay	די ליים
modeling c.	דער פלאַסטעליין
clean, <i>v.</i>	
c. ears, <i>imp.</i>	רייניקן די אויערן
c. ears, <i>pf.</i>	אויסרייניקן די אויערן
"C. your face!" [PE'NEML]	וואָש דיר דאָס פּאַנץ!

clean up	צוראַמאָען/צוראַמאָען/צורוימאָען
"C. up!"	ראָם > ראָם, רויס > צו"י
cleft, <i>adj.</i>	געשפּאַלטן
c. lip	די האַונליפּ > געשפּאַלטענע ליפּ. < ין
c. palate	דער געשפּאַלטענער גומען. -ס
climb, <i>tr.</i>	קריכן (איז געקראָכן); דראַפּען זיך
c. onto [ARU'F/ARIF/AROF]	אַרױפֿקריכן (איז אַרױפֿגעקראָכן) (אױף); (אַרױפֿ)דראַפּען זיך (אױף)
climbing bars	דראַפּע-דרענגלעך
clip (nails) <i>see</i> cut (nails)	
clock, <i>b.t.</i>	טיט-טאַט
coat (<i>of child</i>)	דאָס מענטעלע/מאַנטעלע, דאָ
cold, <i>n.</i>	די פֿאַרקילונג, -ען
bad c.	די שטאַרקע פֿאַרקילונג
catch a b. c.	(שטאַרק) פֿאַרקילן זיך
have a b. c.	זיין (שטאַרק) פֿאַרקילט;
	(האַלטן אין אײַן) היסן-און-גײַסן
The child has a b. c.	דאָס קינד האַלט אין אײַן היסן-און-גײַסן.
light c.	די צוקילונג
catch a l. c.	צוקילן זיך
have a l. c.	זיין צוגעקילט
s.a. chest cold; head cold	
colic	קאַליקן, בליד
<i>fig./reg.</i>	דאָס בויך-גרימעניש
colicky: to be c.	לייזן (געלייטן) פֿון קאַליקן
collapsible	צונױפֿלייג...
c. stroller	דאָס צונױפֿלייג-וועגנעלע, דאָ
color, <i>v.</i>	(אַפֿ)פֿאַרבן; (באַ)פֿאַרבן
"c. inside the lines"	קאַלירן אײַנעווייניק
coloring book [FARPHEFT]	דאָס פֿאַרבעהעפֿט, ין
colostrum [EREV]	די ערשט-מילעך; דער קאַלאַסטרום
colt, <i>nurs.</i>	דאָס פֿעדדעלע, דאָ

comb (for child), n.	דאס קעמלע, ן
comfort (consolation), n.	די טרייסט
He may need more c. than other children.	ער קען דארפן מער טרייסט ווי אנדערע קינדער.
comforter (blanket)	דאס איבערדעטל, עך
companionable: be c. [KhA'VERN]	חבן זיך
be c. with your baby	חבן זיך מיטן קינד
conceive	פארגיין (איז פארגאנגען) אין טראגן
conceptus	די פרוכט
condom	דער קאנדאם, ען
confinement (childbirth)	די קימפעט, ן
congenital	געבוירן; טראג-
c. anomaly [MUM/MIM]	דער געבוירן-מום, ען
Congratulations!	
(on the news of a birth) [MA'ZLTOV]	מול-טוב! (זאלסט/איר זאלט
[NAKHES]	דערלעבן) א סך נחת!
rel.	צו תורה, חופה (און) מעשים טובים!
[TE'YRE KhU'PENMAYSIM-TE'YVIM;	
TO'YRE KhI'PENMANSIM-TO'YVIM]	
[KhUPE/KhIPE]	דערלעבן צו פירן צו דער חופה:
(on the news of someone's pregnancy)	אין א מילדיקער <גוטער> שעה:
[MA'ZL] [SHO'/SHU']	זאל זיין מיט מ'לו!
	זאל זי געווינט טראגן און
	גרינג האבן!; טראג געווינט
	און האבן געווינט!
(on the news that someone is about	זאל זי עס געווינט איבערקומען:
to give birth)	א געווינט האבן!
constipated: be c.	האבן (געוואלט) א הארטן מאגן
(chronic)	ליידן (געליטן) פון א הארטן מאגן
(of child)	האבן (געוואלט) א הארט מעגלעלע
constipation	די פארהאלטונג
rel.-Ind./lit. [ATSIREs]	דאס עצירות

construction paper	דאָס מאָל-און-שעד-פאַפּיר
contagious, <i>attr.</i>	קלעפּיק
c. disease	די קלעפּיקע קרענק, -ען; די קלעפּיקע שלאָפּקייט, -ן
also	אַנשטעק
It is c., <i>pred.</i>	מע קען ויך אָננעמען.
s.a. infectious	
continue [MAMShEKH]	ווייטער + ווערב; ממשיך זיין (געוועזן)
"Please c. (the story)!"	ווייטערד
(humorous reply to a child's insistent request to continue a bedtime story)	ווייטער האָט די קו אָן אייטערד
contraception [TRO'KFARHITUNG/ TRU'KFARHITUNG/TRU'KFARHITINK]	די טראַג-פאַרהיטונג
contraceptive, <i>adj.</i> []	טראַגפאַרהיט-
contraceptive, <i>n.</i> []	דער טראַג-פאַרהיטער, -ס
oral c.	די טראַגפאַרהיט-פּיל, -ן
contract (<i>shrink</i>), <i>v.</i>	צונויפצויען (צונויפגעצויגן) ויך
contract (a disease), <i>v.</i>	אַננעמען (אַננעטמען) ויך
contraction	דער צונויפצ, צונויפציען; דער וויי, -ען
uterine c.	דער (הייב)מוטער-צונויפצ
s.a. labor pains	
convertible	איבערבטיטעוודיק
c. car seat	דאָס איבערבטיטעוודיקע זיצעלע, -ך
c. stroller	דאָס איבערבטיטעוודיקע שפּאַציר(ער)ל, -עך; דאָס איבערבטיטעוודיקע וועלעלע, -ך
convulsion	די קאַנוולסיע, -ס
have c.s	ספּאַמירן (גע)ספּאַמירט
s.a. cramp; spasm	
coo, <i>n.</i>	דער טשעבעטשע
Each smile and coo tell the infant that he or she is lovable.	יעדער שמייכל און טשעבעטשע זאָגט דעם פּיצל, אָז ס'איז ליבעוודיק.
coo, <i>v.</i>	טשעבעטשען
cookie	דאָס קיכעלע, -ך

<i>reg.</i>	דאָס ביינעלע, דאָ
corn flakes	פאַפּשנייעלעך
corn meal	די מאַמעליגע, ס
(for child)	דאָס מאַמעליטשקעלע, דאָ
corpus albicans [GUFL/GIFL]	דאָס ווייס-גופל
corpus luteum []	דאָס געל-גופל
<i>s.a.</i> luteal phase	
cotton ball	דאָס וואַטע-באַלעכל, עך
cotton swab (<i>Q-tip</i>)	דאָס וואַטקעלע, דאָ
cough, <i>n.</i> (<i>of child</i>)	דאָס הויסטעלע/היסעלע, דאָ
The child has a cough.	דאָס קינד האָט אַ היסטעלע <הויסטעלע>.
cough, <i>v.</i>	הוסטן/היסן
cough medicine	דאָס הויסטמיטל/היסמיטל, ען
counting out rhyme	דאָס אויסציילעניש, דאָ
<i>s.a.</i> "eeny-meeny-miney-mo"	
covering, <i>n.</i>	דער צודעק, דאָ
cow, <i>b.t.</i>	מו
<i>nurs./c.l.</i>	דאָס קיעלע, דאָ
cracker	דער בייסקוויט, דאָס פלעצל, עך
cradle (in one's arms), <i>v.</i>	(איינ)היגן
<i>p.</i>	איינליילען
cradle, <i>n.</i>	דאָס ווינעלע, דאָ
from c. to grave	פֿון געבוירן ביז פֿאַרלוירן
c. cap [EYFL]	עופל-שיבן, בליד
c.-snatching	דער עופל-פֿאַרכאַפֿן, דאָ
cramp, <i>n.</i>	דער קאַרטש, עס; דער קראַמפּ, דאָ; דער קראַם, ען
leg c.	דער קאַרטש <קראַמפּ> אין פֿוס
<i>s.a.</i> abdominal cramps; colic; convulsion; spasm	
cranky	קועטשיק; לאַמזעם-דרייצעמדיק
be c., <i>also</i>	קועטשן ויך
The child is c.	דאָס קינד קועטשט ויך עפעס.
crave, <i>imp.</i>	גלוסטן ויך

<i>pf.</i>	פֿאַרגלוסטן זיך
craving, <i>n.</i>	דאָס (פֿאַר)גלוסטן זיך
to feel a sudden c.	פלוצעם פֿאַרגלוסטן זיך
"She felt a sudden c. for oranges."	סע/סזאַט זיך איד פלוצעם פֿאַרגלוסט מאַראַנגען."
crawl, <i>v.</i>	קריכן (איז געקראַכן) אויף אַלע פֿיר
c. into one's shell	צוריקציען זיך פֿון דער וועלט
crawlers (<i>short pants</i>)	קריך-הייזעלעך
crayon	דאָס קריידל, -עך
<i>Sov.</i>	דער קאַלידטער בלייזער, -ס
creep, <i>v.</i>	קריכן (איז געקראַכן): פּויען
crib	דאָס (פרענש-) דאָס געצ(זיט)-בעטעלע, די וויג, -ן
mesh-side c.	דאָס געצ(זיט)-בעטעלע
portable c.	דאָס פֿאַרטאַטיווע <טראַגעוודיקע> בעטעלע
c. bumper [VI'KShITSERL]	דאָס וויג-שיצערל, -עך
c. death [EYFL]	דער עופֿל-טויט
c. hammock [VI'KHAMO'K]	דער וויגהאַמאַק, -עס
c. mattress	דאָס וויגמאַטראַציל, -עך
<i>s.a.</i> cradle	
cross-eyed	קאַסאַקע/קעסאַקע: שיקלדיק
be c., <i>also</i>	שיקלען
(<i>humorous saying</i>) [PE'YGERN/PA'YGERN]	אַז ער/זי קוקט אויף די הינער, פגן די גענז
croup (<i>disease</i>)	דער קרופ
<i>arch.</i>	די בריין
c. kettle <i>see</i> vaporizer	
crown, <i>intr.</i>	באַווייזן (באַווייזן) זיך
The fetal head is c.ing.	דעם קינדס קעפֿעלע באַווייזט זיך.
crowning	דאָס באַווייזן זיך
cry (<i>weep</i>), <i>v.</i>	וויינען
(<i>especially of children</i>), <i>iro.</i>	פלאַנכעלען
The child is c.ing again.	ס'קינד פלאַנכעט/פלאַנכט שוין חידער.

She responds quickly to the stimulus of a c.ing child.	זי רופֿט זיך גיך אָפֿ אַרױפֿן סטימול פֿון אַ קינד וואָס וויינט.
crybaby	דאָס וויינערל, -עך
C-section	דער קייסערשניט, -ן
cub (of some wild animals)	דאָס קליינע
bear c.	דאָס בערעלע, -ך
lion c.	דאָס לייבעלע, -ך
tiger c.	דאָס טייגערל, -עך
wolf c.	דאָס וועלפֿעלע, -ך
s.a. elephant: baby e.	
cuddle, tr./imp.	צוטוליען (צו)
Children were c.d. [ZIKh/ZEKh]	מע האָט די קינדער צוגעטוליעט צו זיך.
c. up (to), intr.	צוטוליען זיך (צו)
c. toy	דאָס טוליע-שפּיללעכל, -עך
s.a. snuggle	
cup (for child)	דאָס טעפּעלע, -ך; דאָס שעללעכל, -עך
c. drinking	דאָס טרינקען פֿון אַ טעפּעלע <שעללעכל>
cupcake	דער שאַלקוכן, -ס
curette [OYShOB/O(U)ShUB]	דער אויסשאַב, -ן; די אויסשאַבונג, -ען
perform c.	מאַכן אַן אויסשאַבונג
curl (of child)	דאָס גרייזעלע/קרייזעלע, -ך; דאָס קיטשערל, -עך
cut, tr.	שניידן (געשניטן)
(in half), pf./imp.	איבערשניידן (איבערגעשניטן)
(into pieces), pf./imp.	צעשניידן (צעשניטן)
(nails) [O'(P)ShERN/U'(P)ShERN]	אַפּשערן (אַפּגעשוירן) די נעגל; אוינטערשערן (אוינטערגעשוירן) די נעגל
(with scissors), pf./imp.	אַפּשניידן (אַפּגעשניטן); צעשניידן (צעשניטן)
[O'(P)ShNA(Y)DN/O'(P)ShNA(Y)DN]	
cut oneself	צעשניידן (צעשניטן) זיך
cyanosis	דער ציאַנאָז
cyanotic baby [E'YFELE]	דאָס אַספּיקטישע עיפּעלע
s.a. blue baby	

D

daddy	דער טאַטעשי
reg.	דער פאַפּינקע
app.	טאַטעניו/טאַטעשי
dance (for a short while), v.	געבן (געגעבן) אַ טאַנץ/ אַ טאַנץ טאַן > טון< (געטאַנץ/געטון)
The mother can hardly wait to dance with the child.	די מאַמע קען נישט קומען דערוואַרטן אַ טאַנץ צו טאַן/טון מיטן קינד.
nurs.	טאַנציי
b.t.	שווישאַשאַ
dandelion	דאַס לופטל > בלע'וערל. -עך
dandle (knee-bouncing), v.	האַצקען
nurs.: "Come, let me d. you."	מאַכן הוינדאַ. קום מאַכן הוינדאַ.
darling: my d.! (of baby) , aff./app.	קוטרוצ'עלע: קוציפּעדיקל; פּוציפּאַק
s.a. baby, aff. ; beautiful; chubby; fool	
daughter	די טאכטער, טעכטער
aff.	דאַס טעכטערל. -עך
app./emph. [when speaking to a grownup d.]	טאַכטערשי!
only d. [BASYEKHIDE, -S]	די בת-יחידה, יחידות
s.a. baby, aff.; beautiful; bright; chubby; darling; fool;	
first-born	
day camp see camp	די טאַגהייס, -ען
day care [TOKHEYM/TUKHEYM]	געבן אַ טאַגהייס ביים אַדבעטפּלאַץ
provide on-site d. c.	די טאַגהייס, -ען
d.-c. center	דער חלום אויף דער וואַך
daydream, n. [KhO'LIM/KhU'LEM]	

have a lot of d.s [KhO'LEMEN/KhU'LEMEN]	חלומען א סך אויף דער וואָד
daydream, v. []	חלומען אויף דער וואָד
deer [HIRSh/HERSh]	דער הירש-ן
baby d. []	דאָס הירשעלע, ד
s.a. doe	
defecate [HOBm/HUBM]	אויסמאכן ויך: האבן (געהאַט) דעם מאָגן
nurs./bl.	מאָכן קאָקי <קאָקי/קאָקע>
nurs./euph.	ע-ע: מאָכן צוויי
s.a. excrement; "make" (defecate)	
deliver (a baby)	אַפגענומען (אַפגענומען) דאָס קינד
(birth assistant's action)	האָבן (געהאַט) דאָס קינד
(mother's action) []	
delivery (of baby)	דאָס אַפגענומען דאָס קינד
(birth assistant's action)	דאָס האָבן, -ס
(mother's action) []	נאָכן האָבן
after d.	בין האָבן
by the time of d.	אַ שווער האָבן
a difficult d.	די/דאָס שווערדיקט פונעם האָבן
difficulty of d.	אַ גרינג <לייכט> האָבן
easy d.	דער אינסטרומענטאַלער אַפגענעם, -ען
instrument d.	פריערדיקע האָבנס
previous deliveries	דאָס ספאָנטאַנע האָבן
spontaneous d.	דער האָבזאַל <אַפגעמזאַל>, ד
d. room	„זאַל זי <זאַלסט/איר זאַלט> עס גרינג
(good wish for an easy delivery)	איבערקומען
s.a. Congratulations!	
demand, v.	מאַנען
d. feeding	מאָן-האַדעווען; מאָנקאַרמען
demanding, adj.	מאַנעריש
demi-tasse spoon	דאָס מיני-לעפּעלע, ד
dependence (on)	די/דאָס אַפהענגיקייט (פון)

טראַגן, האָבן און פֿרײַקע קינדער-אַרץ

determine (<i>find out</i>)	קאַנסטאַטירן
The presentation of the baby was d.d .	מע האָט קאַנסטאַטירט דאָס באַווייזן
	זיך פֿונעם קינד.
develop, <i>tr.</i>	אַנטוויקלען
<i>intr.</i>	אויסאַרבעטן; <אינשטעלן/אַנטוויקלען> זיך
The child is d.ing a habit.	ס'אַרבעט זיך אויס <שטעלט זיך אין>
	ביים קינד אַ געוויינטשאַפֿט.
<i>s.a.</i> physical development; spiritual development	דער אַנטוויקל(ונג)-פּסיכאָלאָג, זי
developmental psychologist	דאָס וויינדרעלע, זי
diaper, <i>n.</i>	איבערפּאַקן; איבערוויקלען; איבערווינדלען
change a d.	באַלייגן [= איבערלייגן]
<i>reg.</i>	דאָס געוואָנטענע וויינדרעלע, זי
cloth d.	דאָס אוועקוואַרף-וויינדרעלע, זי
disposable d.	אַ פעקל
a full d., <i>hum.</i>	אונטן, אַדוו: מע האָלט דאָס קינד
d. area: The baby is kept clean in the d. a.	אונטן רייץ.
d. bag	דער וויינדרזאַק, זעק
d. cover	דער וויינדר-צודעק, זי
d. pail	דער וויינדר-עמער, ס
d. pin	די וויינדר-שפּילקע, ס
d. rash [...-OYShIT/...O(U)ShIT]	דער וויינדר-אויסשײט, זי
d. r. ointment	די וויינדרזאַלב, זי
d. service	די וויינדר-באַדיטונג, ען
d. tab	דאָס וויינדר-קלעפּיקל, ע זי
d. wipe, <i>n.</i>	דאָס (אוינטער)וויישערל, ען
d. wrap	דער וויינדר-צודעק, זי
diaper, <i>v.</i>	איבערפּאַקן; איבערוויקלען; איבערווינדלען
<i>Sov.</i>	(פאַר)וויינדרלען
diapering pad	דאָס פּידל-קישעלע, זי
diaphragm	די דיאַפּראַגמע, ס
diaphragmatic hernia	דער דיאַפּראַגמע-בראַך

dianthea (<i>of child</i>)	אַ לויז מעגעלע
have d. (<i>of child</i>)	לאַקסידן; האָבן אַ לויז מעגעלע
get d. (<i>of child</i>)	כאַפֿן דאָס מעגעלע, אומפֿ' + אַק'
The poor child got d.	ס'האַט אים <זי> געבעך געכאַפֿט דאָס מעגעלע.
diet	די דיעטע, -ס
change in d.	דער בייט אין דער דיעטע; דער דיעטעבייט, -ן
dila(ta)tion	דער צעציי
d. phase	דער עפֿן-פּעריאָד
dilute, v.	צעפֿדין; פֿאַרוואַסערן
dinosaur	דער דינאָזאַװער, -ן
diphtheria	דער דיפֿטעריע
dirty	קויטיק; ברודיק; פֿאַרשמילדט; איינגעריכט
nurs.	קאַקי; פֿע
s.a. disgusting	
discipline, n.	די דיסציפּלין
discipline, v.	דיסציפּלינירן
(punish)	באַשטראַפֿן
disease [KhELA'S]	די קרענק, -ען; די/דאָס שלאַפֿקייט, -ן; דאָס חלאַת, -ן
disgusting (= don't touch it!), nurs.	באַ!; פֿע!; נ., אַ קאַקע, פֿע!
dish (<i>for child</i>)	דאָס שייסעלע, -ך
dishpan [GEFE'(Y)ShISL]	די (געפֿעס-)שיסל, -ען
disobedience	די/דאָס אומפֿאַלגעוודיקייט
disobey	ני(ש)ט פֿאַלגן
disposable, adj.	אָועלקוואַרפֿ; ...; אָועלקוואַרפֿיק
d. diaper	דאָס אָועלקוואַרף-ווינדעלע, -ך
distended breast	די צעצויגענע ברוסט, ברוסטן/בריסט
distress [TSORES/TSURES]	די צוות, בלד, די נויט
be in d.	זיין אויף צוות, זיין אין אַ נויט
fetal d. [VLAD]	די וולד-צוות, די וולד-נויט
respiratory d.	די עטעם-צוות, די עטעם-נויט
dizziness see dizzy spell	
dizzy: be d., rev. cstr. [DREYTSSEKh]	דער קאַפּ דרייט זיך, אומפֿ' + דאָט'

טראַג, האָב און פֿרייזע קינדער-אָרן

She is d.	סע/ס/עס דרייט זיך איד דער קאָפּ. דער קאָפּ דרייט זיך איר.
dizzy spell [KhALOShES/KhALUShES]	דאָס חלשות
have a d. s.	באַפֿאַלן (באַפֿאַלן) אַ חלשות אומפּ' אַק
She had a d. s.	ס'איז זי באַפֿאַלן אַ חלשות
DNA	דע-ען-אַ
doe	די סאַרנע, -ס; די הינד, -ן
nurs. [HIRShI'KhE/HE'RShEKHe]	די הירשיכע, -ס
dog (pet)	דאָס הינטעלע, -ך
b.t.	האַר-האַר; האַר-האַר
doggie, nurs.	דאָס הינטעלע, -ך
doll	די טאָק, -ן; די ליאַלקע, -ס
talking d. [RE'TTO'K]	די רעדטאַק, -ן
d. carriage	דאָס טאַק-וועגעלע, -ך
d. house	דאָס טאַק-היזעלע, -ך
dolly	דאָס טעקעלע <ליאַלקעלע>, -ך
donor	דער געבער, -ס
blood d.	דער בלוטגעבער
sperm d.	דער ספעדמע-געבער
Sov.	דער דאָנאָר
Don't!	ניטע!
nurs.	ניו-ניו!
Don't you dare!, nurs.	ניו-ניו-ניו! / אַני-ניו-ניו!
(with a threatening index-finger motion)	נעעע!
dosage	די דאָזע, -ס
decrease the d.	פֿאַרקלענערן די דאָזע
increase the d.	פֿאַרגרעסערן די דאָזע
dose	די דאָזע, -ס
double, adj.	טאָפּל; טאַפּעלער, טאַפּעלע
d. stroller	דאָס טאַפּל-שפּאַציר(ער), -ל, -עך
douche, n.	
(action)	דער אינעווייניקסטער (איינ)שפּריץ
(tool)	דער אידיגאָטאַר, -ן

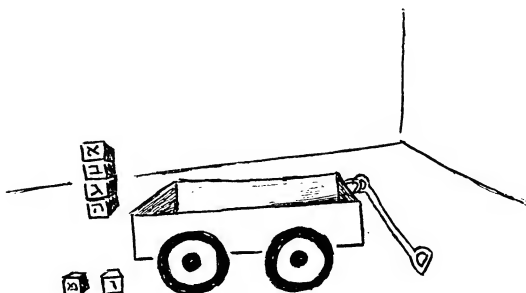
<i>pop.</i>	דער (אי)ריגאַטער, -ס
douche, v. [O'YShVENKEN/O'(U)ShVENKEN]	אויסשווענקען זיך
Is douching permitted?	מע מעג זיך אויסשווענקען?
dough (for play)	דאָס טייג
dove, <i>nurs.</i>	דאָס טיילבעלע, -ך
DPT shots	דע-פע-טע-איניעקציעס
drake	דער קאַטשער, -ס
<i>s.a.</i> duckling; ducky	
draw, v.	(אַן)צייכענען ((אַן)געצייכנט)
<i>pop./reg.</i>	ריסעווען
drawing	
(action)	דאָס צייכענען; דאָס ריסעווען
(result)	די צייכענונג, -ען
dream, n. [KhOLIM/KhULEM, KhALEYMEs/KhALOYMEs]	דער חלום, -ות
Sweet d.s!	שלאָף געזונט! /האַב זיסע חלומות!
appear in the d. (of)	קומען (איז געקומען) צו חלום + דאָס
dream, v. [KhO'LEMEN/KhU'LEMEN]	חלומען
<i>s.a.</i> daydream	
dress (of child), n.	דאָס קליידעלע, -ך
dress, <i>tr.</i>	אַנטאָן/אַנטאָן (אַנגעטאָן/אַנגעטאָן)
drink, n./ <i>nurs.</i>	דאָס טרינקעלע
Do you want a d.?	וילסט אַ טרינקעלע?
drink (empty a glass), <i>pf.</i>	אויסטריןקען (אויסגעטרונקען)
(exclamation of approval after a child has finished drinking)	גאָאָ-דיין!
drool (saliva), n.	די סלינע
drool, v.	סלינען
dropper	די פיפעטקע, -ס
drug (medical) [REFU(Y)E/REFIYE]	די רפואה, רפואות, דער מעדיקאַמענט, -ן
(narcotic)	דער נאַרקאָטיק, -ן; דאָס נאַרקאָטישע מיטל, -ען
<i>s.a.</i> painkiller; sedative	
drug-abusing mother	די נאַרקאָמאַנישע מאַמע, -ס; די מאַמע די נאַרקאָמאַניקע, -ס
drum (for children), n.	דאָס פֿייעלע, -ך

drum, v.
 dry birth (*difficult birth*) [HOBM/HUBM]
 s.a. labor: prolonged l.
 dry-nurse
 s.a. nurse
 dry up (*cease lactating*), v.
 duckling
 ducky (*toy*)
 due: be d. (to give birth)
 She is d. tomorrow.
 due date
 When is her d. d.?
 She is past her d. d.
 dumpling (*when feeding child*)
 dysmature baby
 dystocia []

פֿייקלען
 דאָס טרוקענע האָבן

די גינאָיע, -ס

פֿאַרלירן (פֿאַרלוירן) די מיל(ע)ך
 דאָס קאַטשקעלע. -ך
 דאָס קאַטשקעלע. -ך
 דאַרפֿן געלעגן ווערן
 זי דאַרף מאַרגן געלעגן ווערן.
 דער געלעגן-טאָג
 ווען דאַרף זי געלעגן ווערן?
 זי האָט זיך פֿאַרשפּעטיקט.
 דאָס קניידעלע. -ך
 דאָס לעבנ(ס)שואַכע קינד, -ער
 דאָס שווערע האָבן

E

eagle	דער אָדלער, -ס
eagless [ODLERI'KhE/UDLERE'KhE]	די אָדלעריכע, -ס
eaglet	דאָס אָדלערל, -עך
ear (of child)	דאָס אויערל, -עך
early childhood, med.	דער פֿריסטער קינדער-פּעריאָד
lit.	פֿרײַקע <פֿריסטע> קינדער-יאָרן, בלד
from e. c.	פֿון קליינערהייט <פּילצלוזיז> אָן
reg.	פֿון קליינערהייט <פּילצלוזיז> אויף
in e. c.	קליינערהייט; פּילצלוזיז
early labor	דאָס פֿרײַקע גיין צו קינד; דאָס גיין פֿרי צו קינד
easel	די מאָלברעט, -ער
eat, nurs.	האַמאַ; האַמאַ; האַמעניז; האַם-האַם; פּאַפּאַ
(good wish to a child who is eating)	עס געוואַנטערעהייט! <געוואַנטקערעהייט!>
	סע/ס/עס זאָל דיר וויל באַקומען
eclampsia	די עקלאַמפּסיע
ectopic pregnancy	דאָס עקטאָפּישע טראַגן
s.a. extrauterine pregnancy	
"ceny-meeny-miney-mo" [VE'HI RA'KhEM YEKha'PER U'VN]	וואו רחם יכפר עון/
[GANUVN]	זענען געקומען ספינקער גנבן/
[GEGANVET]	האָבן געגנבעט פֿערד-און-וואָגן/
[REBE]	אינס, צוויי, דריי, וועמען דער רבי לאָזט אויס, /
	דער איז פֿרײַ!
	אָדער
	ענע, בענע, סטופּע, סטענע, /

אַרצע, באַרצע, גאַלע, שוואַרצע, /
איימעלע, ריימעלע, בייגעלע, פֿייגעלע, האָפֿי

effacement	די קורצ'ונג
egg (<i>food; when talking to child</i>)	דאָס אייעלע, ך
egg (<i>ovum</i>)	דאָס אייעלע, ך
fertilized e.	דאָס באַפֿרײַכטע אייעלע, ך
ejaculation	דער אָפּשפּרײַ; דאָס אָפּשפּרײַ
ejaculatory duct [ZERE]	דער זרע-זוימען-וואַרפֿער
elephant	דער העלפֿאַנד, ך
baby e.	דאָס העלפֿאַנדל, -עך
eliminate [TSOYE]	לאָזן די צואה
s.a. defecate	
embryo [UBER/IBER]	דער עובר, -ס; דער עמבריאָן, -ען
embryonic, <i>adj.</i>	עמבריאָניש
e. transfer []	דאָס אַרײַבערפֿירן דעם עובר <עמבריאָן>
emergency, <i>med.</i> [PIKUAKh-NE'FESH/ PEKIEKh-NEY'FESH]	ניט...; פֿיקוח-נ'פשׁ...
e. Cesarean section	דער ניט-פֿיקוח-נ'פשׁ-קייסערשניט
emetic	דאָס ברעכמיטל, -ען
empty the breast (<i>by nursing</i>)	אויסווייגן
(<i>by using a breast pump</i>)	אויספּלומפּן
enema	די קאַנע, -ס
(<i>for child</i>)	דאָס קאַנעלע, ך
engaged (<i>pelvic</i>)	אַנגאַזשירט
The baby's head is e.	סקע'פלעלע איז אַנגאַזשירט.
engagement: pelvic e.	דער בעיקן-אַנגאַזשיר
engorged	האַרט און געשוואַלן
My breasts are e.	די ברוסטן <בריסט> זענען מיר האַרט און געשוואַלן.
s.a. areolar engorgement	
epidural block	דער עפּידורישער בלאָק
episiotomy	די עפּיסיאָטאָמיע, -ס
erection, <i>med.</i>	די ערעקציע, -ס

<i>pop.</i> [UF.../IF.../AF...]	דאָס אויפֿשטעלן זיך (ביי), אומפֿ' + דאָט'
The child is having an e.	סע/ס/עס שטעלט זיך ביי אים אויף.
erector set	דאָס אויפֿשטעלערל
erythroblastosis (fetalis)	דער עריטראַבלאַסטאָז
erythroblastotic baby [E'YFELE]	דאָס עריטראַ-עו'פעלע
estrogen	דער עסטראָגען, -ען
examination (medical)	דער גוף-באַטראַכט, -ן
abdominal e.	דער בויכבאַטראַכט, -ן
excitable child	דאָס אויפֿרעגיקע קינד, -ער
excrement [TSOYE]	די צואה, דער קאַל
<i>nurs.</i>	קאַק/קאַקא/קאַקא
<i>s.a.</i> defecate; eliminate	
exercise (physical)	די געניטונג, -ען; די גימנאַסטישע געניטונגען
exhaustion	די/דאָס אויסגעשעפֿטקייט
expect (a baby), v.	טראַגן (געטראַגן): שווענגערן
She is e.ing.	זי טראַגט <שווענגערט>.
When is she e.ing?	ווען דאַרף זי געלעגן ווערן?
expectant	
e. father	דער קומעדיקער טאַטע, -ס
e. mother	דאָס טראַגעדיקע מוטער, -ען
(traditional, middle-aged, Jewish)	די טראַגעדיקע יידענע, -ס
<i>rel.-Ind.</i> [MUBE'RESE/MIBE'RESE ISHe]	די מעוברתע אישה
expel, v.	אַרויסשטופן
The placenta is e.led from the uterus.	דאָס אָרט <די בערט> ווערט אַרויס-געשטופֿט פֿון דער הייבמוטער.
express (milk) , v.	אַפֿציען (אַפֿגעצויגן) די מיל(ע)ך
expulsion mechanism	דער מיל(ע)ך-אַרויס-רעפֿלעקס
expulsive stage	דער אַרויסשטויס-פֿעריאַד <סטאַדיע>
extrauterine pregnancy [MEKhUTS/MEKhITS]	דאָס טראַגן מחוץ (דער הייבמוטער)
extrude	אַרויסשפּאַרן
A mature egg is e.d from the ovary.	אַ צייטיק אייעלע ווערט אַרויס-

eye (of child)	געשפּאַרט פֿון דער אייערנעסט.
be at e.-level [PO'NIM-ELPO'NIM/ PU'NEM-ELPU'NEM]	דאָס אייגעלע, ך זײַן אויג-אויף-אויג, זײַן פנים-אל-פנים
Look at the expression in her e.s!, <i>iro</i> . eye dropper	קוק אָן איר קוקעלע! די (אויגן-)פּיפּעטקע, ם

F

face (<i>of child</i>) [PE'(Y)NEML]	דאָס פֿנימל, -ערך
face up	נאַזנדיק
fainting, <i>n.</i> [KhA'LEShN]	דאָס חלשן
fairy tale [MA'YSELE/MA'NSELE]	דאָס מע'שהלע, -ך
Fallopian tube	דאָס איי'טרייבל, -ערך
tie off one's F. t.s	אַפֿבינדן די איי'טרייבלעך
<i>s.a.</i> oviduct	
false labor pains	פֿאַל(ט)שע ווייען
family planning [MISHPOKhE/MESHPUKhE]	די משפּחה-פּלאַנירונג
fanny [TE'(Y)KhESL]	דאָס ה'חלל, -ערך
farina	די מאַינע-קאַשע
fart (<i>of child</i>), <i>n.</i>	דאָס פֿערצעלע, -ך
fart (<i>of child</i>), <i>imp.</i>	מאַכן <לאָזן> פֿערצעלעך
<i>pf.</i>	מאַכן <לאָזן> אַ פֿערצעלע
<i>s.a.</i> gas: pass g.	
father	דער טאַטע, -ס
(<i>formal</i>) <i>also</i>	דער פֿאַטער, -ס
f. of many children [BALMETU'PL/BALMETT'PL]	דער בעל-מטופּל (מיט אַ סך קינדער)
fatherhood	ד/רדאָס טאַטעשאַפֿט <פֿאַטערשאַפֿט>
fatigue	ד/רדאָס פֿאַרמאַטערטקייט <מידקייט>
feed, <i>intr.</i>	האַדעווען ויך
The child f.s well.	דאָס קינד האַדעוועט ויך גוט.

My child can feed himself/herself now. (feeding game: first touching infant's nose and exclaiming "Ivan!"; then the forehead: "Stepan!"; then the throat: "Gergele!"; finally introducing the spoon into the baby's mouth: "Ham!")	מײַן קינד עסט שוין אַליין. אײַוואָן, סטעפּאַן, גערגעלע, האַײַם! "Stepan!"; then the throat: "Gergele!"; finally introducing the spoon into the baby's mouth: "Ham!")
feed a baby (breastfeed) s.a. bottle-feeding; breastfeeding	געבן (גענעבן) (דעם קינד) די ברוסט; געבן צו זייגן; זייגן
feed a child also imp. also pf. nurs. s.a. spoonfeeding	געבן (גענעבן) (דעם קינד) עסן האַדעווען; קאַדמען אַנהאַדעווען; אַנקאַרמען געבן האַמען (ניו) <פאַפע/פאַפּאַ>
feeder: be a poor f. feeding, imp. pf. after the last f. a full f. between f.s bottlef. breastf. spoonf.	זיין פֿויל ביים זייגן דאָס האַדעווען/קאַדמען; דאָס געבן דעם קינד עסן דאָס אַנהאַדעווען; דאָס אַנקאַרמען נאָכן לעצטן מאָל אַנהאַדעווען <אַנקאַרמען> אַ פֿולער מאָלצײט צווישן איין עסן און דעם צווייטן <אַנדערן> דאָס געבן דאָס פֿלעישל דאָס געבן די ברוסט דאָס האַדעווען; דאָס קאַדמען דער האַדעווע-פלאַן, -פלענער דער בייגעוודיקער האַדעווע-פלאַן דער שטייפֿער האַדעווע-פלאַן דערפֿילן ס'פֿיצעלע; דערפֿילן ווי ס'רירט זיך
feeding schedule flexible f.s. strict f.s. feel life (feel the fetus move), v. [RIRTSEKh/RIRTSAKh] The mother feels life. also s.a. quickening fertile [FRU'Kh.../FRE'Kh...] f. period	די מאַמע דערפֿילט ס'פֿיצעלע. ס'רירט זיך פֿרוכפערדיק די פֿרוכפערצײט; די פֿרוכפער-פערײַד

fertility []	די/דאָס פֿרולכפערדיקייט
f. clinic	די פֿרולכפער-קליניק, -עס
f. drug [REFU(Y)E/REFI(Y)E]	די פֿרולכפער-דפּואוה, דפּואוואַ
fertilizable egg []	דאָס באַפֿרולכפערדיקע אייעלע, -ך
fertilization []	די באַפֿרולכפערונג
s.a. in-vitro f.; in-vivo f.	
fertilize, tr. []	באַפֿרולכפערן
intr.	באַפֿרולכפערט ווערן (איז באַפֿרולכפערט געוואָרן)
None of the eggs f.d .	קין איינס <קיינס> פֿון די אייעלעך איז נישט באַפֿרולכפערט געוואָרן.
fetal [VLAD]	וולד-
f. death	דער וולד-טויט; דעם וולדס טויט
f. distress [TSORES/TSURES]	די וולד-צרות, בליד; די וולד-נויט
f. head	דעם וולדס קעפּעלע
f. heart rate	דעם וולדס האַרצגיקייט
f. life	דעם וולדס לעבן
the first 24 weeks of f. l.	די ערשטע 24 וואָכן פֿונעם וולדס לעבן
f. membrane	דאָס וולד-וועקל <וולד-הייטל>, -עך
f. mortality rate	די/דאָס וולד-שטאַרביקייט
f. sex test	דער וולד-סעקסטעסט
f. surveillance [O'YKHALTUNG]	די וולד-אויגהאַלטונג
fetus []	דער וולד, -ן
fight (physical), n.	דאָס געשלעג, -ן
fight (physically), v.	שלאָגן (געשלאַגן) זיך
(verbally)	קריגן זיך
fimbria (ovarui)	(אייערנעסט-)פֿרענדזלעך
finger (of child)	דאָס פֿינגערל, -עך
fingerfeed oneself	עסן (געגעסן) מיט די הענט
nurs.	עסן מיט דער מאַמעס געפּעלעך
fingerfoods see food	

finger nail (<i>of child</i>)	דאָס נעגלעלע, ד
fingerpainting	דאָס מאַלן מיט די פֿינגער
fire, <i>b.t.</i>	ושחשע
first aid	די גיכע הילף
f. a. kit	דאָס סאַניטאַר-דענצעלע, ד
first baby (<i>chronologically</i>)	דאָס ערשטע קינד, -ער
first-born (<i>religious/legal connotation</i>), <i>adj.</i>	ערשט-געבוירן; עלטסט
f.-b. child	דער ערשטלינג, -ען
f.-b. daughter [PKhORTE, -S]	די בכורטע, -ס
f.-b. son [PKhOR, PKhOYRIM]	דער בכור, -ים
first tooth	סערשטע צייגנול, -עך
fist (<i>of baby</i>) [KU'LIKL/KI'LIKL]	דאָס פֿייסטעלע, ד; דאָס קוליקל, -עך
fit (<i>seizure</i>), <i>n.</i>	דער אַטאַק, דן
have a f. (<i>of</i>)	פֿאַרגיין (איז פֿאַרגאַנגען) זיך אין + אינפֿ
The child had a crying f.	ס'קינד איז זיך פֿאַרגאַנגען אין (אַ) געוויין.
<i>also</i>	ספּאַזמירן
fixation, <i>med.</i>	די פֿיקסאַציע, -ס; דער פֿיקסיר, דן
<i>pop.</i>	דער קאַמפלעקס, דן
flame-resistant	אוימפֿלאַמיק
f.-r. sleepwear	דאָס אוימפֿלאַמיקע שלאָפֿוואָרג
flame-retardant, <i>adj.</i>	פֿלאַם-פֿאַרהאַלטליך
flame-retardant, <i>n.</i>	דער פֿלאַם-פֿאַרהאַלטער, -ס
floppy (cars)	פֿלאַטערוויק
flu	די פֿלעניציע
s.a. influenza	
fluffy [PUKhIK/PEKhIK/POKhIK]	פּוּכיק; ווילנע [מיט אַ ווייכן, ל]
follicle	דער פֿאַליקל, -ען
f.-stimulating hormone	דער פֿאַליקל-סטיווליר-האָרמאָן
form f.s	פֿאַליקולירן
follicular phase	די פֿאַליקל-פֿאַזע, -ס

fontanel(le)	דאָס ווייעכל, -עך; דער שאַרבנגלייך, -ן; דער פֿאָנטאַנעל, -ן
anterior f.	דאָס פֿעדערשטע ווייעכל; דער גרויסער שאַרבנגלייך
posterior f.	דאָס הינטערשטע ווייעכל; דער קליינער שאַרבנגלייך
food	דאָס עסן, -ס
(kinds of) [MA'YKhL, MAYKhO'LIM/ MA'KhL, MAKhU'LEM]	דאָס/דער מאכל, -ים
nurs.	האַמאַ; האַמײ; האַמעניו; פאָפּע
fingerf.s	פֿינגער-עסנס; -מאכלים
liquid f.s	גייסיקע עסנס <מאכלים>
lumpy f.s	שטיקלעך-עסנס; -מאכלים
semi-solid f.s	שייטיקע עסנס <מאכלים>
solid f.s	בײַסעסנס; -מאכלים
food mill [EYFL]	דאָס ערפֿל-מילעכל
fool (of child), aff.lapp.	נאַרעלע; קעלבעלע
foot (of child)	דאָס פֿיסעלע, -ך
forceps	דאָס (האַב) צווענגל, -עך
reg.	קלעשטשעס, ליד
forceps delivery [HOBM/HUBM]	דאָס צווענגל-האַבן
undergo a f. d.	דאָס האָבן מיט אַ צווענגל
high f. d.	דאָס הינטערשטע צווענגל-האַבן
low f. d.	דאָס פֿעדערשטע צווענגל-האַבן
midf. d.	דאָס מיטלסטע צווענגל-האַבן
foreskin [ORLE]	די ערלה
fork: baby f.	דאָס גאַפּעלע, -ך
formative	פֿאַרמאַטיוו; אויספֿורעמדיק
f. years	פֿאַרמאַטיזשע יאָרן
formula	די מילכפֿאַרמל/מילעך-פֿאַרמל, -ען
diluted f.	די צעפֿירטע <פֿאַרוואַסערטע> מילעך-פֿאַרמל
give the f.	געבן (גענעבן) דאָס פֿלעשל
make the f.	מאַכן <צוגרייטן> דאָס פֿלעשל

mix the f.	אויסמישן די (מילעך-)פֿאַרמל
soy f.	די טויע-פֿאַרמל, -ען
f. equipment [OYSRIKhT/OUSREKhT/OSRAKhT]	דער פֿלע'של-אויסריכט
fornix, fornications	דאָס ריוול, -עך
foster, <i>adj.</i> [UFTSI/IFTSI/OFTSI]	אויפֿציי...
f. brother	דער אויפֿציי- <i><מילכ/מילעך></i> -ברודער
f. care	דער אויפֿציי
f. c. agency	די אויפֿציי-אַגענטור, -ן
infants in f. c. [E'YFELEKh]	אויפֿציי-עופֿעלעך
f. child	דאָס אויפֿצאַרטל, -עך; דאָס אויפֿציקינד, -ער; דאָס קעסטקינד, -ער
<i>also</i>	דער פענסיאַנעל, -ן
f. mother [...ERN]	די אויפֿציי-מאַמע/אויפֿציערין, -ס
f. parent	דער אויפֿציער <i><קע'סטגעבער></i> , -ס
f. sister	די אויפֿציי- <i><מילכ/מילעך></i> -שוועסטער, -ס
fox	דער פֿוקס, -ן
baby f.	דאָס פֿליקסעלע, -ך
<i>s.a.</i> kit; vixen	
freedom of the floor	די קריכפֿריי
frenum	דאָס צינגל-היטל
fretful (<i>of baby/child</i>)	נערוועיש
<i>Am.</i>	קוועלטשעדיק
<i>s.a.</i> cranky; restless	
friend	
<i>m./unspec.</i> [KhA'VER, KhAVEY'RIM]	דער חבר, -ים; דער גוטער-פֿרײַנד, -
<i>f.</i> [KhA'VERTE; KhA'VERTORN/ KhA'VERTURN]	די חברטע <i>></i> חברטאַרין, -ס
<i>s.a.</i> imaginary friend; playmate	
froggy [ZhA'PKELE]	דאָס ושאַ'בקעלע, -ך
front carrier <i>see</i> carrier	
front pack <i>see</i> carrier	

טראָגן, האָבן און פֿרײַקע קינדער-אָרן

frozen-embryo implantation [UBER/IBER]

FSH

full-term baby *see* term

fundus (*part of uterus*)

fungal

f. infection

fungus (*med.*)

(*on the skin; pop.*)

reg.

furry

f. rabbit

fuss over

fuzzy [PUKhIK/PEKhIK/POKhIK]

f. rabbit

דאָס איינפֿלאַנצן אַ געפֿרױדענעם עובר

דער פֿאַלִיקל-סטימוליר-האַרמאָן

דער מיטערדנאָ

פֿונגוס...

די פֿונגוס-אינפֿעקציע, -ס

דער פֿונגוס, -ן

דער לישׂן, -ען

דער לישׂל

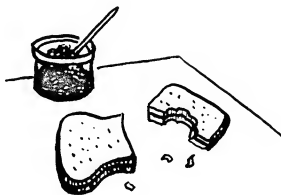
פעלציק: פֿעל(ע)כלדיק/פֿעלכיק

דאָס פֿעלכיקע קיניגל <קראָלִיקל>, -עך

אַרומטאַנצן אַרום

פּוכיק: האַריק

דאָס פּוכיקע קיניגל <קראָלִיקל>, -עך

G

gain (weight), v.	אַנלייגן וואָג, אָנצערן זיך
galactorrhea	דער מילכאויסגאָס/מילעך-אויסגאָס
game	די שפּיל, -ן
finger g.	די פֿינגערשפּיל
games (system)	שפּילן
(tools)	שפּילעכלעך
s.a. play materials; toy	
gamete	די גאַמעטע, -ס
gas: to pass g. (of child)	לאָזן לופּטעלעך
gauze	די גאַזע; די מערלע [מיט אַ חייכן, ל.י.]
g. pad	דאָס גאַזע-קישעלע, -ך
gazelle	דער/די גאַזעל, -ן
nurs. [HI'RShELE/HE'RShELE]	דאָס גאַזעלעכל, -עך; דאָס הירשעלע, -ך
gene	די גענע, -ס
general anesthesia	די טאַטאַלע אָנעסטעזיע
generation [DOR, DOYRES]	דער/דאָס דור, -ות; דאָס געבירט, -ן
genetic	גענעטיש
g. counseling	גענעטישע קאָנסולטאַציעס, ליר
g. disorder	דער גענעטישער פֿעלער, -ס
genital, adj.	געניטאַל
g. area	געניטאַלן
in the g. area	בײַ די געניטאַלן

genitals	די געניטאַלע אָרגאַנען; די געניטאַלן
male g.	די מאַנצבילשע געניטאַלע אָרגאַנען
female g.	די ווייבערשע געניטאַלע אָרגאַנען
gentleness	די/דאָס איידלקייט; די/דאָס ווייכקייט
germ cell	דאָס פֿאַרמער-קעמערל, -עך
German measles	די קעשוליע
gestate	טראַגן (געטראַגן)
gestation	דאָס טראַגן
during g. [BEYSN]	בעתן טראַגן
gestational	טראַגן...
g. age	דער טראַגעלטער
g. diabetes	די טראַג-צוקערקרענק
"get it" (be punished) [KhAPM]	כאַפּן
You're gonna get it!	דו'סט <(וו)עסט> שוין כאַפּן!; כל דיר שוין געבן!
s.a. spank	
gift wrapping [MATO'NE/MATU'NE]	דאָס מתנה-פאַקוואַרג
giggle, v.	כיכיקען
giraffe	דער ושיראַף, -ן
girl	דאָס מיידל, -עך
aff.	דאָס מיידעלע, -ך; די מויד, מיידן
"What a pretty, smart girl!"	אַה, איז דאָס אַ שיינע, קלוגע מויד'ז
"What a beautiful girl!"	סאַראַ שאַנקעדיקע מויד'ז; סאַראַ קראַסאַוויצעז
aff./lapp.	מוידעץ!
big g., adm./iro	די מויד, מיידן
reg./obs.	די מאד, -ן
little g.	דאָס מיידעלע, -ך
s.a. baby; beautiful; bright; chubby; darling; infant	
glabella	דאָס גלאַטיקל
gland	די גיל, -ן; די דריז, -ן; דאָס דריזל, -עך
glandular	גיל...; דריז...
glue, tr.	אַנקלעפּן אין; צוקלעפּן צו

glue, <i>n.</i>	דער קליי
all-purpose <i>g.</i>	דער קלעפּאלץ
go for a walk/go away/go out, <i>nurs.</i>	גיין הייטע/הייטע
goat, <i>nurs.</i>	דאָס ציגעלע. ך
baby <i>g.</i>	דאָס פּיצעלע ציגעלע. ך
billy <i>g., nurs.</i>	דאָס צאָפּיקל. -עך; דאָס בעקעלע. ך
<i>s.a.</i> kid	
gobble up, <i>iro./nurs.</i>	אויפּאַפּען
goldfish (<i>pet</i>)	דאָס גאָלדפּישעלע <גילדענע פּישעלע>. ך
good (<i>nutritious</i>)	געווינט
"Eat it! It's <i>g.</i> for you."	עס. עס! ס'איז געווינט.
Good morning! (<i>to a child upon awakening</i>)	אַ גוטער אויפּשטאַנד (אויף דיר) יי
Good night! (<i>especially to a child</i>)	שלאָף געווינט (ינק) ערהייט!
(<i>said by boys upon leaving a traditional</i>	אַ גוטע נאַכט דעם קליינעם יינגעלען
<i>ceremony on the eve of a circumcision</i>)	
goose, <i>nurs.</i>	דאָס גענזעלע. ך
<i>s.a.</i> gosling	
gorilla	די גאָרילע. -ס
gosling	דאָס גענזעלע. ך
gown (<i>part of layette</i>)	דאָס קליידעלע. ך
Graafian follicle	דאָס גראַאַפּס פּעלנכערל
grampa/gramps	דער זיידעש/זיידעניו
grandfather	דער זיידע. -ס
grandma	די באַבעש
grandmother [BOBE/BUBE]	די באַבע. -ס
<i>reg.</i>	די באַבע. -ס
<i>Am.</i>	באַבי; באַבי
grandparent	דער זיידע. -ס; די באַבע/באַבע. -ס
<i>g.s</i>	זיידע-באַבע/זיידע-באַבע
granny, <i>adj.</i> [BAPSKE]	באַפּסקע

סראָגן. האָבן און פֿרייַקע קינדער-יאָרן

g. remedy	[REFU'(Y)E/REFI'YE]	די באבעסע רפואה, רפואות
granny, <i>n.</i>		די באַבעש
app.		באַבעשי; באַבעניח
s.a. lady: little old l.		
granulated sugar	[ZA'MTSUKER/ZA'MTSIKER]	דער מעלעץ; דער זאמדרוקער; דער מעלצוקער
grape, <i>nurs.</i>		דאָס טרייבעלע, ן
grasshopper		דאָס שפּרינגערל, -עך
c.l. [GRO'SFERDELE/GRU'SFERDELE]		דאָס גראַז-פערדעלע, ן
c.l./reg.		דאָס מינעלע, ן
grimace (of infant), <i>n.</i> [(H)AVA'YELE]		דאָס העוויהלע, ן
grow, <i>imp.</i>		וואַקסן (איז געוואַקסן/געוואַקסן)
He/she's g.ing. also		ער/זי גייט אין די יאָרן.
g. up, <i>pf.</i>		אויסוואַקסן/אויפּוואַקסן
(rhyme said when a baby stretches his/her limbs)		ראַסטע קאָסטע, וואַקסן זאָסטע [= זאָלסטו]
growing pains	[TSORES/TSURES]	אויסוואַקס-צרות
(from parents' point of view)		דער צער (פון) גידול-בנים
	[TSA'R...GIDL-BO'NIM/-BU'NIM]	
growing years		אויסוואַקס-יאָרן
grownup, <i>m./unspec.</i>		דער גרויסער, גרויסע
f.		די גרויסע, -
dts./lit.		דעד דערוואַקסענער, דערוואַקסענע
g.s and children		גרויסע און קליינע, גרויסע און קינדער
rel.-Ind. [ANO'SHIM NO'SHIM VETA'F/ ANU'SHEM NU'SHEM VETA'F]		אַנשים נשים וטף
growth		דאָס וואַקסן
grow up		אויסוואַקסן (איז אויסגעוואַקסן/אויסגעוואַקסן)
She will g. up to be a ...		זי וועט אויסוואַקסן אַ ...
g.ing up		דאָס אויסוואַקסן
growth spurt		דאס אויפֿשטין

go through a g. s. [UF.../IF.../OF...]

guard gate

guinea pig (*pet*) [YA'M-KhAZERL, -KhAZEY'RIMLEKh]

gurgle [GU'GERN]

gym set

gynecoid pelvis

gynecological

gynecologist, *m.f.*

אויפֿשיסן (אויפֿגעשאָסן)

דער קינדער-טויער, -ס

דאָס ים-חזירל, -חזירימלעך

גאַ'גערן: טשעבעטשען

דאָס גימנאַסטוואָרג

דער ווייב'ישער בעקן, -ס

גינעקאָלאָגיש

דער גינעקאָלאָג, -ין

H

habit [TE(Y)VE]	די טבע, -ס; די געוויינטשאַפט, -ן
<i>rel.-Ind.</i> [REGILES]	דאָס רגילות
pick up a bad h. [MISE]	זיך אָפֿלערנען מיאוסע שטיק, בלד
h.-forming	צוגעווייניק
hag, <i>narr.</i>	די באַבעצע, -ס
hair (<i>of baby</i>)	די הערעלעך
strand of h.	דאָס הערעלע, -ך
wash h.	וואַשן (געוואַשן) דאָס קעפֿעלע
h.bow	דאָס באַנטיקל >שלייפל, -עך
h.clip	די האַרשפּילקע, -ס
<i>s.a.</i> bow; ribbon	
hammer (<i>for play</i>)	דאָס העלמערל, -עך
h. and peck set	דער האַמער-און-פֿלעקל
hamster (<i>pet</i>)	דאָס האַמסטערל, -עך
hand (<i>of child</i>)	דאָס הענטעלע, -ך
hand-me-downs	דאָס געניצטע אַנטוועכץ; דאָס קינד-צו-קינד-אַנטוועכץ
hare, <i>nurs.</i>	דאָס העזעלע, -ך
harelip	די האַזנליפּ >געשפּאַלטענע ליפּ, -ן
harness (<i>for baby</i>), <i>n.</i>	דאָס געשפּאַנדל, -עך
have (a child) [HOBM/HUBM]	האַבן (געהאַט)
<i>s.a.</i> give birth; bear; beget	
head (<i>of baby</i>)	דאָס קעפֿעלע, -ך
headboard (<i>of crib, bed</i>)	דאָס קאָפּשטיק, -ן

head cold	דער קאטער, -ס
have a h. c., <i>bl./rev. cstr.</i>	רינוען <קאפען> פון דער נאז <פונעם געזעלע>, אומפ' + דאט'
heartbeat	דאס הארץ-קלאפעניש, -ן
<i>reg.</i>	דאס הארצקלאפונג
listen to the baby's h.	זיך צוהערן צום קינדס הארץ <הערצעלע>
(<i>single</i>)	דער הארצקלאפ, -ן
heartburn	דאס ברענעניש (אונטערן הארץ)
heart rate	די/דאס הארצניכקייט
heating pad	דאס ווארעם-קישעלע, -ך
electric h. p., <i>also</i>	דער טערמאפאד, -ן
<i>s.a.</i> hot-water bottle	
height	דער (גע)וויקס, די הייך
hemorrhage	דער בלוטאויסגאס, -ן
hemorrhoids	מערידן
hereditary, <i>attr.</i> [YERU'ShEDIK/YERI'ShEDIK]	ירושהדיק
h. disease	די ירושהדיקע קרענק <שלאפֿקייט>
<i>pred.</i> [BEYERUSHe/BEYERISHe]	בירושה
This disease is h.	די קרענק גייט איבער בירושה
<i>pop.</i> [MIShPO'KhEDIK/MEShPU'KhEDIK]	משפחהדיק
"It runs in the family."	ס'איז משפחהדיק.
hernia, <i>lit.</i>	דער ווינקלבראך, -ן
<i>pop.</i>	די קילע, -ס
hiccup (<i>of baby</i>), <i>n.</i>	דאס שלוקערצל, -עך
hiccup, <i>v.</i>	שלוקערצן
(<i>once; of baby</i>)	געבן <טאן/טון> א שלוקערצל
hide-and-seek: play h.	שפילן זיך אין באהעלטערלעך
highchair	די קארמעסטול, -ן; דאס עלטשישעלע, -ך
h. tray	די קארמעטאץ, -ן
removable h. t.	די א'פראם-א'פראם-קארמעטאץ

hit, tr.	שלאָגן (געשלאָגן)
b.t.	אָדאַ: נאָ-נאָ
hobby horse	דאָס (שפּיל-)פֿערדעלע. דן
hold (a baby)	נעלמאָן (גענעמען) אויף די הענט
The baby/child wants to be held.	ס'קען ווילן, מע וואָל עס נעמען אויף די הענט.
hole (in clothing of child)	דאָס לעכעלע. דן
(in the ground), c.l.	דאָס גריבעלע. דן
(traditional Jewish children's game played on Passover, involving aiming nuts into a hole in the ground)	שפּילן אין גריבעלע
home birth [HOBM/HUBM] [INDERHE'YM/ INDRE'YM]	דאָס האָבן אין דער היים
h. b. movement	די באַוועגונג פֿאַר האָבן אין דער היים
hood (for baby)	דאָס קאַפּשאַנדל. -ער
hooded towel	דער קאַפּטעל-האַבל-האַנטעך. -ער
hoop	די רייף. דן
hop, v.	אינטערשפּרינגען (-געשפּרינגען): האַפּקען;
hopsotch: play h.	שפּרינגען אויף איין פּוּס
horseshoe	קלאַסן. בלד: שפּילן אין קלאַסן
rubber h.	די פּאַטקעווע. -ס
horsie, nurs.	די גומענע פּאַטקעווע
play h.	דאָס פֿערדעלע. דן
hot, nurs.	שפּילן זיך אין פֿערדעלעך <פֿערדעלעך>
It's hot!, nurs.	הייס, הייס!
hot-water bottle	די וואַדעמפּלאַש. -פּלעשער
house, nurs.	דאָס הויזעלע <שטיבעלע>. דן
housekeeping toys	די באַלעבאַטישקייט-שפּילעכלעך
howl (of child), v.	רײַסן (געריסן) זיך; קרייַסן
human milk	די מאַמעמילך/מאַמע-מילעך <מוטערמילך/מוטער-מילעך>
humidifier	דער באַפֿיכטער, -ס

cool-mist h.	דער קיל-באַפֿיכטער, -ס
s.a. vaporizer	וויי טאָן/טון, אומפֿ' + דאָס'
hurt, <i>intr./rev. cstr.</i>	ס'טוט איר וויי דער פֿינגער <דאָס פֿינגערל>;
Her finger h.s .	דער פֿינגער <דאָס פֿינגערל> טוט איר וויי.
b.t.	בובו; וויי; וואָ-וואָ
s.a. ...ache; sore	צעקלאָפֿן ויך
hurt, <i>tr.</i> [TSEKLAPM]	זי האָט זיך צעקלאָפֿט דעם פֿינגער.
She h. her finger.	באַליידיקן
hurt (<i>insult</i>), <i>v.</i>	(דו) האָסט אים באַליידיקט!
You h. his feelings!	באַלודיקן
<i>iro.</i>	ליו-ליו!
hushaby!	דער וואָסער-כּיס, -ים
hydrocele [KIS]	דער וואָסערקאָפּ, וואָסערקעפּ
hydrocephalus	איבעראַקטיוו
hyperactive	דאָס טראָגברעכן
s.a. restless	דער הויכער בלוטדרוק; די הויכע בלוטדריקונג
hyperemesis gravidarum	איבערגעשפּאַנט
hypertension	דאָס איבערגעשפּאַנטע עופּעלע
hypertonic	די היפּאָגאַלאַקטיע; דער מיל(ע)-דוּחק
h. baby [E'YFELE]	די היפּאָגליקעמיע
hypogalactia [DOYKhEK]	
hypoglycemia	

I

identical twins *see* twins

illegitimate child

m./unspec./rel.-lnd./cont. [MA'MZER, MAMZE'YRIM]

f./cont. [MA'MZERTE, -S]

f./rel.-lnd. [MAMZE'RES]

s.a. wedlock

illness

imaginary friend

He's talking to his i. f.

immature

i. kidneys

impetigo (of the newborn) [EYFL]

implant, *tr.*

intr.

implantation, *tr.*

intr.

frozen-embryo i. [UBER/IBER]

impregnate, *rel.-lnd.* [MUBERES/MIBERES]

s.a. pregnant: get someone p.

inborn

incision

incubator

דאָס אױמלעגײַטמע קינד, -ער

דער ממזר, -ים

די ממזרטע, -ס

די ממורת

די קרענק, -ען; די/דאָס שלאָפֿקײַט, ן

דער אױסגעקלערטער <אױסגעטראַכטער> גוטער-פֿרײַנד

ער רעדט צו זײַן אױסגעקלערטן

<אױסגעטראַכטן> גוטן-פֿרײַנד.

אױמצײַטיק; נײַ(ש)-ט-אַנטוויקלט

אױמצײַטיקע בײַ(ש)-ט-אַנטוויקלטע נירן

עױפֿל-פֿרײַשטשיקלעך, בלד

אײַנפֿלאַנצן

אײַנפֿלאַנצן זיך; אָנעמאָען (אָנענומען) זיך

דער אײַנפֿלאַנצן, ן

דאָס אײַנפֿלאַנצן זיך

דאָס אײַנפֿלאַנצן אַ געפֿרײַדענעם עױבר

מעוברת מאַכן

אײַנגעבוירן

דער אײַנשניט, ן

דער אינקובאַטאָר, אינקובאַטאָרן

<i>pop.</i>	דער קובאַטער. -ס
indigestion	די נישט-פאַרדײונג
<i>s.a.</i> upset stomach	
indoor game	די אינשטובליקע שפּיל. -ן
induce, <i>v.</i>	אַרויסרופֿן (אַרויסגערופֿן)
<i>i.</i> labor	אַרויסרופֿן ווייזן
induced, <i>adj.</i>	אַרויסגערופֿן
<i>i.</i> abortion [MAPL]	דער אַרױסגערופֿענער אַבאָרט <מ'פיל>
<i>i.</i> labor	אַרױסגערופֿענע ווייזן
induction of (<i>causing</i>)	דאָס אַרױסרופֿן
inertia labor	די האָל-אינערציע
primary <i>i. l.</i>	די ערשטיקע האָל-אינערציע
secondary <i>i. l.</i>	די צווייטקע האָל-אינערציע
infancy [E'YFLShAFT; ZE'YKPERYO'D]	די/דאָס ערשטשאַפֿט: דער זײַנפֿערײַך
infant [E'YFELE; ZEYKIND]	דאָס ערשטעלע. -ך; דאָס זײַגקײַנד <וויקלײַנד>. -ער
<i>pl. also</i>	דאָס פּילצוואַרג
<i>adm.laff., unspec.</i>	דער וועזערק. -עס; דאָס וועזערקל. -עך;
	דאָס מענטשעלע. -ך; דער פּוציפּאַק. -עס;
	דאָס קאַראַפּוֹזיקל. -עך; דאָס קאַרדפּוֹניקל. -עך
	דאָס קוטרוצעלע. -ך
<i>adm.laff., m.</i> [BOKhERE'TS/ BUKhERE'TS; GANEFE'TS]	דער בחורעץ; דער גנבֿעץ; דאָס יאַטל
<i>adm.laff., f.</i> (with preceding adjective: <i>די שײַנע מױד</i> , <i>גרויסע מױד</i> , <i>קלוגע מױד</i>) [BO'KhERTE/BU'KhERTE]	די מױד. מײַדן; די יאַטיכע. -ס; די בחורטע. -ס
<i>blond, aff., m.</i>	דאָס שײַנעצל; דער שקאַץ; דער שראָץ
<i>blond, aff., f.</i>	דאָס שיקסעלע
<i>iro.laff., unspec.</i>	דער שנעק <צוציק>. -עס; דאָס צוציקל <פּיצוויניקל>. -עך
<i>s.a.</i> baby; boy; girl	
infant carrier <i>see</i> carrier	

infant car seat	דאס אויטאָ-דיצעלע, דך
<i>s.a.</i> infant seat; carrier: infant c.	
infanticide	דאס קינדער-מערדער
infant morbidity [EYFL]	ד/דאס עופל-קרעניקייט
infant mortality (rate) []	ד/דאס עופל-שטארביקייט
infant seat []	דאס (עופל-)דיצעלע, דך
<i>s.a.</i> seat	
infect, <i>intr./med.</i>	ווערן (איז וועואָרן) אָן אינפֿעקציע
infected	אייטערדיק; יאָטערדיק
become i., <i>also</i>	אַנרײַסן (אַנערײַסן)
<i>s.a.</i> contagious	
infection	דער אַנרײַס, ד; די אינפֿעקציע, -ס
infectious	אינפֿעקטיוו
i. disease	די אינפֿעקציע-קרענק, -ען
<i>s.a.</i> contagious	
infertile, <i>adj.</i>	אַנקינדערדיק
be i., <i>m., also</i> [OKER/UKER]	זיין סטעריל; זיין אָן עקר
be i., <i>f., also</i> [AKORE/AKURE]	זיין אָן עקרה
infertility, <i>m./unspec.</i>	ד/דאס סטערילקייט
<i>f.</i> [AKO'RESHAFT/AKU'RESHAFT]	ד/דאס עקרהשאַפֿט
inflamed: become i.	ווערן אָנגעצונדן <פֿאַרצונדן>
inflammation	די אָנצינדונג <פֿאַרצינדונג>
inflatable [UF.../IF.../OF...]	אויפֿבלאַז...
i. potty	דאס אויפֿבלאַז-טעפֿעלע, דך
i. toy	דאס אויפֿבלאַז-שפּילעכל, -עך
influenza	די אינפֿלוענציע
<i>s.a.</i> flu	
inhalation anesthesia	די איינעטעם-אַנעסטעזיע; די איינשלעפֿערונג
injection	די איינעקציע, -ס; די איינשפּריצונג, -ען; דער איינשפּריץ, ד
<i>c.l.</i>	דער שטאַך, שטעך
inseminate	איינזימענען

The frozen embryo will be thawed and i.d into my uterus.	דעם געפֿרוירענעם עמבריאָן וועט מען צעלאָן און אינזוימענען אין מיין הייבמוטער.
insemination	די אינזוימענטונג
artificial i.	די קלינסטלעכע אינזוימענטונג
intrauterine i.	די (הייב)מוטער-אינזוימענטונג
intercourse (sexual), med.	סעקסועלע באַציאָנען, בליד
pr.	דאָס שלאָפֿן מיט
reg. [LE(Y)BM]	דאָס לעבן מיט
rel.-coll. [TAShMESh]	דער תּשמיש
rel.-Ind. [TA'ShMEShAMIT'ET]	דער תּשמיש-המיטה
intercourse (sexual) : have i.	האָבן סעקסועלע באַציאָנען, בליד
pr., imp.	שלאָפֿן (איז געשלאָפֿן) מיט + דאָס'
pr./reg., imp. [LE(Y)BM]	לעבן מיט + דאָס'
lit./p., imp.	באַהעפֿטן (באַהאַפֿטן/באַהעלפֿט) זיך מיט + דאָס'
(male point of view)	באַשלאָפֿן (באַשלאָפֿן) + אַק'; באַדינען + אַק'
rel.-Ind. (male point of view) [MEShAMESh]	משמש זיין (געוועזן) + אַק'
bibl. (male point of view)	דערקענען + אַק'; קומען צו + דאָס'
obs. [FTRHOBM/FTRHUBM]	פֿירעהאַבן (פֿירעהאַט) מיט + דאָס'
interlocking blocks	צווייפֿשליס-קלעצלעך
intervention	די אַרײַנמישונג, -ען; דער אַרײַנמיש, -ן
surgical i.	די כירורגישע אַרײַנמישונג, דער כירורגישער אַרײַנמיש
intrauterine device	דאָס אינזוימינקסטל, -עך
intravenous tubing	די אינטראַווענעזע טרייבלעך <רערלעך>
inversion	דער איבערקער, -ן
uterine i.	דער הייבמוטער-איבערקער
i. of the uterus	דער איבערקער פֿון דער הייבמוטער
in-vitro fertilization [BAFRU'Kh.../BAFRE'Kh...]	די פֿרויבילד-באַפֿרוכפערונג
in-vivo fertilization []	די מאַמע-באַפֿרוכפערונג
involution	דער פֿאַרקערטער אַנטוויקל
irrational behavior [MEShUGA'S/MEShIGA'S]	דער טראַגן; דאָס משוגע

"get into" a fit of i. b., <i>rev. cstr.</i> :	אַנקומען דער טראַגן, אומפּ' + דאָט':
[TRONTS]	
He got himself into a fit.	ס'איז אים אַנגעקומען דער טראַגן
	דאָס משוגעת.
have a fit of i. b.:	האַבן <באַקומען> דעם טראַגן <דאָס משוגעת>:
[HOBM/HUBM]	
She is having a fit.	זי האָט שוין באַקומען דעם טראַגן <דאָס משוגעת>.
<i>s.a.</i> act up; behavior; misbehavior; temper tantrum	
irritate (the eyes), <i>rev. cstr.</i>	בייסן (געביסן) די אויגן, אומפּ' + דאָט'
irritate (the skin), <i>tr.</i>	(צע)רייצן (די הויט)
<i>s.a.</i> itch; rash; skin irritation; smart	
irritation	דאָס גערייצטקייט
isolette	דאָס אינקובאַטערל. -עך
isthmus (<i>part of the Fallopian tubes</i>)	דער געטלאַק
itch, <i>n.</i>	דאָס בייסעניש
itch, <i>v.</i> , <i>rev. cstr.</i>	בייסן (געביסן), אומפּ' + אַק'
Here's where it i.es.	(אַט) דאָ' בייסט מיך.
IUD	דאָס אינעווייניקסטל, -עך

J

jacket (<i>of child</i>)	דאָס רעקעלע. ך: דאָס מ(אַר)נאַרקעלע. ך
jack-in-the-box [ARO'YShPRINGERL/ARO'(U)Sh...]	דאָס אַרױסשפּרינגערל. -עך
jaundice	די געלע זאַך <זעך>
<i>dt.</i>	די געלבזוכט <געלע זוכט>
breast-milk j.	די זײַגמיל(ע)ך-זאַך/זעך
newborn j.	די געלע זאַך <זעך> פֿון נײַ-געבוירענע
pathological j.	די פּאַטאָלאָגישע (געלע) זאַך <זעך>
physiologic j.	די פּיזיאָלאָגישע (געלע) זאַך <זעך>
jaundiced: be j. [HOBM/HUBM]	האַבן די געלע זאַך <זעך>
jealous (<i>envious</i>) [KI'NEDIK]	קײַנאהדיק
be j. of [MEKANE]	מקנא זײַן (איז געוועזן) + אַק
jealousy (<i>envy</i>) [KINE]	די קינאה
<i>s.a.</i> sibling rivalry	
jump, v.	שפּרינגען (איז געשפּרינגען)
<i>nurs.</i>	האַפּ-האַפּ: האָפּטאַסאַ
<i>b.t.</i>	פּינג
j. rope	שפּרינגען מיט אַ שטריק <שנור>
jumper (<i>exercise contraption for baby</i>)	דאָס שפּרינגערל. -עך
(<i>garment</i>)	דער געמפּ. ן
jump rope, n. [ShPRINKShNUR]	דער שפּרינגשנור. ן
jumpsuit [ShPRINKES]	שפּרינגקעס. בליד
snap-type j.	שפּרינגקעס מיט קנאַפּקעס
jungle gym	די קריכלקע. -ס

"get into" a fit of i. b., <i>rev. cstr.</i> : [TRONTS] He got himself into a fit.	אַנקומען דער טראַנץ, אומפֿ' + דאָט': ס'איז אים אָנגעקומען דער טראַנץ <דאָס משוגעת>.
have a fit of i. b.: [HOBM/HUBM] She is having a fit.	האַבן <באַקומען> דעם טראַנץ <דאָס משוגעת>: זי האָט שוין באַקומען דעם טראַנץ <דאָס משוגעת>.
<i>s.a.</i> act up; behavior; misbehavior; temper tantrum irritate (the eyes), <i>rev. cstr.</i> irritate (the skin), <i>tr.</i> <i>s.a.</i> itch; rash; skin irritation; smart irritation isolette isthmus (<i>part of the Fallopian tubes</i>) itch, <i>n.</i> itch, <i>v.</i> , <i>rev. cstr.</i> Here's where it i.cs. IUD	בייסן (געביסן) די אויגן, אומפֿ' + דאָט' (צע)רייצן (די הויט) די/דאָס גערייצטקייט דאָס אינקובאַטערל, -עך דער געטלאַק דאָס בייסעניש בייסן (געביסן), אומפֿ' + אַק' (אַט) דאָ' בייסט מיך. דאָס אינעווייניקסטל, -עך

J

jacket (<i>of child</i>)	דאָס רעקעלע, דאָס מ(אַר)יאַרקעלע, דאָס
jack-in-the-box [ARO'YShPRINGERL/ARO'(U)Sh...]	דאָס אַרײַסשפּרינגערל, -עך
jaundice	די געלע זאַך <זעך>
<i>dt.</i> ^ל	די געלבווכט <געלע זוכט>
breast-milk j.	די זייגמיל(ע) זאַך/זעך
newborn j.	די געלע זאַך <זעך> פֿון ניין-געבוירענע
pathological j.	די פּאַטאָלאָגישע (געלע) זאַך <זעך>
physiologic j.	די פּיזיאלאָגישע (געלע) זאַך <זעך>
jaundiced: be j. [HOBM/HUBM]	האַבן די געלע זאַך <זעך>
jealous (<i>envious</i>) [KI'NEDIK]	קינאהדיק
be j. of [MEKANE]	מקנא זײַן (איז געווען) + אַק'
jealousy (<i>envy</i>) [KINE]	די קינאה
<i>s.a.</i> sibling rivalry	
jump, v.	שפּרינגען (איז געשפּרינגען)
<i>nurs.</i>	האַפּ-האַפּ, האַפּסאַסאַ
<i>b.t.</i>	פינג
j. rope	שפּרינגען מיט אַ שטריק <שנור>
jumper (<i>exercise contraption for baby</i>)	דאָס שפּרינגערל, -עך
(<i>garment</i>)	דער געמפּ, -ן
jump rope, n. [ShPRINKShNUR]	דער שפּרינגשנור, -ן
jumpsuit [ShPRINKES]	שפּרינגקעס, בלייז
snap-type j.	שפּרינגקעס מיט קנאַפּקעס
jungle gym	די קריכלקע, -ס

K

kick (<i>of fetus</i>), <i>pf.</i>	געבן (גענעבן) אַ זעץ
kid (<i>child</i>)	דאָס קינד, -ער
<i>aff./lapp.</i>	דאָס קינדערלע, קינדערלעך
kid (<i>goat</i>), <i>nurs.</i>	דאָס צאָפֿיקל, -עך; דאָס בעקעלע, -ך
(<i>in songs</i>)	דאָס ציגעלע, -ך; דאָס צאָפֿיקל, -עך
<i>s.a.</i> goat	
kindergarten	דער קינדער-גאַרטן, -ס; די פֿרע'בלשול, -ן
k.er	דאָס קינדער-גאַרטן-קינד, -ער; דאָס קינדער-גאַרטעלע, -ך
kinder guard gate <i>see</i> guard gate	
kindness	ד/דאָס גוטהאַרציקייט; ד/דאָס לייבאַרציקייט; ד/דאָס גינציקייט; ד/דאָס גוטסקייט; ד/דאָס וואַרעמקייט; ד/דאָס איידלקייט
kiss, <i>n.</i>	דער קוש, -ן/-
<i>nurs.</i> [KU'ShELE/KI'ShELE]	דאָס קושעלע, -ך
wet <slobby> k.	דער טשמאַק
give a wet <slobby> k. <i>also</i>	געבן אַ טשמאַק/סמאַטשקע
kiss, <i>imp./tr.</i>	קושן + אַק
<i>pf./tr.</i> [GE(Y)BM]	געבן (גענעבן) אַ קוש + דאָט
<i>pf./nurs.</i>	געבן אַ קושעלע
<i>imp./nurs.</i>	קישײ
kit (<i>baby fox</i>)	דאָס פֿיקסעלע, -ך
kitten	דאָס קע'צעלע, -ך
<i>b.i.</i>	קיטש; מניאָ
kitty cat	דאָס קע'צעלע, -ך; די קאָטינקע, -ס
knee (<i>of child</i>)	דאָס קניעלע, -ך

knee-bouncing

knickknacks

knock up, *sl.*

knocked up: get k. up, *sl.*

האַצקען אויף די קני <קניעס>

טשאַטשקעלעך

מאַכן <צו'שטעלן> + דאָט' + אַ ביכל <פעקל>

פֿאַריאַטלעך <פֿאַרפעקלעך> ויך

L

labia majora	די גרויסע (געניטאַלע) ליפן
labia minora	די קליינע (געניטאַלע) ליפן
labor, <i>n.</i>	דאָס גיין צו קינד
be in l.	גיין (איז געגאַנגען) צו קינד
be in <have> back l.	דאָס גיין צו קינד הינטן אַרום
difficult l. [HOBM/HUBM]	דאָס שווערע האָבן
have a d.l.	שווער האָבן; שווער גיין צו קינד
(<i>woman prone to having a d. l.</i>) [...ERN]	די שווער-האַבערין
rel.-lnd. [MEKA'ShE-LE'YLED]	די מקשה-ליילד
false l.	די פֿאַל(ט)שע ווייען
go into l.	באַקומען (באַקומען) <קריגן (געקראָגן געקריגן)> די ווייען
onset of l.	דאָס אָנהייבן (צו) גיין צו קינד
precipitous l.	דאָס מיטאַמאַליקע האָבן
premature l.	דאָס גיין צו קינד צו פֿרי; דאָס צו־פֿרײַקע גיין צו קינד
prolonged l.	דאָס שווערע גיין צו קינד
l. floor	דער קלמפעט-גאַרן
l. pains	די ווייען
l. room [KI'MPEDZAL]	דער קלמפעטזאַל, ן
laceration	דער איינרייס, ן
perineal l.	דער צווישנטייל-איינרייס
lactate, <i>v.</i> [GE(Y)BM]	פראָדוצירן <געבן (געגעבן)> מיל(ע)ך
lactation (<i>function</i>)	די מילך-אויסשיידונג/דער מילעך-אויסשייד
(<i>period</i>)	דאָס וויגן
<i>pop.</i>	דאָס געבן מיל(ע)ך
lactiferous duct	דאָס מיל(ע)ך-קאַנאַלעכל, -ער

lactose	דער מילעך-צוקער/מילכצוקער
lady: little old l., <i>naar</i> .	דאָס באַביטשקעלע. ך
ladybug [MOYShE-RABEY'NES...] [ME'YLEKh-MEShI'YEKhL]	דאָס משה-דבֿנוס קי'עלע. ך; דאָס מלך-משיחל. -ער
lamb	דאָס לע'מעלע <שע'פעלע>. ך
lanolin cream	דער לאַנאָלין
lanugo [EYFL]	עו'פל-האַר, בלד
lap: take on one's l.	נע'מוען (גענומען) אויפֿן פּאָדעליק <שויס>
larynx (<i>of baby</i>)	דאָס געדוגעלע. ך
late	
be l. with one's (menstrual) period: 'My period was late.	פֿאַרשפּעטיקן ויך (מיט דער ציי'ט). אומפֿ' + דאָט': ס'האָט ויך ביי מיר פֿאַרשפּעטיקט.
child born l. in childbearing life	דאָס שפּעטע קינד. -ער
<i>s.a.</i> child: last c.	
layette [E'YFL-OYSRIKhT/-O(U)SREKhT]	דער עו'פל-אויסריכט. ך
lay midwife <i>see</i> midwife	
leading part <i>see</i> presenting part	
leakage of milk	דאָס (אַראָפֿ)רינען פֿון דער מיל(ע)ך
leg (<i>of child</i>)	דאָס פֿיסעלע. ך
leg opening (<i>in a carrier</i>)	די ע'פּעטונג פֿאַר די פֿיס
let-down (<i>of milk</i>)	דער מיל(ע)ך-אַרויס-רעפּלעקס
leukorrhea	די לייקאָרעיע
LH (<i>luteinizing hormone</i>)	דער לוטעיניזיר-האָרמאָן
lie (<i>fetal position</i>), <i>n.</i>	דאָס געלייג
longitudinal l.	דאָס געלייג אין דער לעיג
transverse l.	דאָס געלייג אין דער ביי'ט
<i>s.a.</i> position; presentation	
ligaments (<i>of uterus</i>)	דאָס מוטער-געבינד
broad l. (<i>mesometrium</i>)	דאָס ברייטע מוטער-געבינד
round l.	דאָס קי'לעכיקע מוטער-געבינד
lightening (<i>of uterus</i>)	דער אַראָפּלאַן (פֿון דער הייבמוטער)
lion	דער לייב. ך

l. cub	דאָס לייבעלע, ן
daddy l., <i>nurs.</i>	דער לייב ן
mommy l., <i>nurs.</i>	די לייביכע, ם
less	די לייביכע, ם
lip (<i>of child</i>)	דאָס ליפעלע, ן
"little devil" [MA'ZIK/MAZI'KIM]	דער מויק, ים; דער שאַלטיק, -עס; דאָס שאַידן-חינקל, -ען
lizard	די יאַשטשערקע, ם
local anesthesia	די לאַקאַלע אַנעסטעזיע
lochia [O'YShEYD/O'(U)ShEYD]	דער קימפעט-אויסשייד
l. alba	דער ווייסער קימפעט-אויסשייד
l. rubra	דער רויטער קימפעט-אויסשייד
l. serosa	דער ראָזעווער קימפעט-אויסשייד
lollipop	דאָס לעקערל >נאַטשל, -עך
longitudinal	אין דער לענג, אינדערלענגיק
l. incision	דער אינדערלענגיקער איינשניט
loose bowel movements (<i>of baby</i>)	דאָס לויזע מע'נעלע
lose	
l. one's appetite, <i>rev. cstr.</i>	צונעמען (צוגענומען) <פאַרשלאָגן> דעם אָפעטיט, אומפ' + דאָט':
It made her l. her a.	ס'האַט איר צוגענומען <פאַרשלאָגן> דעם אָפעטיט.
l. a baby	פאַרלירן (פאַרלירן) אַ קינד
l. sleep, <i>rev. cstr.</i>	צונעמען (צוגענומען) דעם שלאָף (ביי), אומפ' + דאָט':
It makes me l. s.	דאָס נעמט (ביי) מיר צו' דעם שלאָף.
l. weight [PONIM/PUNEM]	אַפצערן; אַראָפּ פון פנים, אָפּקומען (איז אָפּגעקומען)
loss	דאָס פאַרלירן
fetal l. [VLAD]	דאָס פאַרלירן אַ חלד <קינד>
l. of weight	די אויסצערונג
loud noise, <i>nurs.</i>	בויס-בויס
lovable	ליבעוודיק
love (<i>parental/filial</i>), <i>n.</i>	די/דאָס ליבשאַפט
love, <i>v.</i> [HOBM/HUBM]	ליב האָבן (געהאַט')

reg.
 low-birth-weight baby *see* underweight baby
 lull to sleep
 lullaby
 lung (*of baby*)
 luteal phase
 luteinizing hormone

האַלט <גינציק> האָבן (געהאַט)

אַנטשלעפֿן
 דאָס/די וויגליד, -ער
 דאָס לויגעלע, -ך
 די געלע פֿאָזע
 דער לוטעיניזיר-האָרמאָן

M

"make" (<i>defecate</i>)		
(voluntarily)		אויסמאַכן זיך
(involuntarily)		באַמאַכן זיך; באַדאַסן זיך
nurs.		מאַכן צוויי <קאַקי/קאַקע/קאַקו>
The child made in his/her pants.		ס'קינד האָט זיך באַמאַכט <באַדאַסט>;
		ס'קינד האָט געמאַכט אין די הייזעלעך.
rel. [GEDOYLIM]		מאַכן גדולים
"make" (<i>urinate</i>)		
(involuntarily)		באַנעצן זיך; נעצן; פֿיכטן
nurs.		מאַכן איינס <פּיפּי/פּיש>
rel. [K(E)TANIM]		מאַכן קטנים
s.a. urinate		
· make-believe, n.		דער אָנשטעל. זי
play m.-b.		שפּילן עלעהיי
make up (<i>reconciliate</i>)		איבערבעטן (איבערגעבעטן) זיך
(ritual of making up, in which the	[ROYGES]	ריגעלע, ריגעלע, ריגונ, /
quarrelling parties link pinkies	[BROYGES]	זעמיר געווען ברוגונ, /
while chanting this rhyme)		ריגעלע, ריגעלע, ריק, /
	[KhAVER]	זעמיר חבר קריק.
mammary, <i>adj.</i>		מיל(ע)כ...
m. gland		דער מיל(ע)כגיל, זי; דאָס מיל(ע)כדריזל, -ער
manipulative, <i>attr.</i>		מאַניפּולאַטיוו
be m., also		מאַניפּולירן
m. behavior [...UFIR/...IFIR/...OFIR]		דער מאַניפּוליר-אויפֿפֿיר
manual expression		דאָס אָפּציען מיט דער האַנט

maplewood seed (<i>saddled on the nose</i>)	דאס נעזביימעלע. ן
marionette (<i>string-operated</i>)	דער/די מאַריאָנעט. ן: דאָס צאָפּל-מענטשעלע. ן
<i>s.a.</i> puppet	
marker: magic m.	דער מאַרקיידער. ם
mashed	צעקוועטשט
m. food	דאָס צעקוועטשטע עסנוואָרג
m. potatoes	די קאַרטאָפּל->בילבע-קאַשע; צער'בענע קאַרטאָפּל(יעס)
<i>reg.</i>	דער פירע'
mastitis	דער ברוסטאַנצנד; דער מאַסטיט
maternal [TSAD]	מוטער...; מאַמע...; פֿון דער מאַמעס <מוטערס> צד
(<i>motherly</i>)	מאַמעדיק; מוטעריש
maternity, <i>adj.</i>	טראָג...; קימפעט...
m. center [K'IMPETSE'NTER]	דער קימפעט-צענטער. ם
m. clothes [TRO'KLEYDER/TRU'K...]	טראָג->שוועלנגער-קליידער
m. dress	דאָס טראָג->שוועלנגער-קליידל. ן
m. leave	דער קימפעט-אורלויב. ן
m. support stockings	טראָגנאָקן; עלאַסטישע נאָקן
m. ward	די קימפעט-פּאַלאַטע. ם
matter: What's the m.?, <i>nurs.</i>	וואָס איז זי?
mattress (<i>of baby</i>)	דאָס מאַטראַציל. ן
mature, <i>intr./imp.</i>	צײַטיק ווערן (איז צײַטיק געוואָרן)
<i>reg.</i>	פֿאַדטיק ווערן (איז פֿאַדטיק געוואָרן)
<i>tr./pf.</i>	אויסצײַטיקן
measles	די מאַזלען
catch the m., <i>pop.</i>	פֿאַרקילן די מאַזלען
have the m., <i>imp.</i>	מאַזלען
have the m., <i>pf.</i>	דורכמאַזלען; אָפּמאַזלען
<i>s.a.</i> German measles	
measuring spoon	דאָס מעסטלעפֿעלע. ן
meconium [E'YFL-TINEF]	דאָס עפּל-טינף; דאָס קינדערפּעך
medicate, <i>intr.</i> [REFU(Y)E/REFIYE, -S]	(אײַ)נעמאָען (גענומען) אַ רפּואַה <רפּואַות>
<i>tr.</i>	(אײַ)נעמאָען אַ רפּואַה <רפּואַות> + דאָט'
medication	דער מעדיקאַמענט. ן: די רפּואַה, רפּואַות
(<i>drug</i>) []	

(act) []	דאָס (אײַנ)געבן (רפואות)
medicine []	דער מעדיקאַמענט, ׀: די רפואה, רפואות
m. dropper	די פיפעטקע, ׀ס
meiosis	דער מעיאָז
meiotic division	דער מעיאָטישער צעטייל
membrane	דאָס הייטל, ׀עך
menopause	די מענאָפּאָוז, די אײַבערבײַט־יאָרן, ליד
hum.	די מעלנער־פויע
iro.	די געפֿעלרעכע יאָרן
menses [VEST]	די ווסט
menstrual	מענסטראַליש; מענסטרויל־
m. cycle	דער מענסטרויל־ציקל, ׀ען
m. period	די צײַט
rel.-Ind. [VEST; NIDE]	די ווסט, די נידה
to have one's m. p. [HOBM/HUBM]	האָבן (געהאַט) די ווסט <צײַט>;
	זײַן אײַן דער נידה
menstruate, v.	האָבן (געהאַט) די צײַט
begin to m.	קריגן (געקראָגן/געקריגן) די צײַט;
	באַקומען (באַקומען) די צײַט
menstruation	די צײַט; די מענסטראַציע
rel.-Ind. []	די נידה
s.a. menses	
mental retardation	די/דאָס פּסיכישע אָפּגעשטאַנענקײַט
merry-go-round	די קאַרוסעל, ׀ן
mesh-side crib [NE'DZA(Y)DBE"TELE]	דאָס נעצ(זײַט)־בעטעלע, ׀ך
mess, n. [MOYShEV; HEGDESh]	דער מושב, דער הקדש;
[OREMIKLET/UREMIKLET]	דאָס ער־מיקלט
The child made a m.	ס'קינד האָט אָנגעמאַכט אַ מושב <הקדש>.
metritis	דער (הײַב)־מוטער־אַנציד; דער מעטריט
midwife [HEYBM]	די הײַבן, ׀ס
reg.	די הײַוון, ׀ס
certified nurse m.	די רעגיסטרירטע אַקוסערקע, ׀ס;
	די רעגיסטרירטע הײַבאָם, ׀ען

"granny" m. [BOBE/BUBE]	די באבע, -ס
lay m. [STAM]	די סתם הייבן
s.a. nurse midwifery	דאס אקושעריי
milk	די מיל(ע)ך
artificial m.	די געמאכטע <קיינסטלעכע> מיל(ע)ך
cow's m.	די קויל(ע)ך; די קלישע מיל(ע)ך
evaporated m.	די אויסגעפארעטע מיל(ע)ך
half-skimmed m. [O'GEShePTE/U'GEShePTE]	די האלב-אפגעשעפטע מיל(ע)ך
homogenized m.	די האמאגעניזירטע מיל(ע)ך
lactic-acid m.	די מילכזייערס-מילעך-זייערס <מיל(ע)ך
pasteurized m.	די פאסטעריזירטע מיל(ע)ך
powdered m.	דער מילכפראשיק/מילעך-פראשיק
raw m.	די רויע מיל(ע)ך
skimmed m.	די אפגעשעפטע מיל(ע)ך
whole m.	די נישט-אפגעשעפטע מיל(ע)ך
milk-ejection reflex	דער מיל(ע)ך-ארויס-דעפלעקס
milk tooth	דער מיל(ע)כצאן, מיל(ע)כצייג(ער)
miniature kitchen	דאס מיני-קיכעלע, -ך
mirror, b.t.	פיגור
misbehave	ויך שלעכט אויפפירן; מאכן שטיק; (ארוימ)קאמא'נדעווען
s.a. act up; irrational behavior; temper tantrum	
miscarriage, n. [MAPL; MAPLUNG]	דאס מפיל זיין; די מפלונג
I had a m., also	כ'האב עס פארלוירן; כ'האב געמפלט <מפיל געווען>.
miscarry [MAPLEN; MAPL]	מפלען; מפיל זיין; פארלוירן (פארלוירן) דאס קינד
reg. lobs.	אבארדירן
mischief	דאס שטיפעריי
m. maker	דאס שאַדנוינקעלע, -ך; דער שאַלטיק, -עס;
[MA'ZEK, MAZI'KIM]	דער שטיפער, -ס; דער מוּזיק, -ים
miss a (menstrual) period	פארפעלן <היפן> (די צייט)
m. two p.s	צוויי מאל פארפעלן <היפן> (די צייט)
m.ed period	די פארפעלטע צייט, -ן
mitosis	דער מיטאָז

mitten	דאָס קוליקל, -עך
m. clip	די קוליקל(קל)־עמערל, -עך
mobile	דאָס מאָבילעכל, -עך
crib m.	דאָס בעט־מאָבילעכל, -עך
modeling clay	דער פלאַסטעלין
molding (of baby's head during delivery)	דער פֿאַררוק פֿון די שייטלביינער
mommy	די מאַמעשי
reg.	די מאַמינקע; מאַמזיו; מאַמעניו
"Mongolian" spot	דער געבוירן־סיניק, -עס
monitor, n.	די גאַכשפירקע, -ס
be on a m.	זיין (איז געווען) מיט אַ גאַכשפירקע
baby m.	די קינד־גאַכשפירקע, -ס
fetal m. [VLAD]	די ווילד־גאַכשפירקע, -ס
home m. [INDREY'M]	די אינדערהיים־גאַכשפירקע, -ס
m.ing device	די גאַכשפירקע, -ס
monitor, v.	גאַכשפירן
m. the birth [HOBM/HUBM]	גאַכשפירן דאָס האָבן
electronic m.ing	דאָס עלעקטראָנישע גאַכשפירן
monkey (great ape)	די מאַלפע, -ס
nurs.	דאָס מאַלפעלע, -ך
b.t.	מאַלקע
monkey bars	די קריכלקע, -ס
month (of pregnancy) [KhO'YDESh/KhE'YDESh, KhADO'ShIM/KhADU'ShEM]	דער חודש, -ים
in the fifth month	אין פֿינףטן חודש
morning sickness	די/דאָס נישט־גוטסקייט אין דער פֿריי
She suffers from m. s.	סע >ס< איבלט איר אין דער פֿריי./ סאיז איר נישט־גוט אין דער פֿריי.
mosquito netting	די גאַנצעך, -ן
mother, n.	די מאַמע, -ס; די מוטער, -ס
new m. [...ERN]	די געוויינערין, -ס
mother, v.	מאַמעווען
motherhood	די/דאָס מאַמעשאַפֿט; די/דאָס מוטערשאַפֿט

טראַגן, האָבן און פֿרייַקע קינדער-אַרן

mother's breast <milk>	די מוטערברוסט
mother-to-be	די טראַגעדיקע.
teenage m.	די צעניערלינג-טראַגעדיקע.
motility (of the sperm)	די/דאָס באַוועגליכקייט
motor development	דער ריד-אַנטוויקל; די מאַטאָרישע אַנטוויקלונג
mouse, <i>nurs.</i>	דאָס מייזעלע, ך
mouth (of child)	דאָס מיילעכל, -עך
<i>aff.</i>	דאָס פֿיסקעלע, ך
move down <i>see</i> lightening	
mucous membrane	דאָס שליימ-הויט, -עך
mucous plug	דער שליימ-קאָפּיק, -עס
mucus	דער לייכעץ
dried m.	דאָס ליכטל, -עך
mudpie [ZA'MTPLETSL]	דאָס בלאַטקעלע, ך; דאָס זאָמערפלעצל, -עך
make m.s	מאַכן >שפּילן ויך אין< בלאַטקעלעך
mud-play, <i>b.t.</i>	פּליאַטש-פּליאַטש
multigravida [SAKh-TRO'GERN/-TRU'GERN]	די סך-טראַגעדיקע, -ס
multipara [SAKh-HO'BERN/-HU'BERN]	די סך-האַבעדיקע, -ס
<i>pop.</i> [KINDLERN]	די קינדלעדיקע, -ס
multiple birth [SAKhLING]	דער סכלינג, -עך/ער
<i>s.a.</i> twins; triplets; quadruplets; quintuplets	
multiple pregnancy [SA'KhLINKShAFT]	דאָס/די סכלינגשאַפּט;
mumps, <i>med.</i>	דאָס פֿילפּרוכטיקע טראַגן
<i>lit.</i> [KhA'ZERL]	דער פּאַראַטיט
<i>pop./reg.</i>	דאָס חזירל; דער מומס
<i>pop./obs.</i>	די סווינקע/שווינקע
muscle (of baby)	דריזלעך
m. tone	דאָס מוסקעלע, ך
	די/דאָס מוסקל-שטײַפֿקייט

N

nail (<i>of baby</i>)	דאָס נעגלעך.
nail clippers	דאָס נעגל-שערעלעך.
naked (<i>teasing</i>), <i>nurs.</i>	נאַקעטע האַליצע!
(<i>teasing rhyme when child runs around naked</i>)	נאַקעטע האַליצע, שפּרינג אויף
[SONIM]	דער פאַליצע, כאַפּ אַראָפּ אַ
name, <i>n.</i>	ברויט, די שוואַם צום טויט!
carry the <i>n.</i> of	דער נאָמען, נעמען
She carries the <i>n.</i> of her aunt.	זיין (איז געווען) אַ נאָמען נאָך + דאָט
name, <i>v.</i>	זי איז אַ נאָמען נאָך דער מומען).
be <i>n.d</i> after	געבן (געגעבן) אַ נאָמען
naming	זיין (איז געווען) אַ נאָמען נאָך
nanny	דאָס געבן אַ נאָמען
nap, <i>n.</i>	די ניאָניע/ניאַנקע. -ס
take a <i>n.</i> [KhAPM]	דער דרימל
wake up from a <i>n.</i>	כאַפּן אַ דרימל
They are waking up from their <i>n.s.</i>	אויפכאַפּן זיך פון דרימל
nap, <i>v.</i>	זיי כאַפּן זיך אויף פון דרימל.
natural childbirth [HOBM/HUBM]	דרימלען
<i>n. c.</i> movement	דאָס נאַטירלעכע האַבן
natural mother	די באַוועגונג פאַר נאַטירלעכן האַבן
nausea	די ליבלעכע מאַמע. -ס
navel (<i>of child</i>)	די/דאָס נישט-טוט(ס)קייט: דער מיגל: דאָס נוד(י)ען
neglected child [FARVO'RLOSTE/FARVU'RLOSTE]	דאָס פּופיקל. -עך
neonatal	דאָס פאַרוואַרלאָזטע קינד. -ער
<i>n.</i> intensive care	... נישט-געבוירענע(ר)
	דער אינטענסיווער אָפּהיט פון נישט-געבוירענע

n. intensive care unit	די אינטענסיווקע פאר געבוירענע
n. period	די צייט <דער פעריאד> פון געבוירנשאפט
n. sepsis	דער סעפסיס פון געבוירענע
neonatologist	דער נעאנאטאלאג, ז
neonatology	די נעאנאטאלאגיע
newborn, <i>adj.</i>	ניי-געבוירן
n. baby [E'YFELE]	דאס ניי-געבוירענע ערשטעלע <קינד>
n. child <i>also</i>	דאס קימפעטקינד, -ער
n. period	די/דאס ניי-געבוירנשאפט
newborn, <i>n./unspec.</i>	דאס ניי-געבוירענע, -
nibble	גריזשען; (ה)רידען
nice (<i>pretty, beautiful</i>), <i>nurs.</i>	צאצא
make n. (<i>caress</i>), <i>nurs.</i>	גלעטא; גלעטי
night dryness [BANA'KhT]	דאס בלייבן טרוקן ביי נאכט
nightgown (<i>of child</i>)	דאס נאכטהעמדל, -עך
night light	דאס נאכטלעמפל, -עך
night sitting []	זיין (אין געווען) א קינדהיטער ביי נאכט
night wetting []	דאס באנעצן ויך ביי נאכט
nipple (<i>bottle</i>)	די פיפקע, -ס; די סאסקע, -ס; דער סמאטשיק, -עס
<i>pop.</i>	דאס גומע-ציצל, -עך
nipple (<i>breast</i>)	דער אפל, -ען
<i>lit.</i>	דער ברוסטווארצל, -ען
<i>also</i>	דער ברוסט(נ)אפל, -ען; די פיפקע, -ס
place the n. in the baby's mouth	אריינרוקן (דעם קינד) די ברוסט
nipple shield	דאס אפל-שיצל, -עך
No! (<i>Don't!</i>), <i>nurs.</i>	ניי-ניי-ניי!
noisemaker	דער גראנער, -ס
nonskid, <i>adj.</i>	ני(ש)ט-גליטשיק
non-toxic, <i>attr.</i> [SAMIK]	ני(ש)ט-סמיק
<i>pred.</i>	ני(ש)ט סמיק
no-parent child	דאס קינד אן טאטע-מאמע
nose (<i>of child</i>)	דאס נעזעלע, -ך
His nose is running.	סע רינט <קאפעט> אים פון דער נאז.

rub n.s (<i>nursery game</i>) (<i>lovingly teasing rhyme for child with a bulbous n.</i>)	מאַכן גע׳זעלע, גע׳זעלע טױלקעלע/ האָט אַ גאָלױ אַ באַרױלקעלע.
nose drops [NO'STROPMS/NU'STROPMS]	גאָלטראַפּנס
nourishing	זעטיק; געד(עווד)יק
nourishment	די שפּיזונג
nucleus	דער יאָדער, ז
nullipara [..ERN]	די נישט-האַבערין, -ס
nurse, v.	זייגן
(<i>act of feeding</i>), imp. [GE(Y)BM]	שטילן; געבן (געגעבן) די ברוסט; געבן צו זייגן
(<i>act of feeding</i>), pf.	אַנזייגן
(<i>method of feeding</i>)	זייגן
nurs.	געבן ציצי
s.a. feed	
nurse, n.	
male n.	דער סאַניטאַר, ז
practical n. [VA'TORN/VA'RTURN]	די וואָרטמאַרין, -ס
registered n.	די רעגיסטרירטע שוועסטער, -ס
(<i>nanny</i>)	די גיאָניע/גיאָנקע, -ס
(<i>sicknurse</i>)	די קראַנק(-)שוועסטער, -ס
n. midwife	די אַקושערקע, -ס
n. practitioner	די פראַקטיק-שוועסטער, -ס
n.'s aide	די געהילף-שוועסטער, -ס
s.a. wetnurse	
nurser	דאָס זייגל, -עך
nursery (<i>in hospital</i>) [EYFL]	די עופּל-שטוב, -ן/-שטיבער
(<i>at home</i>)	דער קינדער-צימער, ז
(<i>at day-care center</i>) [ZEYKHEYM]	די ווײַגהײם, -ען
Sov.	יאַסלעס, ליד
n. rhyme	דאָס קינדערלידל, -עך
n. school	דער פֿריי-קינדער-גאָרטן, -ס
nursing, adj.	זייג...
n. baby [ZEYKIND]	דאָס זייגקײנד, -ער
n. bottle [ZE'YKFLEShELE]	דאָס זייג-פּלעשעלע, -ך

n. bra [ZE'YKSTANIK]	דער זייגסטאַניק, -ס
n. mother [ZE'YGERN]	די זייגערין, -ס
n. pad [ZE'YKISHLE]	דאָס זייג-קישעלע, -ך
nursing, n.	דאָס זייגן
nurture, n.	דאָס אָוירען
nature versus nurture [HEFKER]	הפּקר אָדער האָדעווען; נאַטור אָדער קולטור
nurture, v.	אָוירען; (אויפֿ)האָדעווען
nurturing: n. environment [SVIVE]	די אָוירדיקע סביבה
nut, nurs.	דאָס נישעלע, -ך
nutrient	דאָס שפּינזוואַרג, -ן
nutritious	נערד(עווד)יק
s.a. good	

O

oatmeal	דער האָבערגרין
obedience	די/דאָס פֿאָלגעוודיקייט; דאָס פֿאָלגן
obedient	פֿאָלגעוודיק
obey	פֿאָלגן
obstetrician, <i>m.lunspec.</i>	דער דאָקטער-אַקוּשאָר, דאָקטוירים-אַקוּשאָרן
obstetrics	דאָס אַקוּשעריאַ
o. ward	די קלימפעט-פּאַלאַטע, -ס
odds of survival	די איבערלעב-שאַנסן
The o. of s. are infinitesimal before 23 weeks of gestation.	קין איבערלעב-שאַנסן פֿאַר דער 23סטער וואָך פֿון טראַגן זענען כמעט ווי נישטאַ.
ointment	די זאַלב, -ן
anesthetic o.	דאָס אָנעסטעטישע שמירעכץ
old wives' advice, <i>iro.</i> [E'YTSSES]	די עיצות פֿון געניטע ווייבער
one-child family [MIShPOKhE/MEShPUKhE]	די משפּחה מיט איין קינד; די איינקינד-משפּחה
only, <i>adj.</i>	
o. child	דאָס איינציקע קינד, -ער
o. daughter [BASYEKhIDE, -S]	די בת-יחידה, בת-יחידות
<i>aff.liro.</i> [BASYEKhI'DE/...KhI'TKELE]	דאָס בת-יחידהלע/יחידקעלע, -ן
o. son [BENYOKhID/BENYUKhED, BNEY-YEKhIDEM]	דער בן-יחיד, בני-יחידים
<i>aff.liro.</i> [BENYO'KhEDL/BENYU'KhEDL]	דאָס בן-יחידל, -עך
only (<i>only child</i>), <i>n.</i>	דאָס איינציקל, -עך
onlyhood (<i>being an only child</i>)	די/דאָס איינציקשאַפט
oocyte	דער אָאָציט, -ן
primary o.	דער ערשטיקער אָאָציט, -ן

secondary o.	דער צווייטקער אָאָצט, ין
s.a. ovum	
oogonium	די אָאָגאָניע, -ס
open-air crib	דאָס אָפֿענע (פרע'נטש) בעטל; די אָפֿענע וויג
operating room	דער אָפּעריר-זאַל, ין
oral	מױל... : דורכן מױל
o. thermometer	דער מױל-טערמאָמעטער, -ס
s.a. contraceptive	
orifice	די ע'פֿענונג, -ען
vaginal o.	די וואָגינאַלע ע'פֿענונג
orphan, m. [YOSIM/YUSEM, YESOYMIM]	דער יתום, -ים
f. [YESOYME, -S]	די יתומה, יתומות
become o.ed [FARYOSIMT/FARYUSEMT]	פֿאַריתומט ווערן
os(tium) (cervical opening)	דאָס מילטערמױל
external o.	דאָס דרויסנדיקע מױל
internal o.	דאָס אינעווייניקסטע מױל
uterine o.	דאָס מילטערמױל
outdoor game	די דרויסנדיקע שפּיל, ין
ovarian	איי'ערנעסט...
o. cycle	דער אייער(נעסט)-ציקל, -ען
o. ligaments	איי'ערנעסט-געבינד
o. stalk	דער אייערנעסט-שטיל, ין
ovary	די אייערנעסט, ין
overattentive, attr.	צו' איינהערק
be o. also	צו' שטאַרק איינהערן <צו'הערן> ויך
She is o. to her child's cries.	זי הערט ויך צו' שטאַרק איין <צו'> צון איד פֿיצלס געוויין.
overdistended	צעצויגן
o. uterus	די צעצויגענע הייבמוטער
overdistention	די/דאָס צעצויגנקייט
overdressed	אָ'געפֿעלצט; אָ'געבאַבלט
overdue	פֿאַרשפּעטיקט
s.a. due date	

overfed (*of baby*)

(*of child*)

overfeed

overrestrict

overtire, *tr.*

become o.d

oviduct

ovulate, *v.*

ovulation

ovum

owl

nurs.

owlet

איבערגעקארמעט; איבערגעגאָדעוועט

איבערגעשטאַפט

איבערקארמען; (איבער)שטאַפן

צו' פיל באַגרע'נעצן

איבערמאַטערן; אויסמוטשען

איבערגעמאַטערט <אויסגעמוטשעט> ווערן

דאָס אייטרייבל, -עך

אָוולירן

די אָוולאַציע

דאָס אייעלע, -ך; דאָס איי-קעמערל, -עך

די סאַווע, -ס

סאַוועלע

דאָס סאַוועלע, -ך

P

pacifier	דער סמאטשיק. -עס: דאָס מיושוקל <טשמאַטשיקל>. -עך
<i>Am./hum.</i>	דאָס שאַראַפניקל. -עך
p. cord	דאָס סמאַטשטריקל. -עך
<i>s.a.</i> nipple (<i>bottle</i>)	
pacify	אבי'ננעמען (אבי'ננענומען); אבי'נשטילן
day-time p.ing [BATO'G/BATU'K]	דאָס גע'בן דעם סמאַטשיק ביי טאָג
padding, <i>n.</i>	די וואטירונג: דאָס געבעטעכץ
painful	ווייטיקדיק; אָנגעווייטיקט
painkiller	דאָס ווייטיק-מיטל. -ען
painless, <i>attr.</i>	אָנווייטיקדיק
<i>pred.</i>	אָן ווייטיקן
p. (child)birth	דאָס האַבן אָן ווייטיקן; דאָס אָנווייטיקדיקע האַבן
<i>pop.</i>	דאָס האַבן אָן (בוי'כ)ווייטיק(ן)
pain-relieving drug	דאָס ווייטיק-מיטל. -ען
paint, <i>n.</i>	די פאַרב. ין
finger p., <i>n.</i>	די פֿינגערפאַרב. ין
p. brush	דער פענדול. -עך
paint, <i>imp.</i>	מאַלן
<i>pf.</i>	אָנמאַלן
finger p.ing	דאָס פֿינגער-מאַלעדי'ן
pal, <i>m./unspec.</i> [KhA'VER, KhAVE'YRIM]	דער חבר. יים
<i>f.</i> [KhA'VERTE, KhA'VERTORN/ KhA'VERTURN]	די חברטע/חברטאָרין. ים
<i>unspec.</i>	דער האַרצפֿרינד. -
<i>s.a.</i> playmate; friend; imaginary friend	
"palsy-walsy": be p. [KhAVER]	זײַן חבר-לאַפּ (מיט)

pamper, v.	באַלעווען; פעסטען; פאַנקעווען; קאַשקען; קעכלען
s.a. spoil	הייזעלעך
pants (for child)	דער פאַפּ(אַניקאַלאַן)-טעסט
Pap smear	דער לאַנגעקיקער פאַפּוגי; -ען; דער פאַראַקיס. ין
parakeet (pet)	דער טאַטע, -ס; די מאַמע, -ס
parent	דער טאַטע אָדער די מאַמע
either p.	טאַטע-מאַמע
p.s	לייבלעכע טאַטע-מאַמע
biological p.s	די איינגלידיקע משפּחה
single-p. family [MISHPOKhE/MESHPUKhE]	טאַטע-מאַמע; טאַטע-מאַמעס
parental	דער טאַטע-מאַמע-אורלייב
p. leave	די/דאָס טאַטע-מאַמע-אַפּגעלאָונקייט
p. neglect	די/דאָס טאַטע-מאַמע-אַפּגעלאָונקייט
parenthood	דאָס זיין טאַטע-מאַמע
parenting	די טאַטע-מאַמע-גרופּע, -ס
p. group	אַלץ איינס וואָס פאַר אַ טאַטע-מאַמע
Regardless of the kind of p. a child has	דאָס קינד האָט געהאַט, וועט זיך עס
had, it will still develop if (...)	נאָך אַלץ אַנטוויקלען, אויב (...)
participant	דער איינטייל-נעמער, -ס
active p.	דער אַקטיווער איינטייל-נעמער, -ס
participate	נעמאָען (נענמען) אָן איינטייל
p. in labor and delivery	נעמאָען (נענמען) אָן איינטייל אין האַבן <גיין צו קינד>
parturient [GEVI'NERN; KI'MPETORN/ KI'MPETURN]	די געווינערין 'קימפעטאָרין', -ס
past due	פאַרשפּעטיקט
s.a. due date	
paste, pf./imp. [...KLE(Y)PM]	צוקלעפּן (צו); אַנקלעפּן (אין)
paste, n.	דער פאַפּ
pat (caress), n.	דער גלעט, -
(light slap)	דאָס קלעפּל, -עך; דאָס פע'טשעלע, יך
pat (caress), tr.	גלעטן
(slap lightly)	קלעפלען; פעטשעלען

p. a child's cheeks [AF]	געבן (גענעבן) אַ פאַר קלעפּלעך אויף די בעלעך
patty-cake (<i>children's rhyme</i>)	פאַטש-פאַטש-קייכעלעך
<i>reg.</i>	טאַטש-טאַטש-קייכעלעך
peak (of contraction)	דער שפיץ
peanut [REBE; MOYShE-RABE'YNE]	דאָס רבי-משה-רבינו-ניסל, -עך;
	די סטאַשקע, -ס
p. butter	די סטאַשקעשמיד
pebbles	שטיינעלעך
<i>s.a.</i> skipping stones	
pediatrician, <i>m./unspec.</i>	דער קינדער-דאָקטער, דאָקטוירים
<i>f.</i> [DO'KTERN]	די קינדער-דאָקטערשע/דאָקטערין, -ס
pediatrics	די פעדיאַטריע
<i>obs.</i>	די פעדאָלאָגיע
pee (<i>urinate</i>), <i>v./nurs.</i>	מאַכן פי-פי <איינס/פיש>
peck-a-boo!, <i>nurs.</i>	קוק!
peg, <i>n.</i>	דאָס פלעקל, -עך
pelvic	בעקן...
p. area	דאָס אוינטערלייב
p. cavity [KhOLEL/KhULEL]	דער בעלן-חלל
p. diameter	די בעלנאַקס
p. exam(ination)	דער בעלן-באַקיק, -ן
p. inclination	דער בעלקנייג
p. inlet	דער אַרײַנגאַנג אין בעלן
p. measurement(s)	דאָס מעסטן דעם בעלן
p. outlet	דער אַרױסגאַנג פֿון בעלן
pelvis	דער בעקן, -ס
<i>obs.</i>	די שיסל, -ען
<i>Sov.</i>	דער טאַן, -ן
false p.	דער גרויסער בעקן
true p.	דער קליינער בעקן
penis, <i>med.</i>	דער פעניס, -ן
<i>lit./pr.</i> [EYVER, EYVRIM]	דאָס אַבר, -ים
(<i>of child</i>) [E'YVERL, E'YVRIMLEKh]	דאָס אַברל, אַברלעך
<i>nurs.</i>	דאָס פֿייגעלע, -ך; דאָס פעמפיקל, -עך;

דאָס פישערל, -עך

period *see* menstruation

perineum

דער צווישנטייל

permissive

דערלויבעריש

Pediatrics has changed from being

די פעדיאַטריע האָט זיך געביטן פֿון

rigid to p.

אומבייגעוודיק אויף דערלויבעריש.

overly p.

צו דערלויבעריש

pet (animal) [KhA'YELE]

דער גלעטלינג, -ען; דאָס גלעט-חיהלע, -ך

(person)

דער ליבלינג, -ען; דער פֿאַוואַריט, -ן

petroleum jelly

דער וואָזעלין

physical development

די פיזישע פֿורעמונג <אַנטוויק(ע)לונג>

pick one's nose (of child)

גריבלען דאָס נעזעלע

pick: be p.ed up, *nurs.*

(מאַכן) האַפּאַ!

pickaback

באַראַנטשיק; קוטשעקאַל

carry p.

טראַגן באַראַנטשיק <קוטשעקאַל>

(words to p. game)

- ב'האָב אַ זעקעלע מעל צו פֿאַרקויפֿן.

ווער וויל עס קויפֿן?

- „איין“

- „ויפֿל גיסטו“ [און מע דינגט זיך]

picture book

דאָס בילדערביכל, -עך

pierced ears

(אַ)דורכגעלעכערטע <(אַ)דורכגעשטאַכענע> אויערן

pig [KhA'ZERL, KhAZE'YRIMLEKh]

דאָס חזירל, חזירמלעך

piggyback *see* pickaback

pigtail

דאָס צעפעלע, -ך

pill

די פיל, -ן

s.a. birth-control pill; contraceptive

pillow, *nurs.*

דאָס קישעלע, -ך

pin (for baby)

דאָס שפּילקעלע, -ך

safety p.

דאָס זיכער-שפּילקעלע, -ך

pituitary gland [MOYEKh]

די מוח-צוגאַב-גיל, -ן

anterior p. g.

די פֿעדערשטע מוח-צוגאַב-גיל

place, v. *see* put

placenta, *med.*

די פלאַצענטע, -ס

pop.

דאָס אָרט; די בערט

placental, <i>adj.</i>	פלאַצענטע-
p. tissue	דאָס פלאַצענטע-געוועב
planned parenthood	די/דאָס פלאַנדירטע טאטע-מאמעשאפט
plastic, <i>n.</i>	דער פלאַסטיק
p. bottle	דאָס פלאַסטיק-פֿלעשל, -עך
plate (<i>for child</i>)	דאָס טעלערל, -עך
platypeloid pelvis	דער פלאַכער בעקן
play, <i>intr.</i>	שפילן זיך
(game)	שפילן אין
p. doctor	שפילן ויך אין דאָקטער
p. house	שפילן ויך אין טאטע-מאמע
b.t.	פיל(ן)
nurs.	פילעניז
Do you want to p.?, <i>nurs.</i>	ווי(ל)סט פילעניז
playdough	דאָס שפילטייג
playground	דער שפילפלאץ, -פלעצער
playgroup	די שפילגרופע, -ס
playmate, <i>m./unspec.</i> [KhA'VER, KhAVE'YRIM]	דער (שפיל-)חבר, -ים; דאָס
[KhA'VERL, KhAVE'YRIMLEKh]	חברל, -ימלער; דער מיטשפילער, -ס
f. [...ERN] [KhA'VERTE, -S]	די מיטשפילערין, -ס; די (שפיל-)חברטע, -ס
play materials	דאָס שפילוואָרג
playpen	דאָס שפילבעטל, -עך
<i>obs.</i>	די גיישול(ע), -ס; די שפילשטול, -ן
playroom	דער שפילצימער, -ן; די שפילשטוב, -ן/-שטיבער
playseat	דאָס שפיל-זיצעלע, -ך
plaything	דאָס שפילעכל, -עך
playyard	דער שפילהויף, -הייף
plug <i>see</i> mucous plug	
pneumonia	דער לונגען-פֿאַרציהנד; די לונגען-אַנציהנדונג
podalic	פֿיס...
p. position	די פֿיס-פּאָזיציע
<i>pop.</i>	גיין (איז געגאַנגען) מיט די פֿיסעלעך
<i>hum. (about a boy)</i>	סעט זיין אַ פוטבאָליסט.
<i>hum. (about a girl)</i> [...ERN]	סעט זיין אַ טעניצערין.

p. version	דער פֿיס-איבערדריי
poison [SAM]	דער סם, -ען
p. ivy	ס'ם-בלעטלעך, בליד
p. oak	דער סם-האַלץ
poisonous, <i>attr.</i> [SAMIK]	סמיק
"Don't! It's p.!" [KhOLILE]	גיטטע! קענסט זיך, חלילה, נאָך פֿאַרס'מען?
polar bear	דער ווייסער בער, ין
polio	דער קינדער-פֿאַראַליז; דער פֿאַליאַמיעלייט
polly (<i>parrot</i>)	דער פֿאַפּוגי, -ען; די פֿאַפּוגע, -ס
Polly wants a cracker.	פֿאַפּו וויל אַ פֿלעצל.
ponytail (<i>of hair</i>)	דאָס נאַשן-וויינדעלע, -ך
p. holder	דער וויינדעלע-האַלטער, -ס
poop, <i>nurs.</i>	דרעקעלע
poor little thing! (<i>with compassionate intonation</i>)	קעצעלעו! פֿייגעלעו! שעפֿעלעו! / נעבעך!
popcorn	קאַקאַשעס
pop gun	דאָס קנאַלעכל, -עך
population explosion [UF.../IF.../OF...]	דער דעמאָגראַפֿישער אויפֿרייס
pop-up towlettes	נאַכקומיקע האַנטעכלעך
portable	פֿאַרטאַטיוו; טראָג(עווד)יק
p. crib	דאָס פֿאַרטאַטיווע <טראָג(עווד)יקע> בעטלע, -ך
p. stroller	דאָס פֿאַרטאַטיווע <טראָג(עווד)יקע> שפּאַציר(ער)ל, -עך
	<ווע'געלע, -ך>
position <i>see</i> cephalic; podalic; transverse	
possessive [MA(Y)NISH]	כאַפּעריש; מייניש
fiercely p. about toys	שטאַרק כאַפּעריש ביי שפּילעכלעך
postmature, <i>adj.</i> [E'YFELE]	פֿאַרשפּעטיקט (עופֿעלע)
p. infant <i>also</i>	דאָס פֿאַרשפּעטלע, -ך
postpartum, <i>adj.</i>	קימפעט...
p. blues	די/דאָס קימפעט-דערשלאָנגקייט
p. depression	די קימפעט-דעפרעסיע/מעלאַנכאָליע
p. hemorrhage	דער קימפעט-בלוטאויסגאָס
p. mother [...ORN/...URN]	די קימפעטאַרין, -ס
be a p. m.	ליגן אין קימפעט; זיין (איז געווען) אַ קימפעטאַרין

p. period	דער נאָך-קימפעט-פּעריאָד
post-term infant	דאָס פֿאַרשפּעטעלע, דן
potato, <i>nurs.</i>	דאָס בילבעלע <קאַרטאָפֿעלע>, דן
<i>reg.</i>	דאָס באַרבילקעלע, דן
potty (seat)	דאָס טעפּעלע, דן
portable p.	דאָס פֿאַרטאַטיווע <טראָג(עווד)יקע> טעפּעלע, דן
pounding sets (<i>toys</i>)	דאָס קלאַפּוואָרג
pout (lips), <i>tr.</i>	פֿאַרשאַצן <פֿאַרשנעבלען> די ליפּן
<i>reg.</i>	פֿאַרשנעפלען די ליפּן
<i>intr.</i>	בלאַזן (געבלאַזן) זיך; דויען זיך; פּיסקלען זיך; מאַכן פּיסקעס <לופּעס>
pray, <i>v./b.t.</i>	מוניע-מוניע
precipitous labor	מיטאַמאַליקע ווייען, ליד
precocious (child), <i>pred. (m./unspec.)</i>	אַן אַלט געמיט; אַן אַלטער קאַפּ;
[KhOKhEM/KhUKhEM]	אַ חכם; אַ גערעטעניש
He/she is a p. child.	ער <זי> איז אַ חכם <אַן אַלטער קאַפּ/אַן אַלט געמיט/אַ גערעטעניש>.
<i>f.</i> [KhAKhOME/KhAKhUME/KhAKhE'(Y)MESTE]	חכמה/חכמתעס
<i>s.a.</i> bright child	
precooked	פֿאַרויסגעקאָכט; פֿידגעקאָכט
pre-eclampsia	די פרעעקלאַמפּסיע
preemie <i>see</i> premature baby	
prefolded	אין פֿאַרויס צוטיפּגעלייגט
p. diapers	אין פֿאַרויס צוטיפּגעלייגטע ווינדעלעך
pregnancy	דאָס טראָגן
<i>rel.-lnd.</i> [MUBERES/MIBERES]	דאָס זיין מעוברת; די/דאָס מעוברת(די)קייט;
	די/דאָס מעוברתשאַפּט
She is having a difficult p. [TROKT/TRUKT]	זי טראָגט שווער.
be far along in the p. [KhADOSHIM/KhADUSHIM]	זיין אין די הויכע חדשים;
	זיין אויף דער צייט
p. diet	די טראָגדיעטע, -ס
p. termination	דער טראָג-איבעררייס, -ן
<i>s.a.</i> terminate pregnancy	
p. test [TROKTEST/TRUKTEST]	דער טראָגטעסט, -ן

טראָגן, האָבן און פֿרײַקע קינדער-אָרן

pregnant, <i>attr.</i>	טראָגעדיק
<i>rel.-lnd.</i> []	מעוברת
<i>reg.</i>	שוועלנגעדיק
<i>dis.</i>	שוואַנגער
p. woman	די טראָגעדיקע פֿרוי; דאָס טראָגעדיקע ווייב
p. woman (<i>Jewish, middle-aged, traditional</i>) also	די טראָגעדיקע יידענע
be p., <i>pred.</i>	טראָגן (געטראָגן); שוועלנגערן
She is p.	זי טראָגט; זי שווענגערט.
I am p. again.	כ'טראָג <כ'שווענגער> שוין ווידער.
become p. []	פֿאַרגיין (איז פֿאַרגאַנגען) אין טראָגן;
	פֿאַרשוועלנגערן; ווערן טראָגעדיק <מעוברת>
<i>reg./obs.</i>	ווערן טראָגן
<i>proverb:</i> Saying so won't make it happen.	פֿון זאָגן ווערט מען נישט טראָגן.
<i>s.a.</i> conceive; carry to term; knocked up: get k. up	
get someone p.	טראָגע(ו)דיק מאַכן + אַק
<i>s.a.</i> impregnate; knock up	
prekinderergarten [BI'SK...]	דער ביז-קינדער-גאַרטן, -ס
premature	צו פֿרײַק. אַד'; צו פֿרי. אַדוו'
I was born two months p.	כ'בין געבוירן געוואָרן צוויי חדשים צו פֿרי
p. baby	דאָס זיבעלע, -ך
<i>med.</i>	דאָס פֿרי-געבוירענע קינד, -ער
p. birth, <i>med.</i> [HOBM/HUBM]	דאָס האָבן צי פֿרי
<i>pop.</i>	דאָס האָבן אַ זיבעלע
p. center	דער זיבעלע-צענטער, -ס
p. conception	דאָס פֿאַרגיין אין טראָגן צו פֿרי;
	דאָס צו פֿרײַקע פֿאַרגיין אין טראָגן
prematurity	ד/דאָס זיבעלעשאַפֿט
prenatal	טראָג... די טראָג-השנחה/היגעניע
p. care [TROK(H)AZhGOKhE/ TRUK(H)AShGUKhE]	
p. diagnosis [VLAD]	דער וולד-דיאַגנאָז
p. screening	די טראָגניפונג, -ען
regular p. s.s for the	רעגולערע טראָגניפונגען פֿאַר די

disadvantaged
p. testing [VLATEST]
prenatally [BEYSN] [BEShASN]
We didn't know p. what lay ahead.

preparatory phase (of labor)
pre-school, *adj.* [BISHUL...]

p.-s. age
p.-s. child
p.-s. years
p.-s.er, *m.lunspec.*
p.-s.er, *f.*

present (*fetus at birth*), *intr.*

s.a. presentation

presentation: fetal p.

abnormal p.

pop.

brow p. [PE'(Y)NEML]

cephalic p.

face p. []

vertex p.

s.a. breech (presentation); podalic

presenting part [E'YVERL] .

press down (*in labor*), *v.*

p.ing down

pressure

s.a. blood pressure

preterm

p. baby

med.

p. delivery

p. infant

prickly heat

have <suffer from> p. h.

אומפֿאַרמעגלעכע

דער וולד-טעסט, ין

פֿאַרן האָבן; בעלן <בשעתן> טראַגן

מיר האָבן נישט געוואָלט פֿאַרן האָבן

<בעלן טראַגן> וואָס סע וועט קומען.

ציגרייט-ווייען, בלד

ביד-שול...

דער/די ביד-שול-עלטער

דאָס ביד-שול-קינד, -ער

די ביד-שול-קינדער-יאָרן

דער ביד-שולניק <פֿירשולניק>, -עס

די ביד-שולניצע <פֿירשולניצע>, -ס

באַוויזן (באַוויזן) זיך; גיין (אין געגאַנגען) מיט

דאָס באַוויזן זיך; דאָס גיין מיט

דאָס אומפֿאַרמעגלע באַוויזן זיך

סע גייט נישט רעכטיק.

דאָס גיין מיטן פנימל

דאָס גיין מיטן קעפֿעלע

דאָס גיין מיטן פנימל

דאָס גיין מיטן שאַרבן

דאָס באַוויזן-אָדל

קוועטשן זיך

דאָס קוועטשעניש; דאָס קוועטשן זיך

די דריקונג

פֿרי...

דאָס פֿריעלע <זיבעלע>, -ך

דאָס פֿרי-געבוירענע קינד, -ער

דאָס פֿריקע האָבן

דאָס פֿריעלע <זיבעלע>, -ך

דער אויספֿרי

זיין (אין געווען) אויסגעפֿריעט

primary-level (health-care facility), <i>adj.</i>	ערשטיק
p.-l. hospital	דאָס ערשטיקע שפיטאַל, ין
primigravida [E'RShTROGERN/E'RShTRUGERN]	די ערשט-טראַגערין, -ס
private parts	אינטימקייטן, בליד
wash the p. p., <i>imp.</i>	וואַשן (געוואַשן) די אינטימקייטן
wash the p. p., <i>pf.</i>	אַפּוואַשן > אויסוואַשן > די אינטימקייטן
"pro-choice" advocate	דער אַבאָרטיסט, ין
procreate [DOR]	ברענגען (געבראַכט/געברענגט) אַ גי' (עם) דוד
progenitor	דער געבוירער, -ס
progeny [ZERE]	דער נאָכקום, די ורע; דער אָפּשפּראַך
prolapse, <i>n.</i>	דער פּאָרויספּאַל, ין; דער אַראָפּלאָן, ין
partial p.	דער טייל-פּאָרויספּאַל; דער טייל-אַראָפּלאָן
prolapse, <i>v.</i>	פּאָרויספּאַלן (איז פּאָרויסגעפּאַלן); אַראָפּלאָן זיך
The cord is prolapsing.	דער (נאָפּל)שנור פּאַלט פּאַרויס.
p.d cord	דער פּאָרויסגעפּאַלענער (נאָפּל)שנור
"pro-life" advocate	דער אַנטיאַבאָרטיסט, ין
prophylactic, <i>adj.</i>	פּראָפּילאַקטיש
prophylactic, <i>n.</i>	דער קאַנדאָם, -ען
prostate	די פּראָסטאַטע, -ס
proudflesh	דאָס ווילדפלייש
pudendal anesthesia	די געניטאַלע אָנעסטעזיע
pudgy [PUKh.../PEKh.../POKh...]	פּויכעדיק; פּויכע; פּולכנע
puerpera [...ORN/...URN]	די קימפעטאַרין, -ס;
[...ERN]	די געווינערין, -ס
puerperal	קימפעט...
p. fever	די קימפעטהיץ
p. infection	די קימפעטהיץ
p. period [K'IMPETSA(Y)T]	די קימפעט (צייט)
p. sepsis	די קימפעטהיץ
puerperium []	די קימפעט (צייט)
puffed rice	רייזבלעזלעך, ליד
puffed wheat	ווייזבלעזלעך, ליד
pull oneself up	אויפּשטעלן זיך; אויפהייבן (אויפגעווייבן) זיך
pulse-measuring gauge [DEYFIK]	דער דלפּ-מעסטער, -ס

pump the breast *see* express

punish

rel.

punishment

corporal p. [LAYPShTROF/LAPShTRUF]

puppet (*handpuppet*)

p. show

s.a. marionette

puppy

push (*in labor*), *intr.*

p. out baby (*at birth*) [ARO'YShTOYSN/ARO(U)ShTOYSN]

push (carriage or stroller) · [ShTUPM/ShTIPM]

push (on a swing)

pussycat

puzzle, *n.*

באַשטראָפֿן

שטראָפֿן: גאָט וועט דײַך שטראָפֿן.

די שטראָפֿן, ן

דאָס שלאָגן: די לײַבשטראָפֿן

די ליאַלקע, -ס; דאָס טעקל, -עך

די טעקל-ליאַלקע-/מאַריאָנעטן->שפּיל, ן

דאָס הינטעלע, ך

קוועטשן וײַך

אַרויסשטויסן

שטופֿן

הוידען

דאָס קעצעלע, ך; די קאַטינקע, -ס

דאָס רעטעניש, ן; די טרעפּשפּיל, ן; די גענרולשפּיל, ן

Q

Q-tip *see* cotton swab

quadruplets

two sets of q.

quarrel, v.

quicken

q. is first noted (...)

pop.

s.a. feel life

quiet: be q., *b.t.*

quiet! (*with forefinger across lips*)

emph.

quilt (*for child*)

zippered q.

s.a. blanket

quintuplets

two sets of q.

דער פֿירלינג, -ען/-ער

צוויי פֿירלינגען/פֿירלינגער

קריגן זיך

רירעלעך. בלד; די דערפֿילונג, -ען

ס'ע'רשטע מאָל <צום ערשטן מאָל> דערפֿילט

מען רירעלעך <זי ס'דירט זיך>...

דערפֿילן זי דאָס קינד רירט זיך

פֿינגער/פֿאָגן

ש-ש-ש!

שאַ!

דאָס קאָלדערעכל, -עך

דאָס ריטש-קאָלדערעכל

דער פֿי(נ)פֿטלינג, -ען/-ער

צוויי פֿי(נ)פֿטלינגען/פֿיפֿטלינגער

R

rabbit [KRO'LIKL/KRU'LIKL]	דאָס קיניגל <קראָליקל>. -עך
<i>s.a.</i> bunny rabbit	
rachitic	ראַכטיש
<i>s.a.</i> rickets	
raise (children) [UF.../IF.../OF...]	אויפֿצוועלן (אויפֿגעצויגן); (אויס/אויפֿ)האַדעווען;
	(אויפֿ)כאַווען
<i>rel.-Ind.</i> [MEGA'DL]	מגדל זיין
raising (children)	דאָס אויפֿצוועלן; (אויפֿ)כאַווען
<i>rel.-Ind.</i> [GI'DL-BO'NIM / -BU'NIM]	דער גידול-בנים
rash (on the skin) [OYShIT/O(U)ShIT]	דער אויסשױט. -ן
get a r.	אויסשױטן זיך (אויפֿן ליב). אומפֿ; באַקומען (באַקומען)
	<קריגן (געקראַגן/געקריגן)> אַן אויסשױט
rattle, <i>n.</i>	די קאַלעקאַטקע. -ס; דאָס קלאַפּערל. -עך
<i>b.t.</i>	ביס-באַס
<i>s.a.</i> noisemaker	
read, <i>b.t.</i>	מוניע-מוניע
read (aloud) to	פֿירלייענען
Children like to be r. to.	קינדער האָבן ליב אַז מע ליענט זיי פֿיר.
<i>dt.</i>	פֿאַרלען
reassurance	די ווידער- (פֿאַר)וויכערונג
<i>extra r.</i>	די צוגאַב- (פֿאַר)וויכערונג
reassure	ווידער פֿאַרזיכערן; באַרויִקן
recessed nipples	אײַנגעפֿאַלענע אָפּלען, ליד
recover [FARIKhTN/FAREKhTN/FARAKhTN]	פֿאַריכטן (פֿאַרריכט/פֿאַרדאַכטן) זיך;
[KOYKhES/KEYKhES]	קומען (איז געקומען) צו די כוחות
recovery	

postpartum r.	די קימפעט, ין
postpartum r. room	די קימפעטשטוב, די גענעל-שטוב
regional anesthesia	די רעגיאָנאַלע אָנעסטעזיע
registered nurse	די רעגיסטרירטע שוועסטער, -ס
regurgitate [TSURI'GEBM/TSERI'GEYBM]	צוריקגעבן (צוריקגעגעבן)
s.a. vomit	
regurgitation []	דאָס צוריקגעבן
He had a mild r.	ער האָט אַ ביסל צוריקגעגעבן.
relaxation technique	דער אָפּשפּאַן-מעטאָד, ין
removable	אָפּראַם.../אָפּראַם...
s.a. highchair	
reproductive	פאַרמעלד...
r. organs	פאַרמעלד-אָרגאַנען
reproductiveness	די/דאָס פאַרמעלדעוודיקייט
reproductivity	די/דאָס פאַרמעלדעוודיקייט
respirator	די עלטעמקע, -ס
responsive, attr.	אָפּרוּפֿיק; אויפֿגעמיק
be r. to	אָפּרופֿן (אָפּגערופֿן) זיך אויף
also	אוימקוקן זיך אויף
If you're r. to children's needs...	אויב איר קוקט זיך אויס אויף קינדערשע באַדערפֿענישן...
restaurant, c.l.	עסטאָראָן
restless	אוימרוק
be r. also	ני(ש)ט קעלנען איינזיצן <איינליגן/איינשטיין>
r. child also	דער אומרו
r. child (reproachful) [DIBEK; SAMBATYEN]	דער דיבוק/סמבטיין
s.a. fretful	
restraining <restraint> strap	דער האַלטפּאַס, ין
restrictive	באַגרענעצדיק; באַגרענעץ-
r. clothing	דאָס באַגרענעצן-אַנטוועכץ
resuscitation	די אָפּמינטערונג
retardation (mental) []	די/דאָס אָפּגעשטאַנענקייט
retarded (mentally) [O'GEShTANEN/U'GEShTANEN]	אָפּגעשטאַנען
r. child also	דאָס דעפֿעקטיווע קינד, -ער

retracted nipples	אײַנגעפאלענע אָפּלען, ליד
reward, <i>n.</i>	דער באַלויף, -ען; די באַלויטונג, -ען
reward, <i>v.</i>	באַלוינען
Rh	רעיוס...
Rh factor	דער רעיוס-פאַקטאָר
Rh-negative	רעיוס-נעגאַטיוו
Rh-positive	רעיוס-פּאָזיטיוו
Rh test	דער רעיוסטעסט
rhythm method	דער ריטעם-מעטאָד
ribbon	די סטענע <לענטע>, -ס; די באַנד, בענדער
<i>s.a.</i> bow; hairbow	
rice cereal [RA'(Y)SKAShE]	די רייזקאַשע
rice crispies	רייז-מערבעלעך
rickets	די ענגלישע קרענק; דער ראַכט
rickety	ראַכטיש
ring: it's r.ing, <i>b.t.</i>	זשום-זשום
rivalry [KI'NESI'NE]	די קינאה-שינאה; די קאָנקורענץ
rock, <i>tr.</i>	ווייגן
r. to sleep	אײַנזויגן
r.-a-bye, baby (<i>followed by infant's name or an endearing expression</i>)	(אײ-)(ליו-ליו); ליולינקע;
rocker	ליולינקע, מיין פייזעלע
rocking	דאָס ווייזערל, -עך
r. boat [VI'KSh...]	ווייג... דאָס ווייזשפּעלע, -ך
r. chair [VI'KShTUL/...ShTIL]	די ווייזשטול, -ן
r. horse [VI'KF...]	דאָס ווייזפּערדעלע, -ך
roll, <i>tr.</i>	קאַטשען
<i>intr.</i>	קאַטשען זיך
roller skate, <i>n.</i>	דער רעידלשוק, ...שיך
roller-skate, <i>v.</i>	רעדלוען זיך
roll over, <i>intr.</i>	אײַבערקאַטשען זיך
roly-poly, <i>m.</i>	דער גראַבאַטש <עמפיק>, -עס
<i>f.lunspec.</i>	דאָס פּעסעלע, -ך
<i>s.a.</i> chubby	

room temperature	די שטוב-טעמפעראַטור
rooster, <i>nurs.</i>	קוק-די-קוק/קוק-די-קוק
rope ladder	דער שטריקלייטער, -ס
roseola infantum	דאָס קינדער-רייטל
roughhouse, v.	(אַרומ)קאַמאַנדעווען; (אַרומ)רעגירן; (אַרומ)ווייזעווען
routine: home r.	די/דאָס שטוביקע איינגעשטעלטקייט;
[SEYDER]	דער שטוביקער סדר
rubber, <i>adj.</i>	גומען
r. animal [KhA'YELE]	דאָס גומענע חיהלע
r. ducky	דאָס גומענע קאַטשקעלע
rubbing alcohol	דער איינרייב-אַלקאָהאָל; דער שפירעט
<i>pop./reg.</i>	דער בראָנפן
rubella	די קעשוליע
rubeola	מאַזלען, ליד
<i>s.a.</i> measles	
run about	אַרומלויפן (איז אַרומגעלאָפן)
runny nose	
have a r. n. (<i>of baby</i>)	רינען (איז גערונען) פֿונעם נעזלעלע, אומפ' + דאָט'
The child has a r. n.	סע/ס/עס רינט דעם קינד פֿונעם נעזלעלע.
rupture (<i>of membranes</i>), <i>intr.</i>	פֿאַרלירן (פֿאַרלירן) דאָס וואַסער
Her membranes r.d.	זי האָט פֿאַרלירן דאָס וואַסער.
rupture (<i>membranes</i>), <i>tr.</i>	אינרייסן (איינרייסן)
They had to r. her membranes.	מע האָט איד געמאָט אינרייסן דאָס
	וואַסער-הייטל.
rupture of the bag of waters, <i>n.</i>	דאָס פֿאַרלירן דאָס וואַסער
rusk	דער סוכאַריק, -עס
thoroughly soaked r.	די סוכאַרענע קאַשע

S

sacrum, <i>med.</i>	דער קריזש, -עס
safe, <i>adj.</i>	באַוואַרנט
s. products	באַוואַרנטע זאַכן
<i>s.a.</i> childproof	
safety, <i>adj.</i>	זיכער...
s. belt	דער זיכערפאַס, -ן
s. gate	דאָס זיכער-ווענטל, -עך
s. harness	דער זיכער-געשפאַץ, -ען
s. pin	די זיכער-שפּילקע, -ס
s. protection	דער זיכערשיץ
s. seat	דער זיכערזיץ, -ן
car s. seat	דער אויטאָ-זיכערזיץ, -ן
s. shield	דער זיכערשיץ
sagging breasts	אַראָפּהענגעדיקע בריסט < ברוסטן >
sailor's suit	מאַטראַסקעס, ליד
salamander (<i>pet</i>)	די סאַלאַמאַנדע, -ס; דאָס סאַלאַמאַנדרעלע, -ך
sample, <i>n.</i>	דאָס פּרוּוויל, -עך
maternal blood s.	דער מאַמעס אַ בלוטפרוּוויל
sand	דאָס זאַמד
s. box [ZA'MTKASTN]	דער זאַמקאַסטן, -ס
s. castle [ZA'MTShLESL]	דאָס זאַמזשלעסל, -ען
s. pail [ZA'MDEMER]	דער זאַמער'מער, -ס
sanitary belt	דער דאַמענפאַס, -ן
sanitary napkin	דער דאַמען-באַנדאָיש, -ן
sassy seat [TSU'TShEBE'NKELE/TSI'...]	דאָס ציטשעפּ-בעניקעלע, -ך
<i>s.a.</i> seat	

saw horse	די קאַזלע, -ס
scab, n.	דער סטרוף, -עס
scalp [KOBGRUNT]	דער קאָפּגרונט
The s. can be washed twice a week.	דעם קאָפּגרונט קען מען וואַשן צוויי מאל אַ וואָך.
"scaredy cat" (<i>nickname</i>)	דער בויסע-ושעדע
"You s. c.! What are you so afraid of?"	דו, בויסע-ושעדע, וואָס האָסטו
[MOYRE]	אַזוי מוראזי
scarlet fever	דער סקאַרלאַטין
schedule	דער צייטפלאַן... פלענער
change in s.	דער צייטפלאַן-בייט, -ן
feeding s. [ZE'YK...]	דער ווייג(צייט)פלאַן
scissors (<i>for child</i>)	דאָס שערעלע, -ך
scold, <i>imp.</i>	שרייען (געשריגן) <בייזערן ויך> (אויף) + דאָט'
[MU'SERN/MI'SERN]	וידלוען; מוסרן; שטראָפֿן + אַק'; פֿירהאַלטן + דאָט'
<i>pf.</i>	אַנשריבן/אויסשריבן ויך/צעשריבן ויך <אויף>:
[O'YSMUSERN/O'(U)SMISERN]	אויסמוסרן/אויסשטראָפֿן + אַק';
[PSAK; (A)LIYE; SOF]	געבן אַ פּסַק אָן עליה/ אַ שוואַרצן סוף <:
[MISHEBEREKH]	מאַכן אַ מי-שברך < + דאָט'
scooter (<i>toy</i>)	דאָס סקיטערל, -עך
scotch tape (<i>cellophane tape</i>)	דער קלעפֿ-צעלאָפּאַן
scrape, <i>intr.</i>	צעקאַצן <צעדראַפּען> ויך
He s.d his knees.	ער האָט ויך צעקראָצט <צעדראַפּעט> די קני.
scratch, <i>n.</i>	דער (ק)ראַץ <דראַפּע>.
scratch, <i>refl./imp. (when something itches)</i>	קראַצן ויך
<i>pf. (so as to cause bleeding)</i>	צעקראַצן ויך; צעדראַפּען ויך
scrotum	דער ביס
(<i>of child</i>)	דאָס בייסעלע, -ך
scrub brush	דאָס שנייערבערשטל, -עך
baby s. b.	דאָס שנייערבערשטעלע, -ך
seal (<i>animal</i>) [YAM]	דער ים-הונט, -הינט; די פּאַקע, -ס
seashell	דאָס מויערקעפל, -עך
seat, <i>n.</i>	דאָס בענקעלע, -ך [אין שטוב]; דאָס ויצעלע, -ך [אין אויטאָ]
s.a. booster seat; car seat; convertible seat;	

סראגן, האבן און פרייזקע קינדער-יארן

infant car seat; potty; sassy seat; toilet seat	
secondary-level (<i>health-care facility</i>), <i>adj.</i>	צווייטיק
s.-l. hospital	דאס צווייטיקע שפיטאל, ז
section (<i>medical slang</i>)	דער שניט
s. birth	דער קייסערשניט, ז
s.a. Cesarean section	
security: emotional s. [ZI'KHERKEYT/ZE'KHERKEYT]	די/דאס זיכערקייט;
sedative	עמאציאנעלע זיכערקייט
see-saw	דאס אבינשטילעכץ, ז; דאס בארועכץ, ז
semen [ZERE]	די וויגברעט, -ער
s.a. sperm	דאס זרע- >זאָמען- <וואַסער
seminal, <i>adj.</i> []	ווע-; זוימען
s. vesicle	זרע- >ווימען- <בלעזלעך, ליר
seminiferous tubules (of the testicles)	ווימען-קאנאלעכלעך
semisolid food	דאס שיטיקע עסן, -ס
sense (<i>perception</i>) [KhUSH/KhISH, -IM]	דער חוש, -ים
sight	דער זע-חוש
rel.-lnd., sch. [...-(H)ARIYE]	דער חוש-הראיה
smell	דער שמעק-חוש
rel.-lnd., sch. [...-(H)AREYEKh]	דער חוש-הריח
sound	דער הער-חוש
rel.-lnd., sch. [...-(H)AShMIYE]	דער חוש-השמיעה
taste	דער טעם-חוש
rel.-lnd., sch. [...-(H)ATA'M]	דער חוש-הטעם
touch	דער טאָפּ-חוש
rel.-lnd., sch. [...-(H)AMIShESh]	דער חוש-המישוש
sensitive	שפידעוודיק; סענסיטיוו; פילעוודיק; אַנקרייטיק
sensitivity	די/דאָס שפידעוודיקייט <סענסיטיוויטיט/פילעוודיקייט>
sensitize	סענסיטיווירן
sensor	דער פילער, -ס
separation anxiety [PAKhED]	דער צעטייל-פחד
settle down (<i>behavior</i>)	ווערן (איז געוואָרן) אַ מענטש; מענטשלעך ויך
also	ווערן (איז געוואָרן) אַ (גאנצער) סטאַטיק

shampoo, <i>n.</i>	דער שאַמפּוּ; די צוואַג, דאָס צוואַגוואַסער
shampoo, <i>imp.</i>	צוואַגן (געצוואַגן); שאַמפּוּנירן
<i>pf.</i>	אויסצוואַגן (אויסגעצוואַגן)
share, <i>v.</i>	טיילן זיך (מיט ... מיט ...)
S. your toys with him.	טיילן זיך מיט אים מיט די צאַצקעס <שפילעכלעך>.
sheet (for baby)	דאָס ליגלעכל, -עך
ship (for play)	דאָס שיפּלעל, -ך
shirt (of child)	דאָס העלדעלע, -ך
(teasing expression used when child's shirt is untucked) [DAYEYNU/DAYEYNI]	העלמד איבער די הויז, דיינוז
shoe (of child)	דאָס שיכעלע, -ך
<i>b.t.</i>	בוטשו
(rhyme to coax child into having his/her shoes put on)	פּיטעלע, פּיטעלע, פּיטעלע מיין, / קום צום שיכעלע אין שטיבעלע אַרביין
shorts	הייזעלעך
shorty (of child), <i>aff.</i>	דער פּוציפּאַק; דאָס פּוציפּאַקל; דאָס קוטרוצעלע; דער קוצפּערדיק; דאָס קוצפּערדיקל; דער שנעק; דאָס שנעקל
shot (injection) see DPT shots; injection	
shoulder (of child)	דאָס אַקסעלע, -ך
shovel (for play)	דאָס לאָפעטקעלע, -ך
shower (bath)	דער שפּריץ, -ן; דער טוש, -ן
<i>Sov.</i>	דער דוש, -ן
take a s. [KhAPM]	מאַכן זיך <כאַפּן> אַ שפּריץ
sibling	דאָס מיטקינד, -ער
<i>only plural</i>	קינדער פֿון איינע טאַטע-מאַמע
s. rivalry [KI'NESI'NE]	די מיטקינדער-קינאה-שינאה; די מיטקינדער-קאַנקורענץ
sickly	קרינקעוודיק
SIDS [EYFL]	דער (פּלוצעמדיקער) עופּל-טויט
single, <i>attr.</i> [KhA'SENE]	ני(ש)-ט/ח'ותנה-געהאַט; אוימבאַפּאַרט
<i>pred.</i>	ני(ש)ט האָבן קיין מאַן/ווייב; פֿריילידיק
s. mother <i>also</i>	די אוימבאַמאַטע מאַמע, -ס
s. parent	דער אוימבאַווייבטער טאַטע; די אוימבאַמאַטע מאַמע
the mother as a s. p.	די מאַמע אומבאַמאַנטערהייט

טראַג, האָבן און פֿרייַקע קינדער-יאָרן

s.-p. family	[MIShPOKhE/MEShPUKhE]	די איינגלידריקע משפּחה
s.a. unmarried		
sinus		דער סינוס, זין
sire, n.		דער געבוירער, -ס
sire, v.		געבוירן (געבוירן); זיין דער געבוירער פֿון
sit, nurs./aff.		זיצאַ; זיצן
sitter, m./unspec.	[K'INTHITER]	דער קינדהיטער, -ס
f. [...ERN]		די קינדהיטערין, -ס
s.a. night sitting		
sitting, n.		דאָס קינדהיטן
sitz bath		די זיצבאַד, -ס
skate, v.		
ice-s.		גליטשן זיך
roller-s.		רעדלען זיך
skateboard		די רעדלברעט, -ער
skin irritation		די אויסגעפרעצטע הויט
s.a. irritate; itch; rash; smart		
skip, imp.		היפּערן; שפּרינגלען
pf.		איבערהיפּערן
s. rope		שפּרינגאָנען (איז געשפּונען) מיט אַ (שפּרינג)שניור > שטריק
skipping stones (game)		מאַכן/וואַרפֿן (געוואַרפֿן) קאַטשקעלעך
skirt (for child)		דאָס האַלבע קליידעלע, -ך; דאָס יופּקעלע, -ך
slap, n.		דער פאַטש, פעטש
(light)		דאָס פעטשל, -ערך
(very light)		דאָס פעטשעלע, -ך
(exclamation words accompanying light slaps)		נאַ! נאַ! נאַ!
slap, imp.		פאַטשן
pf. [GE(Y)BM]		געבן (געגעבן) אַ פאַטש <פעטשל/פעטשעלע> + דאָט
slat		דאָס ליטטל, -ערך
sled (for child)		דאָס שליטעלע, -ך
sled-riding		שליטלען זיך
sleep, n.: have a good s.		אויסשלאָפֿן (איז אויסגעשלאָפֿן) זיך גוט
sleep, nurs./lit.		שלאָפֿעלע; שלאָפֿעניז
s. through the night		אַפּשלאָפֿן (איז אַפּגעשלאָפֿן) אַ גאַנצע נאַכט

sleep...	שלאָפּ...
s.ers (<i>one-piece pajamas</i>) [ShLOFKES/ShLUFKES]	די שלאָפּקעס, בליד
s.ing bag [ShLOVZAK/ShLUVZAK]	דער שלאָפּזאַק... זעק
s.wear [ShLOVARG/ShLUVARK]	דאָס שלאָפּזאַרג
sleeve (<i>for baby</i>)	דאָס אַרבעלע, ד
slide (<i>sliding pond</i>), n.	די גלייטשלקע, -ס
slide, v.	גליטשן זיך
sliding pond (<i>children's slide</i>)	די גלייטשלקע, -ס
sling <i>see</i> baby sling	
slurp, v.	כליעפּטשען
smack (<i>slap</i>), n.	דער פאַטש, פעטש
s.a. pat	
smack, v.	געבן (גענעבן) אַ פאַטש
smack one's lips	סמאַטשקען/טשמאַטשקען
smallpox	פּאַקן, ליד
smart, v.	שמאַרצן
s.a. itch	
smile, n. (<i>of baby</i>)	דאָס שמייכלעלע, ד
cute little s.	דאָס צעשמייכלעלע, ד
smother with love	דערשטיקן מיט ליבשאַפּט; צעמאַמעווען
snack, n.	דער נאַש, -
snail [PO'ULE-RO'ULE]	די פּוילע-רוילע, -ס; דער שנעק, ד
snap (<i>fastener</i>), n.	די קנאַפּקע, -ס
sneakers	גומעשיך; ספּאָרטשיך
sneeze, n.	דער נאַס, ד
sneeze, v.	ניסן (גענאַסן/געניסט)
(once)	געבן < טון/טאָן > אַ נאַס < ניאָס >
nurs.	פּטשי-פּטשי
(<i>blessing upon sneezing the first time</i>) [AS(IS)E/SIS]	צו געזונט! אַסותא!
(<i>blessing upon sneezing the second time</i>)	צו (ם) לעבן!
sniffle, intr.	רינלען (איז גערונען) פֿון דער נאַז, אומפּ + דאָט
She is sniffing.	סע רינט איד פֿון דער נאַז.
sniffles (<i>of child</i>), n.	דאָס רינעדיקע נעזל <נעזעלע>
The child has the s.	ס'קינד האָט אַ רינעדיק נעזל <נעזעלע>.

snot	דער סמאַרק
snowball, <i>n.</i>	די שנייקיל. -ן
snowman	דער פֿעטער שניאָר/שניידער; דער שניימענטש
snowsuit	שנייקעס, בליד
snug <i>see</i> snugly	
snuggle, <i>v.</i>	צוגורען <צוטוליען> זיך
s. in	אײַנגורען <אײַנקוצערובען> זיך
s. into	אַרײַנגורען זיך (איז)
s. up	צוגורען <צוטוליען> זיך (צו)
s.a. cuddle (up)	
Snugli (<i>brand-name front carrier</i>)	דאָס סנאָגעלע. -ך; דאָס האַרצזעקל. -עך
s.a. carrier	
snugly, <i>adv.</i>	נורעדיק; שטילנע
soakers	אײַנזאַפֿ-הוילן
soapsuds [MU'LINES/MI'LYENES]	מילינעס, ליד; דאָס זייפֿעכץ; דאָס זייפֿשוים
soapy water [ZE'YVASER]	דאָס זייפֿוואַסער
sock (<i>of child</i>)	דאָס זעקעלע. -ך
soft spot	דאָס ווייַעכל
s.a. fontanel(le)	
soil, <i>v.</i>	אַנמאַכן
s.a. wet oneself	
son, <i>aff.</i>	דאָס זײַנעלע/זײַנדעלע. -ך
reg.	דער זײַנטשיקל. -עך
app.	זײַנעניז
(Jew.) [KA'DESh, KADE'YShIM]	דער קדיש. -ים
s.a. boy	
sonogram	דער סאָנאָגראַם. -ען
sore, <i>adj.</i>	
s. nipples	אַנגעווייטיקטע אָפֿלען
s. throat	דער האַלדזווייטיק
(<i>of child</i>) also	זיין קראַנק אין העלדזל
s.a. ...ache; hurt	
spaceman	דער קאָסמאָסניק. -עס
spacesuit	דער קאָסמאָסטיום. -ען
spank, <i>v.</i>	אַפֿשמײסן (אַפֿגעשמײסן); אָנפֿאַטשן

hum.	אַרײַנצימבלען
get s.ed [KhAPM]	כאַפּן פעטש
I'll give you a good s.ing.	כל דײַך גוט אָנפאַטשן; כל דײַד דערלאַנגען.
s.a. get it	
spasm, n.	די ספּאַזמע, -ס
have s.s	ספּאַזמירן
infantile s.	די קינדערשע זאַך
s.a. cramp	
spasmodic cough	דער ספּאַזמאַטישער הוסט; דער קראַמהיס
sperm [ZERE]	די ספּערמע; זרע
s. bank	די זרע-באַנק
s. count	די זרע-צאַל
s.a. donor	
spermatic cord	דער ספּערמאַטישער שוור
spermatic duct see vas deferens	
spermatoblast	דער ספּערמאַטאַבלאַסט, -ן
spermatocyte	דער ספּערמאַטאָצײט, -ן
primary s.	דער ערשטיקער ספּערמאַטאָצײט
secondary s.	דער צווייטיקער ספּערמאַטאָצײט
spermatogenesis	דער ספּערמאַטאָגענעז
spermatogonium	די ספּערמאַטאָגאָניע, -ס
spermatozoon [ZERE]	דער ספּערמאַטאָזאָן (זאָן); דאָס זרע-פֿעידעמל, -עך
spermicidal	ספּערמיצידי
s. cream	דער ספּערמיצידי-קרעם
s. foam	דער ספּערמיצידי-שאַם >שאַם/-שוים<
s. jelly	דער ספּערמיצידי-זשעלי
s. preparation	דער ספּערמיצידי-פּרעפּאַראַט
spinal anesthesia [ShEDRE]	די שוידר-אַנעסטעזיע
spiritual development [RU'KhNYES/RE'KhNYES/RO'KhNYES]	די רוהניוירדיקע פֿירעמונג
spit up	<אַנטוויק(ע)לונג>
splash around	אויסשפּאַצן (אויסגעשפּאַצן)
splint, n. [B'IN(D)BRE(Y)TL]	אַרױם(פּליישקען זיך; אַרױם)טאַלאַפּען זיך
splinter, n.	דאָס בײַנדברעטל, -עך
	דער שפּילטער/שפּילטער, -ס; די סקאַבקע, -ס

to get a s.	פֿאַרשטעכן (פֿאַרשטאַכן) זיך
spoil, <i>tr./imp.</i>	באַלעווען; פעסטען/פּיעשטשען
<i>pf.</i>	צעבאַלעווען; פֿאַרפעסטען; צעלאָן
spoiled (<i>pampered</i>)	צעבאַלעוועט; פֿאַרפעסטעט
sponge bath	דאָס אָפּוואַשן מיט אַ שוואַם
give a s. b. <i>also</i>	אָפּוואַשן (אָפּוועואַשן) מיט אַ שוואַם
spontaneous abortion [MAPL; MAPLEN]	דאָס מ'פּיל-זיין; דאָס מפּלען
spoon (<i>for child</i>)	דאָס לע'פעלע. דך
s.ful	דאָס לע'פעלע. דך
by the s.ful	לע'פעלעווייז
spoonfeed, <i>imp.</i>	דאָס האַרעווען; דאָס קאָרמען
<i>pf.</i>	אָנהאַרעווען; אָנקאַרמען
<i>reg., pf./imp.</i>	גליאַנגען מיט אַ לע'פעלע אין מויל
sports equipment [...OYSRIKhT/...O(U)SREKhT]	דער ספּאָרטאָריכט
spotting	פּלעקן
sprain, <i>n.</i>	דער לונק. -ען
sprain, <i>v.</i>	אויסדרייען; אויסוועכנען; אויסלינקען
	(אויסגעלינקט/אויסגעלונקען)
squat, <i>imp.</i>	זיצן (איז געזעסן) אויף די פּיאַטעס; זיצן טערקיש
<i>pf.</i>	צוועצן זיך אויף די פּיאַטעס; זעצן זיך טערקיש
squeaky toys	פּישטשע-שפּילעכלעך
squirrel, <i>n.</i>	דאָס וועלדריקל. -עך
stain, <i>v.</i>	פּלעקן
vaginal s.ing	דאָס וואַגינאַלע פּלעקן
stalled labor	דאָס אָפּגעשטעלטע גיין צו קינד
stand up	אויפּשטעלן זיך
staple, <i>n.</i>	דאָס דרעטל. -עך
staple, <i>v.</i>	צוטייפּרעטלאָן; צוטייפּהעפּטן
stapler	דער דרעטלער. -ס
stare (at) (<i>a pregnant woman's staring at certain creatures, or at physically or mentally handicapped people, at one time was believed to result in the birth of deformed or abnormal children</i>)	פֿאַרקוקן זיך (אויף)
start up (<i>tantrum</i>) [MESHU'GENE/MESHh'GENE]	אָנהייבן (אָנגעהויבן) די (משוגענע)

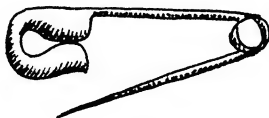
Are you s.ing up again?	שטיק <מענאַריעס> הייבסט שוין ווידער אָן מיט דינע (משווגענע) שטיק <מענאַריעס>?
s.a. temper tantrum step (of child) take one's first s.s. [O'NHEYBM] step... s.father s.mother sterile (infertile), adj. be s., pred.lm. [OKER/UKER] be s., pred.lf. [AKORE/AKURE] sterile (antiseptic) s. gauze sterility, m. [O'KERSHIFT/U'KERSHIFT] f. [AKO'RESHIFT/AKU'RESHIFT] unspec. sterilize stillbirth have a s. [HOBH/HUBH] She had a s. still-born, adj. s.-b. child [MAPL] stitch (surgical) give s.es s.a. suture stomach (of child) strain (food), v. strain (at stool), v. stranger, n. "Don't take candy from a s." s. anxiety [PAKHED] strap, n. crotch s.	דאָס טראַטעלע, -ן; דאָס שפּאַנדעלע, -ן אַנהייבן (אַננעהויבן) צו גיין שטיף... דער שטיפּטאַטע, -ס די שטיפּמאַמע, -ס אומפּרוכפּערדיק; סטעריל זיין אָן עקר; זיין סטעריל זיין אָן עקרה סטעריליזירט די סטעריליזירטע מערלע די/דאָס עקרהשאַפּט; די/דאָס סטעריליקייט די/דאָס עקרהשאַפּט די/דאָס אומפּרוכפּערדיקייט סטעריליזירן דאָס טויט (-געבוירענע) קינד האַבן (געהאַט) אַ טויט (-געבוירן) קינד זי האָט געהאַט אַ טויט קינד. טויט געבוירן דאָס טויט (-געבוירענע) קינד; דאָס מ'פיל-קינד דער שטאַך, שטעך צונויפֿנייען דאָס מעלעלע, -ן (איבער-/דורכ-) זינען (געזיגן) קוועטשן זיך דער פֿרעמדער, -; די פֿרעמדע, - גע'ם גישט קיין צוקערלעך פֿון פֿרעמדע. דער פחד פֿאַר פֿרעמדע דער רימען, -ס דער קראַקרימען, -ס

lap s.	דער פאָדעליק > שויס < רימען, ס
shoulder s.	דער אַקסל-רימען, ס
strap in, v.	צופעסטקן (מיט אַ רימען)
stroller	דאָס שפּאַציר-ער, ל, -עך
also	דאָס קינדער-וועגלע, ד
s.a. baby carriage	
stuffed: s. animal [KhA'YELE]	דאָס אויסגעשטאַפּטע חיהלע, ד
stuffed nose (of child)	דאָס פאַרלייגטע נעזלע
The baby is getting a s. n.	דאָס קינד באַקומט < קריגט > אַ פאַרלייגט נעזלע.
stutter, imp.	היקען; שטאַמלען
pf.	פאַרהיקען זיך; פאַריענקען זיך
aff./nurs.	היקעלע
sty (on child's eye)	דאָס גערשטעלע, ד
subcutaneous	אונטערהויטק
s. fat	דאָס אונטערהויטקע פֿעטס
suck	וויגן
s. one's thumb [GROBM]	וויגן דעם (גראָבן) פינגער
s. candy	סמאַקטשען; סמאַקטשקען; טשמאַקטשקען
s.ing reflex	דער וויגרעפּלעקס
The poor feeder s.s once or twice and stops.	דאָס פֿיילע ווייגער גיט אַ צי אָדער צוויי און שוין.
suckle, v.	ווייגן
sudden infant death syndrome [EYFL]	דער פּלוצעמדיקער עופּל-טויט
suffocate, intr.	דערשטיקט ווערן
suit (for child)	דאָס גאַרניטערל/אַנצעגל, -עך; דאָס קאַסטילמעלע, ד
s.a. jumpsuit; sailor's suit; snowsuit;	
sunsuit; sweatsuit	
sunsuit	זונקעס, בליד
supervision [HAZhGOKhE/HAShGUKhE]	די השגחה
under medical s.	אונטער מעדיצינישער השגחה;
	אונטער אַ דאָקטערס השגחה
s.a. fetal supervision; care	
supplement one's diet	דערגאַנצן די דייעטע
s. a baby's diet	צוהאָדעווען

support, <i>n.</i>	דער אױנטערשפּאַר, ן
head <i>s.</i> (<i>for child</i>)	דער אױנטערשפּאַר פֿאַרן קעפּעלע
shoulder <i>s.</i>	דער אױנטערשפּאַר פֿאַר די אַקסלען
support stockings <hose>	עלאַסטישע זאָקן, ליד
<i>s.a.</i> maternity stockings	
suppository	דאָס צעפל, -עך
surrogate [B'IMKEM]	בימקום-
<i>s.</i> father	דער ב'מקום-טאַטע, -ס
<i>s.</i> mother	די ב'מקום-מאַמע, -ס
survival rate	די/דאָס איבערלעביקייט
<i>s. r.</i> for premature infants	די/דאָס איבערלעביקייט פֿאַר צופֿרייַקע עופּעלעך
[E'YFELEKh]	
susceptible (to)	אַנקרייטיק (צו/אויף)
<i>s.</i> to illness	ציטער(ד)יק
As a child she was very <i>s.</i>	פיצלווייז איז זי געווען זייער אַ ציטער(ד)יקע.
suture, <i>n.</i>	די נאַט, נעט
<i>s.a.</i> stitch	
suture, <i>v.</i>	צונייען
swaddle	איבערווינדלען; איבערפּאַקן
<i>imp. obs.</i>	שנורעווען
<i>pf.</i>	אינישנורעווען
<i>Sov.</i>	פֿאַרווינדלען
<i>s.</i> tightly	פֿעסט אינישנורעווען
<i>s.a.</i> change diaper(s)	
swaddling cloth: long <i>s. c.</i> , <i>obs.</i>	די וויקל>ווינדל-שנור, ן
swaddling clothes	ווינדעלעך; וויקעלעך
swallow, <i>imp.</i>	שלינגען (געשלונגען)
<i>pf.</i> [ARO'(P)GEShLUNGEN/	אַראָפּשלינגען (אַראָפּגעשלונגען)
ARU'GEShLINGEN]	
(<i>good wish to a child who is eating</i>)	שלינג צו געזונט אַראָפּ
sweater (<i>for child</i>)	דאָס סוועטערל, -עך
<i>Sov.</i>	דאָס סוויטערל, -עך
sweat pants	שוויצהויזן, ליד
sweat shirt	דאָס שוויצהעמדל, -עך

טראַג, האָבן און פֿרייַקע קינדער-יאָרן

sweat suit	שוויצקעס, ליד
sweeten	פֿאַרזיסן
swing, n.	די הויד(לק)ע, -ס
swing, tr.	הוידען
nurs./tr.	(מאַכן) הוידאַ
(rhymes to accompany pushing child on a swing) [KhOSN/KhUSN; KALE]	הוידאַ, קאַטאַנאַ, / טשיפקעלעך דערזונטער, / [נאַמען פֿון קינד] האָט געוואָלט / אַ חתן <כלה> ווערן, / איז געוואָרן ווינטערז! אַדער הוידאַ, הינדאַ, / לייבעלע דער בלינדער, / האַט אַ פֿולע שטוב/ מיט קליינע קינדערז! דער שפּריץ, זין
syringe	דער אַרױסצױ-שפּריץ, זין: דאָס אױסשטאַפּערל, -עך
bulb s.	[O'YShTOPERL/O'(U)ShTOPERL]

T

table (<i>for children</i>)	דאָס טישעלע, ד.
tablespoon	דער עיסלעפל, -
tag (<i>game</i>)	כאַפּערלעך; יאַגערלעך, לד
reg.	כאַפּינקעס
play t.	שפּילן זיך אין כאַפּערלעך <יאַגערלעך>
talcum powder	דער טאַלק
tampon	דער טאַמפּאָן, ען
tantrum <i>see</i> temper tantrum	
tapioca pudding	די טאַפּיאָקע (קאַשע)
tattle-tale, v. <i>see</i> "tell on"	
tear (<i>of baby</i>)	דאָס טרערעלע, ד.
be all t.s	באַגאָסן (באַגאָסן) זיך מיט טרערעלעך
hum. [BAKheYNEN]	באַחנאָען זיך;
"Look at him/her all in tears!"	זע, ווי ער/זי האָט זיך באַחנט!"
tease	רייצן זיך (מיט)
teaspoon	דאָס (טיי-) <i>לעפּעלע</i> <קאַווע-לעפּעלע>, ד.
teddy bear	דאָס בעדעלע, ד.
teenage	
t. mother	די מיידל-מאַמע, -ס
t. pregnancy	דאָס טראַגן מיידלזייַט
teenager	דער צענערלינג, -ען/-ער
teeny, <i>pred.</i>	דאָס פּיצעלע, ד.
He's a t. child.	ער איז אַ פּיצעלע.
t.-weeny	פּיץ-פּיצעלע; מאָניך-מאַנצעלע
teeter-totter	די וויברעט, -ער

teethe, v.	ציינדלען
also imp./rev. cstr.	שניידן ויך ציינדלעך + דאָט
The child is teething.	סע/סעס שניידן ויך ציינדלעך (ביים קינד).
pf./rev.cstr.	אויסשניידן ויך ציינדלעך + דאָט
He must be teething.	ער קער ציינדלעך.
teether	די ציינדלעך, -ס
teething, adj.	ציינדל...
t. guard	דער ציינדלשיץ. ין
t. ring	דאָס ציינדל-רעדל, -עך
"tell on" (tattle-tale)	צושטעלן אַ בענקעלע
"I'll tell (Daddy/Mommy) on you!"	איכל דיר שוין צושטעלן אַ בענקעלע (צום טאָטן/צו דער מאַמען)!"
temperature, med.	די טעמפעראַטור
pop.	די היץ
have a t.	האַבן (געוואָלט) היץ <טעמפעראַטור>
take the t., imp.	מעסטן (געמאָסטן) די היץ <טעמפעראַטור>
take the t., pf.	אויסמעסטן (אויסגעמאָסטן) די היץ <טעמפעראַטור>
temper tantrum	דאָס קידען <וואָרפּן> ויך
throw a t. t.	קידען ויך; וואָרפּן (געוואָרפּן) ויך
tender (painful)	ווייטיקדיק
reg.	טוטווייק
t. nipples	ווייטיקדיק אָפּלען
s.a. ...ache; hurt; painful; sensitive; sore; susceptible	
tender (loving)	ווייך; ליבהאַרציק; ליבלעך; גינציק
t.-loving care [HAZhGOKhE/HAShGUKhE]	די (ליב)האַרציקע השגחה
tender-hearted	ווייכהאַרציק
be t. also [L(E)VOVES]	זיין אַ פּליכע-מאַכע-לב'ות
Parents are counseled to become a little less t.-h. [E'YTSET]	מע עצה'ט טאַטע-מאַמעס זיי זאָלן זיין אַ ביסל ווייניקער ווייכהאַרציק.
tenderness [LIPHARTSIKEYT]	די/דאָס (ליב)האַרציקייט; די/דאָס ליבלעכקייט; די/דאָס גינציקייט
tense (muscle tone), adj.	אַנגעצויגן
Muscles become slightly tense during the second month. [KhOYDESh]	דעם צווייטן חודש ווערן די מוסקלען אַ ביסל אַנגעצויגן.

term	
full-t. baby	דאָס אויסגעטראָגענע קינד, -ער
t. infant	דאָס אויסגעטראָגענע קינד, -ער
term: carry to t.	אויסטראָגן (אויסגעטראָגן)
(good wish)	איר זאָלט/ (דו) זאָלסט <זאָל זי> אויסטראָגן צו דער צײַט!
s.a. post-term	
terminate pregnancy	אײַבעררייסן (אײַבערגעריסן) דאָס טראָגן
termination (of pregnancy)	דאָס אײַבעררייסן דאָס טראָגן
"terrible twos" [TSORES/TSURES]	צוויי-צרות
He/she's in the t. t.	ער/זי מאַכט אָן צוויי-צרות
terrycloth, adj.	רײַביק
t. bib	דאָס רײַביקע גאַנצערל <פאַרטעכל/הערצל>
test tube	דאָס פרובירל, -עך
t. t. baby	דאָס פרובירקעלע, -ך
frozen-embryo t. t. baby	דאָס פרובירקעלע פֿון אַ געפֿרירענעם עובר
[UBER/IBER]	
twin frozen-embryo t. t. baby	דאָס פרובירקעלע-פאַרל פֿון אַ געפֿרירענעם עובר
testicle (of child) [BE'YTSELE, BE'YTSIMLEKH]	דאָס איינעלע, -ך; דאָס בצעלע, בציםלעך
tetanus	דער טעטאַנוס
thermometer	דער טערמאָמעטער, -ס
oral t.	דער מויל-טערמאָמעטער
rectal t.	דער הינטערשטער טערמאָמעטער
reg.	דער גראַדניק, -עס; דאָס גראַדל, -עך
s.a. baby thermometer	
thigh (of baby)	דאָס פּאַלקעלע/פּוילקעלע, -ך
She has chubby t.s. [GROBE]	זי האָט גראַבע פּאַלקעלעך <פּוילקעלעך>.
throat (of child)	דאָס העלדזעלע, -ך
throw, b.t.	וואַרף/באַף
throw up (vomit), imp.	ברעכן (געבראַכן)
pf. [O'BREKhN/U'BREKhN]	(אויס-/אַפֿ)ברעכן
s.a. regurgitate; vomit	
thumb (of child)	דאָס גראַבע פֿינגערל, -עך

<i>c.l./reg.</i>	דער גראַבער גוי
t.-sucker	דער פֿינגער-זייגן
t.-sucking	דאָס זייגן דעם פֿינגער
thumbtack	די קנאַפּקע, -ס
thunder, <i>nurs.</i>	בום-בום
thymus (gland)	די גראַסיע, די וואַלעידדי, די וואַלעגיל
tickle, <i>v.</i>	קיצלען
<i>nurs.</i>	קיצ-קיצ
(rhyme to accompany tickling of child's palm) [RU(E)Kh/RI(E)Kh]	קיצלע, מייזלע, בויט אַ הײזלע, / דעם רוח אַ גריזלע, / דיר אַ שטיבלע
tiger, <i>b.t.</i>	גויסע(ר) טיגער(ר)
t. cub, <i>nurs.</i>	דאָס טיגערל, -עך
time out!	אַפרוען זיך!
t. o. corner	דער אַפּר-ווינקל
tiny, <i>attr.</i>	קליינטשיק; מאַנטשינק; פיציק; פיצל
tiny	דאָס ביסעלע
t. bit (liquids; semi-solids)	דאָס ברעקעלע <שטיקעלע>, -ך
t. bit (solids)	דאָס פיצעלע, -ך
t. child	
<i>s.a.</i> baby, <i>aff.</i>	
tipped womb	די איבערגעקערטע הייבמוטער
TLC [HAZhGOKhE/HAShGUKhE]	די (ליב)האַרציקע השגחה
toast, <i>n.</i>	דער טאָסט
<i>s.a.</i> zwieback	
toddler, <i>m.</i>	דער קליינער, קליינע
<i>f.</i>	די קליינע, -
<i>unspec.</i>	דאָס קליינע, - ; דאָס פיצל, -עך;
	דאָס פיצל קינד, פיצלעך קינדער
toe (of child)	דאָס (פּוּס)פֿינגערל, -עך
toenail (of child)	דאָס (פּוּס)נעגעלע, -ך
toilet habits	אויסמאַך-געווינטשאַפֿטן
toilet seat	דאָס קלאָזעט-ברעטל, -עך
<i>s.a.</i> potty	

toilet train, v.	לערנען גיין <זיצן> אויפן טעפּעלע
also	ארויספֿירן פֿון די ווינדעלעך
toilet trained, adj.	
She is t. t. already.	זי קען שוין גיין <זיצן> אויפן טעפּעלע.
toilet training	דאָס לערנען גיין <זיצן> אויפן טעפּעלע
tongue (of baby)	דאָס צינגעלע. -ך
tonsillitis	די אָנגינע; דער מאַנדל-פֿאַרצינד
tonsils	די מאַנדלען
tools (for child) [MAKhShI'RIMLEKh]	מכשירים/מלעך. ליד
tooth	דער צאַן. ציין
(of baby)	דאָס צייגערלע. -ך; דאָס צייגל, -עך
deciduous t.	דער דערווייליקער צאַן, דערווייליקע ציין
milk t.	דער מיל(ע)כצאַן, מיל(ע)כציין; דאָס מיל(ע)כציגל, -עך
permanent t.	דער שטענדיקער צאַן, שטענדיקע ציין
temporary t.	דער דערווייליקער צאַן, דערווייליקע ציין
(incantation upon a child's losing his/her first tooth)	קלענעלע, מ'זעלע, נאָדיר אַ ביינערנעם, גימיר <נעמיר> אָן אינזערנעם."
s.a. baby tooth	
toothless grin/smile (of baby)	דאָס יאָסלע-שמייכלעלע; דאָס אָנציגנדיקע שמייכלעלע
s.a. smile: cute little s.	
tortoise	די טשערעפּאַכע. -ס
tot	דאָס פיצל, -עך; דאָס פיצל קינד, פיצלעך קינדער
t.s. also	דאָס פיצלואַרג
touch, n.	דער אָגרי, -ן
(sense) [KhUSH-(H)AMIT'ShESH/ KhISH-(H)AMIT'ShESH]	דער חוש-המישוש; דער טאַפֿ-חוש
touch, pf.	אַגרידן; אָנטאַפֿן
(once/suddenly)	נעלבן <טאָן/טוין> אַ ריד אָן; נעלבן <טאָן/טוין> אַ טאַפֿ אָן
touchy (sensitive)	באַליידעוודיק
s.a. sensitive	
towel: baby t.	דאָס (קינדער-)האַנטעכל, -עך
toxemia of pregnancy	די טראַג-טאָקסעמיע
s.a. hypertension, pregnancy-induced	

toy, <i>n.</i>	דאָס שפּילעכל, -עך
<i>reg.</i>	די צאָצקע, -ס
<i>plural also</i>	דאָס שפּילחאָרן
<i>b.t.</i>	טשאַ-טשאַ
t. car	דאָס שפּיל-אויטעכל, -עך
t. carriage	דאָס שפּיל-וועגעלע, -ך
t. gun	דאָס שפּיל-שיסערל, -עך
t. soldier	דער בלייטאַלדאַט, -ן; דאָס שפּיל-סאַלדאַטל, -עך
floating t.s	שוויים-שפּילעכלעך
push-and-pull t.s	שטופּ-שטויס-שפּילעכלעך
squeak t.s	סקריפּ-שפּילעכלעך
take-apart-and-put-together t.s	צענעם-שטעל-צונויף-שפּילעכלעך
training	טרענין
bladder t.	דאָס טרענין דעם פע'נכער
bowel t.	דאָס טרענין דאָס מע'געלע
t. pants	טרעניר-הייזעלעך, ליד
<i>s.a.</i> toilet train	
training seat	דאָס טרעניר-טעפעלע, -ך
tranquilizer	דאָס באַרועכץ, -ן/-ער
t. pill	די באַרו'יק-פּיל, -ן
transfer, <i>n.</i>	דאָס אַריבערפֿירן; דער אַריבערפֿיר
embryo t. [UBER/IBER]	דאָס אַריבערפֿירן דעם עמבריאָן <עובר>
<i>s.a.</i> ZIFT	
transition phase (of labor)	דער איבערגאַנג
transverse, <i>adv./pred.</i>	אין דער ברייט; פּאַפּעריק
<i>attr.</i>	אינדערברייט
t. incision	דער אַנישניס אין דער ברייט
t. position	די פּאַפּעריק-פּאָזיציע
<i>pop.</i>	סע ליגט פּאַפּעריק.
tricycle	דער טריציקל, -עך
<i>Sov.</i>	דער דרייערדיקער וועלאָסיפעד
trimester	דער טרימעסטער, -ס
triplets	דער דריילינג, -ען/-ער
two sets of t.	צוויי דריילינגען/דריילינגער

trumpet (<i>for child</i>)	דאָס טרומייט(ער)ל. -עך
trundle along	נאַכשלעפּן <מיטשלעפּן> זיך
T-shirt	דאָס לייבּל, -עך
six-month-size T-s.	דאָס לייבּל פֿאַר זעקס-חודשימדיקע
[KhADO'ShIMDIKE/KhADU'ShEMDIKE]	
tub (<i>for adults</i>)	די וואָנע, -ס
t. bath	די וואָנע, -ס
T. baths are permitted. [O'BODN/U'BUDN]	מע מעג זיך אָפּבאַדן אין אַ וואָנע.
tub (<i>for baby</i>)	דאָס ביטעלע <זעניקעלע>. -ך; די קינדער-וואָנע, -ס
give a t. bath []	אָפּבאַדן אין אַ ביטעלע <זעניקעלע>
s.a. bath; bathe	
tubal	
t. ligation	דער אייטרייבּל-אַפּשלאַס
t. pregnancy [MIKhUTS/MEKHi'TS]	דאָס טראָגן מחוץ (דער הייבמוטער)
tube (<i>for feeding</i>)	דאָס טרייבּל/רערל. -עך
feeding t.	דאָס עיסן-טרייבּל
tubes see Fallopien tube	
tuck in (<i>in bed</i>)	(גוט) איינזעקן
tuck in (<i>in pants</i>)	אַריינשטעקן
"T. your shirt neatly into your pants."	שטעק שיין אַריין דאָס העמד אין די הויזן.
tuck under	אַרוינטערשטעקן
"T. the sheet under the mattress."	שטעק אַרוינטער דאָס לייזער אונטערן מאַטראַץ.
tummy	דאָס בייכעלע, -ך
turtle	די (וואָסער-)טשערעפּאַכע, -ס
nurs.	די טשערעפּאַכע, -ס
tush [TE'KhESL; TO'SIKL/TU'SIKL]	דאָס תּחתל. -עך; דאָס טאַסיקל. -עך
"twilight sleep"	דער האַלבדרימל
twin, <i>adj.</i>	פּאַרל.../צוויילינג...
t. sister	די פּאַרל- <צוויילינג> שוועסטער
s.a. test tube: twin frozen-embryo t. t. baby	
twin, <i>n.</i>	אייניקע(ר) פֿון אַ צוויילינג <פּאַרל>
twins: set of t.	דער צוויילינג. -ען/-ער; דאָס פּאַרל. -עך
She gave birth to t.	זי האָט געהאַט אַ צוויילינג <פּאַרל>.
They are t.	זיי זענען אַ צוויילינג <פּאַרל>.

conjoined t.	דער צווייפֿונעוואָקסענער צווילינג; דאָס צווייפֿונעוואָקסענע פּאַרל
dissimilar t.	דער האַלבער צווילינג, דאָס האַלבע <צווייאַייקע> פּאַרל
fraternal <dizygotic> t.	דער האַלבער צווילינג, דאָס האַלבע <צווייאַייקע> פּאַרל
identical <monozygotic> t.	דער גאַנצער צווילינג; דאָס גאַנצע <איינאַיייקע> פּאַרל
Siamese t.	דער סיאַמער צווילינג; דאָס סיאַמער פּאַרל
two-wheeled bicycle	see bicycle

U

ultrasound test	דער אולטראַסאָנאָגראַם, -ען
umbilical artery	די נאָפּל-אַרטעריע, -ס
umbilical cord, <i>med.</i>	דער נאָפּלשנור, -ן
<i>pop.</i>	דאָס שנירל, -ען
cut the u. c.	אַפּנאָפּלען
umbilical hernia, <i>med.</i>	דער נאָפּלבראָך, -ן
<i>pop.</i>	די נאָפּל-קילע, -ס
umbilical vein	די נאָפּל-ווענע, -ס
umbilicus	דער נאָפּל, -ען
umbreller <i>see</i> convertible stroller	
unborn child	דאָס נאָך נישט געבוירענע קינד
undemourished	נישט-דערשפּיזט
undershirt (<i>of baby</i>)	דאָס אינטערעמדעלע, -ך
understanding, <i>n.</i>	דאָס איינזעעניש
underweight, <i>attr.</i>	אינטערוואָגיק
be u.	נישט וועגן (געווייגן) גענוג
u. baby [E'YFELE]	דאָס אינטערוואָגיקע עופּעלע
<i>s.a.</i> low-birth-weight baby	
undescended testicle [...GELOSTE]	דאָס נישט-אַראָפּגעלאָזטע אייעלע, -ך
<i>s.a.</i> testicle	
undress, <i>tr.</i>	אויסטאָן/אויסטון (אויסגעטאָן/אויסגעטון)
<i>intr.</i>	אויסטאָן/אויסטון זיך (אויסגעטאָן/אויסגעטון זיך)
unmarried, <i>attr.</i> [KhA'SENE]	נישט-ח'תונה-געהאַט
u. father <i>also</i>	דער אומבאַווייבטער טאָטע
u. parents	נישט-ח'תונה-געהאַטע טאָטע-מאַמע
<i>s.a.</i> unwed mother	

unplanned pregnancy	דאָס נישט-פלאַנצירטע טראַגן
s.a. planned parenthood	
unswaddle	אויסוויקלען; אויסחנינדלען; אויספאַקן
unwanted pregnancy	דאָס נישט-אַ'געלייגטע <אומגעוואָלטע> טראַגן
unwed mother [KhA'SENE]	די נישט-ח'תונה-גע'האַטע <אומבאַמאַנטע/
[ONKDU'ShNDIK/UNKEDI'ShNDIK]	אַנקידושנדיקע> מאַמע. -ס
unzip [UF.../IF.../OF...]	אויפֿשלעסלען; אויפֿריסן
upbringing	דאָס אויפֿציען + אָק; די אויפֿציונג, די דערציונג, די האַדעוואַניע
upset (mood), adj. [U'F.../I'F.../O'FGEREKT]	אויפֿגעריגט
reg.	צעטראַגן
The child is u.	דאָס קינד איז אויפֿגערעדט <צעטראַגן>.
upset stomach (of baby)	אַ קאַליע <איבערגעפֿירט> מעלעלע
also	דאָס מעלעלע איז + דאָס' + קאַליע
urinate [O'GEBM/U'GEYBM]	אורינירן; אָפֿענען (אָפֿענעבן) דעם אורין;
[MASHtN]	משתין זיין
s.a. pee; "make" (urinate)	
urine, med.lpr. [(H)AShtONE/(H)AShtUNE]	די השתנה; דער אורין
pop. [ShTONE/ShTUNE]	די שתנה
bl.	דאָס פישעכץ
uterine, adj.	(הייב)מוטער-
u. artery	די מוטער-אַרטעריע, -ס
u. cavity [KhOLEL/KhULEL]	דער (הייב)מוטער-חלל
u. corpus	דאָס מוטער-גופל
u. development	די אַנטוויקלונג פֿון דער הייבמוטער
u. life	דאָס אינבלייבנדישע לעבן
u. sister	די שטיףשוועסטער (פֿון איין מאַמע)
u. wall	דאָס מוטער-ווענטל
extra-u. pregnancy [MEKhUTS/MEKhI'TS]	דאָס טראַגן (מחוץ דער הייבמוטער)
uterus	די הייבמוטער, -ס
reg./obs./pop.	די מוטער
dis.	די געבער-מוטער
arch.	די בערמוטער

V

vaccinate	וואַקצינירן
v. against smallpox	שטעלן פאָקן
vaccination	די וואַקסינירונג, -ען; די פאָקן-שטעלונג, -ען
vaccine	דער וואַקצין, -ען
vacuum (instrument used at delivery), n.	די אָפּנעם-באַנקע, -ס
vagina, med./pr.	די וואַגינע, -ס
pr. [MAYSE/MANSE]	די (ווייַבערשע) מע'שה
pr./obs.	דאָס שיידל, -עך
rel.-lnd. [OYSE-MOKEM/-MUKEM;	דאָס/דער אות-מקום;
BEYS-KIBL]	דאָס/דער בית-קיבול
obs./dis.	די (מויטער) שייד, -ן
(of child) , n.	דאָס קניישיקל, -עך; דאָס קרע'פעלע, -ך;
	דאָס פויטקעלע, -ך; דאָס פאָנטשקעלע, -ך
s.a. vulva	
vaginal	וואַגינאַל
v. birth [HOBM/HUBM]	דאָס וואַגינאַלע האָבן
v. delivery	דאָס וואַגינאַלע האָבן; דער וואַגינאַלער אָפּנעם
s.a. orifice: vaginal o.	
vantouse (vacuum extractor)	די אָפּנעם-באַנקע, -ס
vaporizer	דער פאַדעניק, -עס
s.a. humidifier	
varicose veins [GEDRO'LENE O'DERN/U'DERN]	געדראָלענע אָדערן
dis.	די קראַמפּאָדערן
vas deferens [ZERE]	דער לרע-פירער, -ס
vasectomy	די וואַזעקטאָמיע
vaseline see petroleum jelly	

vernix (caseosa) [EYFL]	דאָס עויפֿל-פֿעסט
version (<i>uterine</i>) [UBER/IBER]	דער (ע׳בר-)אײבערדריי; דאָס אײבערדרייען דאָס קינד
vertex presentation <i>see</i> presentation	
viability	די/דאָס לעב(עווד)יקייט
date of v.	דער לעב(עווד)יק-פונקט
fetal v. [VLAD]	די/דאָס לעב(עווד)יקייט פֿונעם וולד
point of v.	דער לעב(עווד)יק-פונקט
point of fetal v. []	דער לעב(עווד)יק-פונקט פֿונעם וולד
viable	לעבדיק; לעב(עווד)יק
The fetus is v. []	דער וולד איז לעב(עווד)יק.
v. fetus []	דער לעב(עווד)יקער וולד
virus	דער ווירוס, ן
voluntary abortion	דאָס אַבאָרטירן; דער אַבאָרט. ן
vomit, <i>n.</i>	דאָס ברעכעכץ; דאָס אויסגעבראַכענע
vomit, <i>imp.</i>	ברעכן (געבראַכן)
<i>pf.</i> [O'BREKhN/U'BREKhN]	(אויס-/אַפֿ-)ברעכן
vomitus <i>see</i> vomit, <i>n.</i>	
vulva, <i>med.</i>	די ווולווע, -ס
<i>pr.</i> [MAYSE/MANSE]	די (ווייבערשע) מעשה
<i>bibl.</i>	די שאַנד
<i>obs.</i>	דאָס שאַנדאָרט; דער שאַנדשפּאַלט
<i>s.a.</i> vagina; labia majora	

W

wading pool	דאָס באַסיינל, -עך
walk: go for a w.	גיין (איז געגאנגען) שפּאַצירן <אויף אַ שפּאַציר>
reg.	גיין (איז געגאנגען) שפּאַצירנס <שפּאַצירן>
iro.	גיין (איז געגאנגען) שפּאַצירן <שפּאַצערנידן>
s.a. bye-bye: go b.-b.	
walk the floor	שפּאַנען היץ-און-קריק
I w.ed the floor all night long with the baby.	אַ גאַנצע נאַכט האָב איך געשפּאַנט מיטן פּיצעלע היץ-און-קריק.
walker (walking aid)	דאָס גייערל, -עך; דאָס שטיי-בענקעלע, -ן
warming dish	דאָס דערוואַרעמל, -עך
wash (baby's) head	וואַשן (געוואַשן) <צוואַגן (געצוואַגן)> דאָס קעפּעלע
washable	וואַשעוודיק
w. paint	די וואַשעוודיקע פּאַר
washcloth	דאָס וואַשטיכל, -עך
baby w.	דאָס וואַשטיכל פאַר פּיצלעך
watch (supervise), v.	אַכטונג <אַכטיק> געבן (געגעבן) אויף
"water" (amniotic fluid)	דאָס וואַסער
Her water broke.	זי האָט פאַרלוירן דאָס וואַסער.
water bag (amniotic sac)	דאָס וואַסער איז איד אַפּגעגאנגען.
watering can (for play)	דאָס וואַסער-זעקל
water pistol	דאָס גייערל, -עך
waterproof, adj.	דער וואַסער-פּיסטויל, -ן
w. pants (for children)	וואַסער-באַוואַרנט
w. sheet	וואַסער-באַוואַרנטע היילעך
	דער וואַסער-באַוואַרנטער <דאָס וואַסער-באַוואַרנטע> ליילעך

wean	אַנטוויינען (פֿון דער ברוסט)
wedlock: have a child out of w.	האַבן (געהאַט) אַ קינד נישט-ח'תונה-געהאַטער הייט
[KhA'SENE]	
She was born out of w.	די מאַמע האָט זי געהאַט נישט-ח'תונה-געהאַטער הייט.
iro. {MA'ZLTOV; HARIYAT}	סע קומט איר אַ מ'ול-טוב פֿאַרן הרי-אַת.
s.a. illegitimate child	
wee, n.	דאָס מאַנצעלע <פֿיצעלע>. ך
the wee in his crib	דאָס מאַנצעלע <פֿיצעלע> אין זיינעלע
wee-wee (penis), n./nurs.	דאָס פֿייגעלע. ך
wee-wee: make w.-w. (urinate), nurs.	מאַכן פֿי-פֿי <פֿיש-פֿיש/ (נומער) איינע>
weight	די וואָג
birth w.	די געבוירן-וואָג
gain w.	אַנצערן; אַנלייגן; צוקומען אין וואָג, אומפֿ' + דאָט'
w. gain	דער צוקום אין וואָג
s.a. low-birth-weight baby; underweight baby;	
gain weight; lose weight	
wet, adj.	נאַס
The child is w. (from liquids/urine).	דאָס קינד איז נאַס.
The child is w. (from urine).	דאָס קינד האָט זיך באַנעצט.
w. clothing	נאַסע זאַכן. ליד; דאָס באַנעצטע אַנטוועכץ
s.a. soil, v.	
wet oneself, pf.	באַנעצן זיך; אייננעצן זיך
imp.	זיין נאַס: דאָס קינד איז נאַס.
pf./bl.	באַפֿישן זיך; דאָס קינד האָט זיך באַפֿישט.
wetnurse [...ERN]	די נאַם. ען; די מאַמקע <זייגערין>. -ס
rel.-Ind. [MENEYKES]	די מניקת, ן
obs.	די וויגאַם, -ען
whale	דער וואַלפֿיש, -
Wharton's jelly	די וואַרטאָנישע קוואַשענע
what?	
nurs.	וואַלעלע
(playful reply to a child's question)	- וואָס?
[YAKNEHO'Z/YAKNEHU'S]	- 'יקנהו'.
wheelbarrow (for play)	דאָס טאַטשקעלע. ך

<i>reg.</i>	דאָס טויטשקעלע, דן
<i>Am./pop.</i>	דאָס ווילבערעלע, דן
wheeled toys	באַרעידערטע שפּילעכלעך
wheeze	כריפען
w. and sneeze	דאָס היסן-און-ניסן/היסטן-און-ניסן
whimper, <i>n.</i>	דער פישטש
whimper, <i>v.</i>	פישטשען
<i>reg.</i>	פכיקען; קאַטיקען
whine, <i>n.</i>	דער פישטש
<i>reg.</i>	דער פכיק
whine, <i>v.</i>	פישטשען
<i>reg.</i>	פכיקען
who?	- ווער?
(playful reply to a child's question ווער?)	- לעקיש בעד.
whooping cough	דער קיכהוסט/קייכהיס; דער קאַקלישער היס <הוסט>
wind, <i>med.</i>	דאָס לופטל, -עך
break w.	לאָזן לופטלעך
<i>s.a.</i> fart	
wipe, <i>n.</i>	דאָס (אוינטער)ווישערל, -עך
wipe, <i>v.</i>	
(of face, nose, etc.) [O'(P)VIShN/U'(P)VIShN]	אַפּווישן
(of bottom only)	אוינטערווישן
witch's milk (fluid in baby's nipples)	די מכשפה-מיל(ע); די חזיר-מיל(ע)ך
[MAKhShEYFE; KhAZER]	
wolf	דער וואָלף, וועלף
cub w.	דאָס וועלפעלע, דן
she-w.	די וואָלפֿיכע, -ס
womb	
<i>bibl.</i>	די טראַכט
<i>p.</i>	דער שויס
in the w., <i>p. also</i>	אין דער מוטערס <מאַמעס> לייב
<i>pop.</i>	דער בויך
in the w., <i>pop.</i>	אין דער מאַמעס בויך

s.a. uterus; tipped womb
worry, v. [DAYGEN/DANGEN]
[YESURIM/YESIREM]
w.ing mother [...ERN]
wound, b.t.

זאַרן זיך; דאגהן;
האַבן יסורים
די זאָרגערין, -ס
ביי; וואָ-וואָ

X

xylophone

דער קסילאָפּאָן, -ען

Y

yekh!

yolk sac

young, *aff.*

youngster, *m.* [BO'KhERL/BU'KhERL,
BO'KhERIMLAKh/BUKhI'RIMLEKh]

f.

coll.

youth bed

פֿען/ קאַקאָ פֿען

דאָס געלעכל-זעקל, -עך

יונגיטשק; יונגטשיק; יונגינק

דאָס בחורל, בחור־מלעך; דאָס יינגל, -עך

דאָס מיידעלע, -ך; דאָס מיידל, -עך

דאָס קליינוואַרג

דאָס/די קינדערבעט, -ן

Z

ZIFT (*zygote intra-Fallopian transfer*)

zinc oxide cream

zipper

zippered quilt

zipped up

zip up

zoo

Am.

Sov. [ZOPA'RK]

zwieback

s.a. toast

zygote

דער זיגאָטן-אַרייַבערפֿיר

די צינקזינערס-קרעם

דאָס (בלייַצ)שלעסל, -עך; דער ריטשער, -ס

דאָס ריטש-קאַלדוועכל, -עך

פֿאַרשלעסלט; צוגעריטשט

פֿאַרשלעסלען; צורירטשן

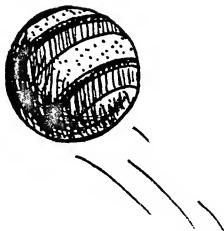
דער זאָאָ-גאַרטן, -גערט(ע)נער

דער זו, -ען

דער זאָפּאַרק, -ן

דער סוכער, -ס; דאָס סעלכעדל, -עך

דאָס באַפֿרוכפערטע אייעלע, -ך; די זיגאָטע, -ס

פֿונעם אייגענעם בעל-מחבר

Aktionen im Jiddischen: Ein sprachwissenschaftlicher Beitrag zur Bedeutungslehre des Verbums. Doctoral dissertation, University of Vienna, 1951, XIV + 140 + 27 pp.
(repr. by University Microfilm International, Ann Arbor, Mich., 1986).

יידישער ארטאגראפישער וועגווייזער [מיט מ. ווינער'ן]. ניו-יאָרק. קאָמיסיע דורכצופירן דעם איינהייטלעכן יידישן אויסלייג, 1961, 109 ז'.

אליקום צונערס ווערק: קריטישע אויסגאבע. ניו-יאָרק. יוואָ. 1964, 2 בב', 1013 ז'.

קורס פֿון יידישער ארטאגראפיע: א קאנספעקט. ניו-יאָרק. קאָמיסיע דורכצופירן דעם איינהייט-לעכן יידישן אויסלייג, 1971, 35 ז' (צווייטער אַרויסקום - 1972; דריטער - 1973).

מיט א גוטן אפּעטיט! א רשימה גאסטראָנאָמישע טערמינען [...]. העמערן-ניו-יאָרק-פֿילאדעלפֿיע. פֿונדאָציע פֿאַר אַ לעבעדיק יידיש אי. י. זעליטש, 1976, 26 ז'.

לייטיש מאמע-לשון: אַבסערוואַציעס און רעקאָמענדאַציעס. ניו-יאָרק. יידיש-ליגע, 1986, 384 ז'.

יידיש צוויי: לערנביכל פֿאַר מיטנדיקע קורסן. פֿילאדעלפֿיע. אינסטיטוט צו שטודירן מענטש-פֿראַבלעמען, 1986, XVIII + 497 + XIV ז'.

ענגליש-יידיש ווערטערביכל פֿון אקאדעמישער טערמינאָלאָגיע. ניו-יאָרק. יידיש-ליגע, 1988, 122 + XVI ז'.

מורה דרך למוהלים

קודם ידוע
מן אנטאט, נדאליט און אנטאט

האנטאט
דר. מ. לענטז

האנטאט
משה פערלשטיין

ארויסגעגעבן דורך דער קולטור-סעקציע ביי דער
האנטאט קולטור-סעקציע

1 9 8 1

האנטאט קולטור-סעקציע

האנטאט

פראקטישע פעדאלאגיע

מעטאדן פון קינדער-טאגונג

קאנסולטאנט פאר דער קולטור-סעקציע
האנטאט

סער-בלעטלעך פון צוויי אייגענע צענטער בילאגראפישע מקורים

KIMPATORIN AID ... care for the Jewish mother.

Until recently, the arrival of a newborn baby and the convalescent mother was greeted by grandmothers, aunts and neighbors ready to lighten the mother's burden. Nowadays, that sort of help is not always available for many families. Or sometimes, it simply isn't enough. KIMPATORIN AID was founded to address this need for specialized assistance for new mothers and mothers-to-be, and their families.

YOUR TAX DEDUCTIBLE CONTRIBUTION PROVIDES:

HOUSEKEEPING... simple cleaning to free the mother for more important work: her children.

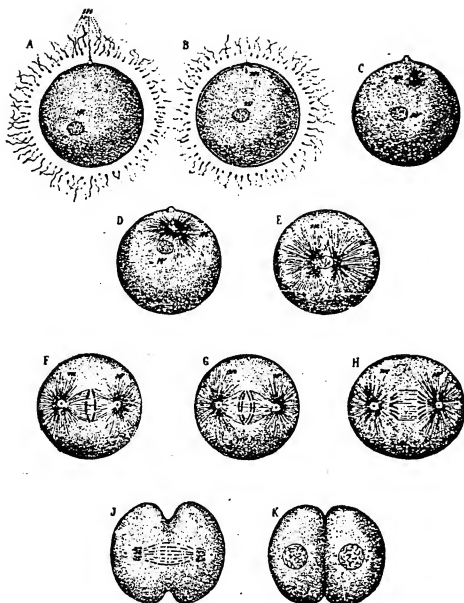
HOMEMAKING... for more extensive assistance, including meals, laundry, even dressing the children and getting them off to school.

NEWBORN CARE... help with the infant.

SIBLING CARE... when, in case of serious medical complications or family problems, parents are unable to care for the older children.

24 HOURS-A-DAY ASSISTANCE...

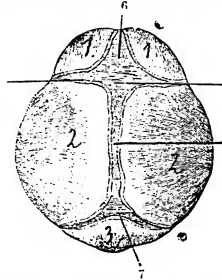
א קייקאנטער פון א העלפאראין פאר קימעטארינס. בוקלין. 1990

גרונוט-סטאריעס פון באסדוויכער-פראצעס.

m-ספערמאטאזאיר. w-יאדער פון איי-קעמערל. A-דאס איי-קעמערל אין ארום-רינג פון ספערמאטאזאיר; B-ארטערינג פון איין ספערמאטאזאיר; C-אין שפער-מאטאזאיר-קעפל באווייזט זיך א ליכטיק קערפערל — „צענטראזאמא“. ארום דעם בילדעט זיך אויס א סטראלן-קרין פון פראטאפלאזמאטישע סעריס, די אזויגעווענע „ספערמא-ווי“; D-דערנענטערונג פון דער ספערמא-ווי צום איי-יאדער; E-די ספערמא-ווי צעטיילט זיך אף צוויי. דאס יאדער-שטאף (כראמאטין) צעפאלט זיך אף שליסן (כראמאזאמען); F-די יאדער-שלייסן (כראמאזאמען) לייגן זיך אויס סימטריש אין דער מיט; G-יאדער כראמאזאמען טיילט זיך אינדערלעג אף צוויי; H-די האלבע כראמאזאמען ווערן זיך צעגאנגען אין די הייפעדיקע וועטן, צו די צוויי קעגנריקע צענטראזאמען; J-יאדער גרופע כראמאזאמען, די רעכטע און די לינקע באזונדער, בילדן אויס נעמע קעמערל-יאדערן. די שטראלן ווערן אויס. דאס ליב מונעם קעמערל הייבט אן ווערן ווי איבערגעשטורעט; K-דאס איבער-שטורעווען איז פארגעניקט. פון איין קעמערל איז געווארן צוויי. ס'האט זיך א גנע-הויבן דער וואס (קעמערלעך-פארמערונג) מונעם נייעם ארגאניזם.

די לענג פון קערפער פארגרעסערט זיך צום סוף 6-6 חודש אויף 10 סאנטימעטער אין צום סוף יאר האלט ער די לענג בערך 75 סאנטימעטער.
צו 3 חדשים הייבט אויף דאס קינד זעלבשטענדיק דאס קעפל, צו 6 חדשים ויצט שוין א געוונט קינד אין בעטל, צו 4 חדשים שטייט עס און צום סוף יאר הייבט עס אן צו גיין.

נעם 23. דער שערבן פון א ניגעבארענע קינד. געזען פון אייגן ווער דאך פון שערבן. 1- די שטייגער, 2- די שטייגער, 3- דער גיין פון הינטערקעם ופשוטליכע. געזען פון דאך. 4- דער גיין פון הינטערקעם ופשוטליכע. געזען פון דאך. 5- דער גיין פון הינטערקעם ופשוטליכע. געזען פון דאך. 6- די גרויסע פאנטאנעלע, 7- די קליינע פאנטאנעלע.

נאכדאס אנטוויקלונג דריקט זיך איים אויך אין דער אנטוויקלונג פון די ביינער פון שערבן. אויב דאס קעפל פונעם ניגעבארענעם האט דעם אומפאנג פון 32-34 סאנטימעטער, איז שוין ווין אומפאנג צום סוף 30-31 חודש 38 סאנטימעטער, צום סוף 6-7 חודש 41 סאנטימ. אין צום סוף יאר 46 סאנטימעטער. אין כשר פון די ערשטע דריי חדשים פארמאכן זיך די קליינע פאנטאנעלען פון שערבן אין צום אנהייב פון 2-טן יאר איז שוין פארמאכט אויך די גרויסע פאנטאנעלע (נעם 23).

נעם 22. א גלעזערע היטלע מיט א נימערער סאקע אויף צו שפרייטן דעם גרויסעלע.

גער אן אנדער בילד באקומט זיך ביי אן אנצינדונג אין דער ברוסט (דאס רופט מען מאסטיטיס). די ברוסט ווערט געשוואלן, די הויט רויט, ביים אנגריין פילט מען גרויס ווייטיק. ס'באקומט זיך גרויס היץ, אפאל ווארפט אין קעלט; די פרוי פילט זיך צעבראכן און האט גרויס קאפוייטיק. אויך אין דעם פאל מעג מען צווייגן דאס קינד צו דער קראנקער ברוסט, וויל פארן קינד איז אזא מילך גיט טעדלעך, און די ברוסט גומא ווערט ליידיקער און ווייניקער אנגעשפארט.
אויב אבער די אנצינדונג איז זייער גרויס, און דאס צו-

Spock, Benjamin, M.D. and Michael B. Rittenberg, M.D. Dr. Spock's Baby and Child Care. New York, 1985.

Teller, Issachar Bär, Physician and Surgeon. The Wellspring of Living Waters. A Medical Self-Help Book. [ca. 1650], translated from the Hebrew and Yiddish, with introduction and notes by Arthur Teller, M.D., New York, 1988.

Your Child from 1 to 12. With a Foreward by Lee Salk, Ph.D., New York, 1970.

- שעכטער, מרדכי. יידיש צוויי: א לערנביכל פֿאַר מיטגלידע קורסן. פֿילאַדעלפֿיע, 1986.
- -- "bib; foster child; foster parents; foster-care agency", אויפֿן שוועל. ניו-יאָרק, יאָנ-מאַרץ 1990.
- -- "uterus; midwife; ovary", אויפֿן שוועל. ניו-יאָרק, אַפּריל-יוני 1990.
- -- "Fallopian tube(s); birthday boy, birthday girl; tuck in, tuck under", אויפֿן שוועל. ניו-יאָרק, יולי-סעפט' 1990.
- -- "קונסט און האַנטאַרבעט", יונגטרוף. ניו-יאָרק, 17 (1969), 13-16.
- שעכטער-ווידמאַן, ליפֿשע. דורכגעלעבט א וועלט: זכרונות רעדאַקטירט: ביילע שעכטער-גאַטעסמאַן און מרדכי שעכטער, ניו-יאָרק, 1973.
- שריפטן פֿאַר פֿסיכאָלאָגיע און פּעדאַגאָגיע. רעדאַקטירט: לייבוש לעהרער, 2 בב', ווילנע, 1933, 1940.
- Felber, Helmut. "International Standardization of Terminology: Theoretical and Methodological Aspects", International Journal of the Sociology of Language. vol. 23, 1980: 65-79.
- Gillis, Jack and Mary Ellen R. Fish. The Childwise Catalog: A Consumer Guide. New York, 1986.
- Gray, Henry. Anatomy, Descriptive and Surgical (...). 15th edition, New York, 1977.
- Illg, Frances L. and Louise Bates Ames. Child Behavior. New York, 1955, 1981.
- Moore, Mary Lou. Realities in Childbearing. Philadelphia-London-Toronto, 1978.
- Mussen, Paul Henry, John Janeway Conger and Jerome Kagan. Child Development and Personality. Fourth edition, New York-Evanston-San Francisco-London, 1974.
- Schaechter, Mordkhe. Yiddish II (see Yiddish section of bibliography).

טראגן, האָבן און פּרײַקע קינדער-יאָרן

ראַבאָך, בערל. דאָס לשון פֿון גאָר קלייניקע, ידישע שפּראַך. ניו-יאָרק, VIII (1948), 72-75.

ראַכקינד, ס. און ת. שקליאַר. ידיש-רוסישער ווערטערבוך. מינצק, 1940.

רוסיש-ידישער ווערטערבוך (...). אונטער דער רעדאַקציע פֿון מ. שאַפּיראַ, ע. ספּיוואַק און מ. שולמאַן, מאַסקעווע, 1984.

ריוולין, הענע. די ארבייט אין קינדער-גאַרטן. פעטראַגראַד, 1922.

ריטער, דײַד ג. דער אַרומגאַנג און די פֿלענע פֿון וויקינד: וועגווייזער פֿאַר מוטער און פֿלעגערינס באַאַרבעט (...) אונטער דער רעדאַקציע פֿון דײַד צ. שאַבאַד, וואַרשע, 1926.

רעדנער, דײַד מ. „ציינדלעך“, פֿאַלקסנעוונט. פאַריו, מאַרץ 1949: 4-5.

רעזניק, דײַד י. מאַגן- און געדערעם-קראַנקייטן בײַ וויקינדער“, פֿאַלקסנעוונט. פאַריו, יוני 1949: 4-5.

רעסלער, בנימין. נאָכן געדעטעניש: ראַמאַן. ווילנע, 1929.

שאַבאַד, יע. ווי אוי דערציט מען קינדער פֿון 3 ביז 8 יאָר. יידיש: מ. טייטש, מאַסקעווע, 1929.

שאַבאַד, דײַד צמח. די קראַנקייט פֿון מויל און פֿון האַלדז בײַ קינדער“, פֿאַלקסנעוונט. ווילנע, נאָו' 1923: 1-8.

שאַבאַד-גאַורדאַנסקאַ, דײַד [אַן אַן ערשטן נאָמען], היגיגענע פֿון וויקינד“, פֿאַלקסנעוונט. ווילנע, יאָנ' 1923: 25-36; פֿאַלקסנעוונט. בוענאַס-אַיירעס, דעם 1טן מײַ 1931: 19-24.

שאַפּיראַ, מ. פֿאַרטאַג קיעז, 1922.

שאַפּיראַ, דײַד קלמן. וועגן קינדזונט (קאָקליוש)“, פֿאַלקסנעוונט. ווילנע, יוני 1924: 145-148.

שאַרנעל, יעקב-צבי. זאַלבנדיקע איילן. תל-אַבֿיב, 1988.

שטיינבערג [-שטיינבאַרג], אליעזר. אַלץ-בית. טשערנעוויץ, 1921.

שעכטמאַן, עלי. ערב. ראַמאַן. תל-אַבֿיב, 1983.

טראַג, האָבן און טרייַקע קינדער-יארן

- קאנטאר, דד י. דאָס בעטנעצן ביי קינדער, פאלקסגעזונט. פאָרן, פֿעב' מאַרץ 1950: 13-14.
- . "פסיכאָגעינע פֿון קינדער-עלטער", פאלקסגעזונט. פאָרן, מאַרץ 1949: 7, 14.
- קאָפּעלאָו, י. א מאל איז געווען: זכרונות פֿון דעם יידישן לעבן אין ליטע אין די יארן 1860-
1882. ניו-יאָרק, 1926.
- קאָראַלינק, י. צו דער פֿראַגע וועגן די טויט-סיבות ביי יידן, שריפטן פֿאר עקאנאָמיק און סטאטיסטיק. ב' I, בערלין, 1928: 133-179.
- קורלאַנד, דד ל. "היגענע פֿון דער וויגמוטער", פאלקסגעזונט. פאָרן, פֿעב' 1949: 7-9.
- . "וואָס דאָרף מען וויסן וועגן מאָזלען?" פאלקסגעזונט. פאָרן, אפריל-מיי 1949: 14-16.
- . "וואָס דאָרף מען וויסן וועגן קינדער-פאָרליזש (פאָליאָמיעליטיס)?" פאלקסגעזונט. פאָרן, אויג-סעפט' 1949: 6-8.
- . "וואָס דאָרף מען וויסן וועגן קאָקלוזי?" פאלקסגעזונט. פאָרן, יאָנ' 1949: 3-5.
- קין, דד מעד' ו. "איבערמאָטערונג און אויסשעפונג", פאלקסגעזונט. ווילנע, 1937: 8.
- קיסעל, דאָצ' א. און דד י. מיוזעל. דאָס וויג-קינד: ווי עס צו דערנערן און גיין ארום אים איבערגעזעצט אונטער דער רעדאָקציע און באַאַרבעט פֿון דד מעד' צו שאַבאָד, ווילנע, 1920.
- קלמנאוויטש, ו. "דער יידישער דיאלעקט אין קורלאַנד", פילאָלאָגישע שריפטן. ב' I, ווילנע, 1926: 161-188.
- קנאָפּהייס, משה אַ יינגל פֿון וואַרשע. בוענאָס-איירעס, 1961.
- קראַמער, פֿראַפ' היינריך. "די פֿלעגע פֿונעם קינד בעתן טראַגן, ביים געבוירן און אין קימפעט", פאלקסגעזונט. ווילנע, 1930: 7-8, 17-18, 33-34, 65-67; פאלקסגעזונט. בוענאָס-איירעס, דעם 1טן יולי 1931: 91-93; דעם 15טן יולי 1931: 105.
- קרענצקי, דד מ. "היגענע פֿון שוואַנגערשאַפֿט", פאלקסגעזונט. פאָרן, יאָנ' 1949: 7-11.

טראג, האָבן און פּרזיקע קינדער-יארן

פּרילוצקי, נת. שפּעט-לשון. יידישע פּילאָלאָגיע. וואַרשע, 1924: 45-33; 140-123; 382-338.

--. מיט אַנדערט האַלבן יאָרהונדערט צוריק. סאַציאלע מעדיצין. וואַרשע, VIII, 4-3 (מאַרץ-אַפריל 1935): 59-57; 6-5 (מיי-יוני 1935): 91-95; 7-8 (יולי-אויג' 1935): 129-135; 9-10 (סעפט-אָקט' 1935): 157-163; 11-12 (נאָו-דעצ' 1935): 190-194.

פּאַלקסגעזונט. בוענאַס-איירעס, 1931.

פּאַלקסגעזונט. ווילנע, 1923-1940.

פּאַלקסגעזונט. פאַרין, 1948-1969.

פאַרעל, אָגוסט. די געשלעכטס-פּראַנע (...) . איבערגעזעצט (...) פֿון ד"ר ד. באַרוכסאָן. ערשטער באַנד, ניו-יאָרק, 1920.

פּינענבערג, ד"ר יעקב וועגן איינשפּריצן קינדער קעגן סקארלאַטין און דיפּטעריע. ווילנע, 1932.

פּיליפּטשענקאָ זען גרינבערג.

פּינקעלשטיין, ד"ר ל. שמועסן וועגן קלעפּיקע קינדער-קראַנקייטן. פּאַלקסגעזונט. ווילנע, אויג' 1940: 7-8.

--. אונדזערע אויפגאַבן אויפֿן געביט פֿון געזונטשון פֿאַר זויגקיןדער און קליינקינדער. סאַציאלע מעדיצין. וואַרשע, V, 2-1 (יאַנ-פֿעב' 1935), 8-13.

פּישער, שרה. ווי אזוי קינדער ריידיך. אַרבעטניגער ייִוואָ-שריפטן. בוענאַס-איירעס, 3 (1945), 91-102.

פּישער-שוסטעראַוויטש, שרה. פּראַקטישער ווערטערבוך פֿאַר דער גננת. בוענאַס-איירעס, 1965.

צאדישין, ד"ר [אָן אַן ערשטן גאַמען]. מוטערס, פֿאַרהיט די בריסט פֿון אַן אָנצינדונג! פּאַלקסגעזונט. ווילנע, 1930: 82-83.

קאַבאַנאָו, א. ג. אַנאַטאַמיע און פּיזיאלאָגיע פֿון מענטשן. קיעוו, 1940.

מאַרקווע, ד"ד משה ספּר רפואות פריצק, 1790.

מגורת המאור [...] אַמסטערדאַם, 1722.

--. ווילנע, תרל"ט.

מעריסאָן, דר' י. א. די פּיזאַלאָגיע פֿון מענשען. ניו-יאָרק, 1925.

נאַבעל, ד"ד עדמונד. די סיבות און די באַקעמפונג פֿון שטערבליכקייט ביי וויגקידער, טאַן-
דיעות וואַרשע, II, 11-10 (אַקט-נאָו' 1929), 245-254.

סאַבעלאָוו, דר' ט. פּריילעכע מוטערשאַפֿט, פֿאַלקסגעזונט, ווילנע, אויג' 1940: 5-4.

סאַלוצקי, האַנגאָה ב. גייסטיגע ערציהונג פֿון קינד. ניו-יאָרק, 1920.

סאַציאלע מעדיצין, וואַרשע, 1928-1939.

סטוטשקאָוו, נחום. דער אַוצר פֿון דער ייִדישער שפּראַך. אונטער דער רעדאַקציע פֿון מאַקס
ווינערביך, ניו-יאָרק, 1950.

עבענהעך זען ווילענסקי.

פּאַליאַנסקי, דר' א. ווי אזוי ציהט מען אויף וויג-קינדער. בערלין, 1925.

פּאַפּ, דר' ל. אַנזויזונגען פֿאַר שוואַנגערע, פֿאַלקסגעזונט, ווילנע, יולי-אויג' 1938: 3-5.

פּלאַטוי, דר' וו. היגייענע פֿון דער פֿרוי. ייִדיש: דר' מ. גינצבורג, וואַרשע, 1926.

פּלאַטקין, דר' ג. ליידין און פּריידן אין געשלעכטלעכן לעבן פֿון דער פֿרוי, פֿאַלקסגעזונט.
ווילנע, אויג' 1936: 7-6; סעפט' 1936: 8-9; אַקט' 1936: 12-13; דעצ' 1936: 11-12; יאָנ'
1937: 12-13; מאַרץ 1937: 13; אַפריל 1937: 12-13; יוני 1937: 12-13; יולי-אויג' 1937:
20-21; סעפט-אַקט' 1937: 19-20; (...).

פּערדוואַק, מ. וו. און יא. פ. סקלאַראָוו. ביאַלאָגיע: לערנבוכ פֿאַר דער ד-יאַריקער פּאליטעכנישער
שול VII לערניאָר, ערשטער העפֿט, אונטער כ. פינקלשטיינס רעדאַקציע, כאַרקעוו-קיעוו,
1932.

ליפשיץ, י.מ. [שׂע-מרכי] רוסיש-יודישער ווערטער בוך. זשיטאָמער, 1869, 1874; קיעוו, 1881; זשיטאָמער, 1876.

---. יודעש-רוסישער ווערטער בוך. זשיטאָמער, 1876.

לעהרער, לייבוש. „די פסיכאלאָגיע פֿון שפּיל“, שריפטן פֿאַר פסיכאלאָגיע און פעדאָגאָגיע, ב' I, 1935: 77-106.

לעווין, ד"ר ג. [-גרשון] היגענע ביי יידן א מאל און היינט. וואַרשע, 1922.

לעווענשטיין, ד"ר סאַראַ. „טובֿערקולאָז פֿון וויגלינג“, סאַציאַלע מעדיצין. וואַרשע, XII, 1-2 (יאַנ-פֿעב' 1939), ii-14, 3-4 (מאַרץ-אַפריל 1939), 15-19.

לענסקי, ד"ר מ. מורה דרך למוהלים: קורצע ידיעות פֿון אנאטאָמיע, פיזיאלאָגיע און אסעפטיק רעדאַקטירט פֿון משה פֿעלדשטיין, וואַרשע, 1930.

לערער, יחיאל. מִין הַיָּמִים. וואַרשע, 1936-1937.

לערער, משה. מאַטעריאַלן פֿאַר אַ מיטל-ידיש ווערטערבוך: לעקסיקאלאָגישער צושטייער (אויסן כעלעמער דיאַלעקט). „ארכיו פֿאַר ייִדישער שפראַכ־וויסנשאַפֿט, ליטעראַטור“ [-פֿאַרשונג און עטנאָלאָגיע]. אַרויסגעגעבן פֿון נח פֿרילוצקי און שמואל לעהמאַן, ערשטער באַנד, וואַרשע, 1926-1933: 218-222.

---. „מאַטעריאַלן פֿאַר אַ כעלעמער אידיאַטיקאַן“, פֿילאָלאָגישע שריפטן, ב' I, ווילנע, 1926: 201-206.

---. „פֿון פּויליש-ייִדישן ווערטער-אוצר“, פֿילאָלאָגישע שריפטן, ב' II, ווילנע, 1928: 369-375.

מ.מ. [-מענדל מאַרק]. נעמען פֿאַר קערנערשפּייזן. „ייִדישע שפראַך“, ניו-יאָרק, V (1945), 156-157.

מאהל, משה. ספֿר גדול בנים לפי יסודות חכמת הרפואה (...). לעמבעריק, 1821.

מאַני לייב. אַ מעשהלע אין גראַמען פֿון דרייַ זין מיט אַ מאַמען. ניו-יאָרק, 1937.

מאַרגאָלין, ד"ר אַנאַ. „די ענגלישע קראַנקייט“, פֿאַלקסגעזונט. ווילנע, נאָו' 1923: 9-14.

זאָנדיקער, דר פ. רעד אַלף-בית פֿון אַ מוטער, פֿאַלקסגעזונט, ווילנע, אָקט' 1936: 2-1; נאָו
1936: 3-2; יאָנ' 1937: 8-6; מאָרץ 1937: 11-10; אַפּריל 1937: 8-9.

וילערשטיין, א. ת. ר. [קינדער-לשון], ידישע שפּראַך, ניו-יאָרק, XXIII (1963), 62.

חזן, דר ש. רעד מפּיל און זינע סיבות, פֿאַלקסגעזונט, ווילנע, 1930: 139, 147-148, 164,
171-170.

-- --, דאָס לעבן פֿון מענטשן איידער עד ווערט געבאָרן, פֿאַלקסגעזונט, ווילנע, אָקט' 1933:
81-80.

-- --, וועגן שוואַנגערשאַפט מחוץ דער הייבמוטער, פֿאַלקסגעזונט, ווילנע, אַפּריל 1932: 61-62.

-- --, צי איז פֿאַראַן אַ צייט ווען אַ פֿרוי איז ניט פֿעיק צום פֿאַרשוואַנגערן?, פֿאַלקסגעזונט,
אויג' 1933: 58-57.

טוענדרייך, גוסטאָו. דערצויג פֿונעם קליינקינד, אויטאָריזירטע איבערזעצונג פֿון דר א.
אַלבראָוידאָ, בערלין, 1927.

טויב, ישעיה, מאַטעריאַל צו אַ אידיאַטיקאַן פֿון לויזיטש, פֿילאָלאָגישע שריפטן, ב' III, ווילנע,
1929: 143-152.

טעללער, יששכר-בער. באר מים חיים [אָרום 1650] [וען די ענגלישע ביבליאָגראַפֿיע דאָ ווייטער].

יאַכינסאָן, י. פּראַקטישע פעדאָלאָגיע: מעטאָדן פֿון קינדער-פֿאַרשונג, קיעז, 1929.

יאַקובסאָן, דר ל. וועגן שוואַנגערשאַפט מחוץ דער הייבמוטער, פֿאַלקסגעזונט, ווילנע, 1929:
43-42.

לוריע, דר י. צי מען מען מאַכן יאָד-אַינשפּריצונגען צום פֿאַרהיטן אָדער איבעררייסן
שוואַנגערשאַפט? פֿאַלקסגעזונט, ווילנע, דעצ' 1931: 179-180.

ליבער, דר בן-ציון. דאָס געשלעכטן-לעבען פֿון מאַן און פֿרוי, ניו-יאָרק, 1919.

לייבל, דניאל. אַ ביסל מאַטעריאַל צו אַ יידיש ווערטערבוך, פֿילאָלאָגישע שריפטן, ב' I, ווילנע,
1926: 71-80.

--- דאָקטאָר בוך. צווייטער טייל: מוטער און קינד. ניו־יאָרק, 1921.

דרייַן, י. רוסיש־אידישער ווערטערבוך. וואַרשע, 1886.

האַדאָן, דוד מ. יינגל און מיידל: חֲרָשֶׁע שמועסן וועגן דער געשלעכטפֿראַגע. איבערגעזעצט פֿון [...] יודל מאָרק, ריבע, אַי.

האַפֿער, דוד י. [-כיל]. וועגן ריינקייט, פֿאַלקסגעזונט. פֿאַריו, אַפּריל־מיי 1949: 11-12, יוני 1949: 8-9; אויג'סעפט' 1949: 9-10.

האַרקאַווי, אַלכסנדר. יידיש־ענגליש־העברעאישער ווערטערבוך. ניו־יאָרק, 1925, 1928, 1988.

היזלער, קלמן. מינע קומארנער נעכעך... ניו־יאָרק, 1953.

העכט, דוד י. צי איז דאָס שניידן ויך פֿון ציינדלעך אַ קראַנקייט? פֿאַלקסגעזונט. ווילנע, 1930: 27-28.

הערצפֿעלד, דוד ב. מוטער און קינד: לערנבוך פֿאַר היגענע פֿון דער מוטער און קינד. איבערגעזעצט: מ. [= מענדל] מאָרק, ריבע, 1938.

ווי גרייט מען צו שפּייז פֿאַר וויג־קינדער. ווילנע, 1923.

ווינערניך, אוריאל. מאָדערן ענגליש־יידיש־ענגליש ווערטערבוך. ניו־יאָרק, 1968.

ווינערניך, אוריאל, מיכל הערצאָג, מרדכי שעכטער און בינה ווינערניך. יידישער שפּראַך־און קול־טור־אַטלאַס (אין כתב־יד).

ווינשעלבוים, דוד מ. שוך פֿאַרן וויג־קינד, סאַציאַלע מעדיצין. וואַרשע, V, 2-1 ('יאַנ'פֿעב' 1935), 13-17.

[וויסמאַן, מ.] יידישע קינדערשפּראַך, יידיש פֿאַר אלע. וואַרשע, I (1938), 264.

ווילענסקי, פֿרוי דוד מעד', פֿאַרט'. דוד פֿ. עבענהעך. דער מענטש אין ויך־פֿונאַנדער־לייגעדיקע בילדער [...]. בערלין־האַלענזע, 1923.

ווערטשהיים, אפרים בן נפתלי. שער אפרים. אַלטאָנע, 1736.

טראגן, האָבן און פּרײַקע קינדער-יארן

- בעס, דר קארל. קינדער וואָס נעצן זיך ביי נאכט, פֿאַלקסגעזונט. ווילנע, דעז' 1933: 91.
- בעספאלאוו, דר מ. זיי זיך אומגיין מיט קליינע קינדער בעת די היצן, פֿאַלקסגעזונט. פאָריי, יוני-אויג' 1950: 16-15.
- בערינסקי, לעוו. דער זוניקער וועלטבוי. מאַסקעווע, 1988.
- בערלאַנד, מלכה. דיא גליקליכע מוטטער אדער איינע געניטע (ערפֿאהרענע) לעהרערין פֿיר מוטטער. ווילנע, 1836.
- בראָדסקי, דר פאָלינע. די קאָנסולטאַציע פֿאַר מוטער פֿון ווילנער 'טאָז', טאָז-דייעות וואַרשע, I, 8-7 (1928/VI/8), II, 17-15; 10-9 (1928/VIII/1), 24-21.
- בראָן, דוד. פֿונעם סוכאַוואָליער פֿאַלקלאָר, יוגנטרוף. ניו-יאָרק, 67/66 (אַפּריל-יוני 1989), 8-5.
- ברודנא, דר אליהו. מוטערס, גיט די ברוסט אייזערע זויגקידער!, פֿאַלקסגעזונט. ווילנע, 1930: 59-58, 42-41.
- ברודע, ש. טעטיקייט-באריכט פֿון דער ביאליסטאָקער געזעלשאַפֿט פֿאַר יתומים-פֿאַרזאָרגונג (...). ביאליסטאָק, 1929.
- גאָרדאָן, ב. דער מענטש: אנאטאָמיע, פֿיזיאָלאָגיע, היגיענע און גיכע הילף. ערשטער טייל, וואַרשע, 1935.
- גאָרדין, דר נ. קלעפיקע קראַנקייטן. דווינסק [-דענעבאָרג], 1929.
- געלבאַרט, מיכל. פֿון משוררים-לעבן. ניו-יאָרק, 1942.
- גערשענזאָן, דר א. זיי אויף האַדעוועט מען זויגקידער. בערלין, 1928.
- גרינבערג, ג. פֿאַרש' יו. א. פֿיליפּטשענקאָ. פּאָפּולערע ביאָלאָגיע [...]. מאַסקעווע, 1929.
- דאָבראַכאַטאָוואָ, א. אי. זיי אויף פֿאַרהיטן זויגקידער פֿון זומערדיקע פּאַנאַסן. יידיש: ע קאַהאַן. מינצק, 1937.
- דובאַווסקי, דר ב. געזונד און לעבען. ניו-יאָרק, 1920.

ביבליאָגראַפֿיע פֿון אויסגעניצטע מקורים

אַטט. פּראָפֿ' דמ. "וועגן די פֿאַרהיטונגס-מיטלען [...]". פֿאַלקסגעזונט. ווילנע, 1930: 71-72, 79-80, 97, 115-116.

-- --. "דאָס מפּלען". פֿאַלקסגעזונט. ווילנע, 1927: 131-132.

-- --. "היגיענע פֿון דער קימפעטאָרין". פֿאַלקסגעזונט. ווילנע, 1927: 155-156.

אייבעלסאָן. פּאָל, דעז'. ענגליש-אידישעס ענציקלאָפּעדישעס ווערטערבוך. ניו-יאָרק, 1915.

איפ, דר' י. היט די הויט פֿון אייער קינד. פּאַרז, 1938.

אַלשוואַנגער, דד אל. "מוטערשאַפט און פּראָפּעסיאָנעלע אַרבעט". סאַציאלע מעדיצין. וואַרשע, IV, 8-7 (יולי-אויג' 1931), 98-101.

-- --. "פּרעגראַווידער מוטערשאַפט-שוין". סאַציאלע מעדיצין. וואַרשע, IV, 9-10 (סעפט-אָקט' 1931), 121-124.

אַסטראָאָסקי, דד וו. "דאָס געשלעכטן-אַלעבן פֿון דער פֿרוי". לאָס-אַנדזשעלעס, 1928.

אַרנשטיין, דד ל. "וואָס איז אַזוינס ענדאָקרינאָלאָגיע?". פֿאַלקסגעזונט. פּאַרז, מאָרץ 1949: 3-4.

בראַק, פּראָפֿ' ס. מ. "נאָז-בלוטונגען (...)" יידיש: "ראָזנהויט מינצק", 1932.

ביבער, דד ישראל. אנאטאָמיע, פיזיאָלאָגיע און היגיענע פֿון מענטש. ווילנע, 1934.

בימקאָ, פֿישל. טונקלע געשטאלטן. ניו-יאָרק, 1926.

בירנבוים, דד שלמה. "יידיש ווערטער-ביכל פֿון אויסלייג, גראמאטישן מין, בייגונג און וואָרט-קלאַס (...)" לאָדזש, ה'תרצ"ב, 1932.

יידיש-טערמינאָלאָגישע סעריע

1. מיט אַ גוטן אָפּעטיט! רשימה גאָסטראָנאָמישע טערמינען, פֿונדאָציע פֿאַר אַ לעבעדיק יידיש א״צ יהודה זעליטש, ניו-יאָרק-האַמדען-פֿילאַדעלפֿיע, 1976 (אויספֿאַרקויפֿט).
2. ענגליש-יידיש ווערטערביכל פֿון אַקאַדעמישער טערמינאָלאָגיע. יידיש-שפּראַכיקער רעסורסן-צענטער, יידיש-ליגע, ניו-יאָרק, 1988.
3. טראגן, האבן און פריזיקע קינדער-יאָרן: אַן ענגליש-יידיש ווערטערביכל. יידיש-שפּראַכיקער רעסורסן-צענטער, יידיש-ליגע, ניו-יאָרק, 1991.
4. די געוויקסן-וועלט אין יידיש: אַ ליטיניש-ענגליש-יידיש ווערטערבוך פֿון באַטאָנישער טערמינאָלאָגיע. ב' I (גרייט צום דרוק).

Yiddish Terminological Series

1. Food: A Yiddish Terminology. Judah Zelitch Foundation for a Living Yiddish, New York-Hamden-Philadelphia, 1976 (out of print).
2. English-Yiddish Dictionary of Academic Terminology. Yiddish Language Resource Center, The League for Yiddish, Inc., New York, 1988.
3. Pregnancy, Childbirth and Early Childhood: An English-Yiddish Dictionary. Yiddish Language Resource Center, The League for Yiddish, Inc., New York, 1991.
4. Plant Names in Yiddish: A Latin-English-Yiddish Dictionary of Botanical Terminology, vol. I (in print).

לסוף, בין איך אַ בעל-חוב אָנאַנימערהייט צו אילע תלמידים, חברים און לייענערס, וואָס זיי האָבן מיך כסדר געפֿרעגט, ווי זאָגט מען אויף ייִדיש אויף ...? און האָבן אַווערגאָך דעם בעל-מחבר געשטופט צו געבן זיי איין טוללדיקן ענטפֿער: דאָס איצטיקע ווערטערביכל, טהפֿק.

ער וועט אונדזער דאָנקוואָרט שוין נישט לייענען, אָבער פֿינאַנציעל מיגלעך געמאַכט דעם איצטיקן פּראָיעקט האָט דער שטילער, ביז גאָר איבערגעגעבענער קולטור-טוער שמואל קאַפּלאַן ע"ה, וואָס מיט זײַן ברייטהאַרציקן צושטייער האָט מען אויפֿגעשטעלט דעם, שמואל און סימע קאַפּלאַן-פֿאַנדי און במילא דעם ייִדיש-שפּראַכיקן רעסורסן-צענטער ביי דער ייִדיש-ליגע. אַ חלק אין אַט דער מיצווה האָט אויך די מאיד און ציפּע פֿרוכטבוים-פֿונדאַציע, וואָס אַ דאָנק איר פֿאַרמאָגט היינט די ייִדיש-ליגע, בשותפות מיט יוגנטרוף, אַ לייטשן קאָמפּיוטער מיט אַ לאַזער-אָפּדרוקער, וגם, די פֿונדאַציע פֿאַר ייִדישער שפּראַכקולטור אין בנימין שעכטער, וואָס זי שטיצט בכלל מיט אַ ברייטער האַנט די שפּראַכאַרבעט פֿון דער ייִדיש-ליגע.

דעם פֿינעף און צוואַנציקסטן יולי 1990

א דאַנקוואָרט

מיט עצות און פלייצעס זענען אונדז אַ סך גוטע־פֿריינד געווען צו הילף. קודם, די צוואַנציק שרייבערס און שפראַך־אינטערעסענטן, וואָס זיי האָבן זיך מטריח געווען צו ענטפֿערן אויף אונדזער אָנפֿרעג מכוון טיטל און אונטערטיטל פֿונעם איצטיקן האַנטביכל. דערעיקרשט קומען מיר אָבער אַ דאַנק די ווייטערדיקע, וואָס זיי האָבן -- סדוב פֿון זיי -- אַדורכגעלייענט דעם גאַנצן כתב־יד פֿון טהפֿק אָדער אויף אַן אַנדער אופן ממשותדיק אַרויסגעהאַלפֿן.

דוד בראַון (לעאַניע, נידזש) -- מיט פֿאַרטייטשן אויף ענגליש אַ טייל פֿונעם ייִדישן וואָרט פֿריער; איציק גאַטעסמאַן (פֿילאַדעלפֿיע) -- מיט תוכיקע אָבסערוואַציעס; דד הערשל גלעזער -- מיט רעדאַקציאָנעלע תיקונים; אָדם ווייטמאַן -- דורך בייִשטיין אונדז כסדר מיט זיין טעכניש וויסן אויפֿן פֿעלד פֿון קאַמפּיוטער־י בכלל און וואָרטירער־י בפרט; דד פנחס וויינזאָפֿט -- מיט אויפֿקלערן ענינים פֿון מעדיצינישער טערמינאָלאָגיע; אַברהם־יעקב זאַקס -- מיט הוספֿות, תיקונים און רעדאַקציאָנעלע קאַמענטאַרן; נחמה סאַקאַלאָו (פֿילאַדעלפֿיע) -- מיט הוספֿות; דד רחמיאל פעלץ (נאַרטעהעמפֿטאָן, מאַס) -- מיט תוכיקע אָבסערוואַציעס; איידל רעזניק (צפֿת, ישראל) -- מיט תוכיקע אָבסערוואַציעס און הוספֿות; חנה שטיין, אַן אַמעריקאַנער אַקושערקע -- מיט אויפֿקלערן אַ סך ענינים און ענגלישע טערמינען פֿון אַקושער־י; ביילע שעכטער־גאַטעסמאַן -- מיט תיקונים; שרהלע שערמאַן (טאָראָנטע) -- מיט הוספֿות; ציפּורע שפּיזמאַן (ניו־יאָרק), אַן אַקושערקע פֿון דער אַלטער היים -- מיט ייִדישע טערמינען פֿון אַקושער־י; ועל־כולם, טשאַרנע שעכטער -- מיט אויפֿקלערן אַ סך צענדליקער ענינים. די צייכענונגען האָט געמאַכט איידל רעזניק.

דער צושטייער פֿון צוויי אירע איז געווען אַזוי אַרומגעמיק, אַז מיר האָבן זייער רעדאַקציאָנעלן חלק פֿאַרציכנט אויפֿן שער־בלעטל: דד חנה־פֿייגל אייבראַהאַם (שיקאַגע) און גיטל שעכטער־ווישוואַנאַט (טינעק, נידזש). די אַלע דאָ אויסגערעכנטע -- אַ באמת האַרציקן ייִשר־כות. ס'איז נישט קיין נחמא: אַן זייער צושטייער וואָלט טהפֿק נישט מקיים געוואָרן.

טראַג, האָבן און פּרזיקע קינדער-יאָרן

וײַ. דער שרײַבער פֿון די שורות, במילא איז דאָס אַחריות זײַנס. סײַ בגוגע דעם טיטל און אונטערטיטל, סײַ בגוגע דעם תוכן פֿונעם גאַנצן ווערטערביכל.

אויך בנוגע גראַמאַטישע פֿאַרמעס (מין, רבים, פֿאַרטיציפּ אַאָוויז) זענען געמאַלט ברירות
ביים גראַמאַטישן מין, אַ שטייגער, זעמיד עטלעכע מאָל געגאָן אין די דרכים פֿון אוריאל
ווינער: די באָד, די באָנד, די ברעט, דער לילעך, די נעסט, די רייף, די שפּיל און אַווי ווייטער.
כאַטש אַט דער נוסח דעקט ויך נישט (אין די אָנגעוויזענע פֿאַלן) מיטן גאַנג פֿונעם הינטיקן
ליטעראַרישן ייִדיש און אויך נישט מיט דער נאַטירלעכער לשון-סטיכע פֿונעם שרייבער פֿון די
שורות (דאָס באָד, דער באָנד, דאָס ברעט, דאָס לילעך, דאָס נעסט, דער רייף, דאָס שפּיל
אַאָוויז). סע רעדט ויך וועגן די פֿאַלן. וו יודל מאַרקס און אוריאל ווינערבס צפֿוניסטישע שיטה
איז בהסכּם מיט דער ספּעציפֿיסטישער שיטה אין דער ייִדישער שפּראַך-נאַרמירונג איבערן
ספּעציפֿיסטישן גאַנג האָבן מיר אויך אָפּגעוויכט פֿון דער טראַדיציע פֿונעם מאָדערנעם
ליטעראַרישן ייִדיש אין אַנדערע פֿאַלן, למשל, חורך ברענגען ביידע רבימס, וואָס ביי
סובסטאַנטיוון אויך -ונג/-ינג: צווילינגען און צווילינגער, וו דער -ער איז לויטן צענטראַל- און
מערבֿ-ייִדישן גאַנג, אָבער נישט לויטן מיוזח-ייִדישן.

ביים אָפּקלייב צווישן לאַנגאַניקע וואַריאַנטן זענען מיר ויך טייל מאָל צעגאַנגען מיט אוריאל
ווינערבס ווערטערבוך (ער, כאָפּן מיר אַן אַ געמעל, איז נוטה צו פֿינק און פֿינפט; מיר -- צו
פֿינעף און פֿיפט). ביי טעכנישע טערמינען און ביי געאָלאָגישען בכלל זענען מיר אָבער
מיטגעגאַנגען מיט זײַן גאַנג, חוץ וו מיר האָבן שטאַרק מחולק געווען. ווען ס'איז אין קולטור-
ייִדיש, למשל, אָנגענומען מיערקעפל, ווען מיר נישט דעם שכל פֿון שווימען קעגן שטראָם
מיט מיערקעפל.

מכּוּחַ דעם טיטל פֿון טהפֿק: אויף דער מעלה פֿון די ייִדישלעכע טראַגן און האָבן (אַדער
געווינען) אָקעגן די דײַטשמערישע, שוואַנגערן און, געבערן האָבן מיר ויך שוין אָפּגעשטעלט
ערגעץ אַנדערש (אויפֿן שוועל, יולי-סעפט' 1989, ז' 16-17). צווישן די ברירות פֿאַר childhood
האָבן מיר דאָס דײַטשמערישע, קינדהייט באַלד מבטל געווען: קינדשאַפֿט איז גוט, אָבער צו
פּאַעטיש פֿאַרן לשון פֿון אַ גאַנץ יאָר: קינדערשע יאָרן איז אויך רעכט, אָבער קינדער-יאָרן איז
פֿאַרט דאָס בעסטע -- דאָס געאַגראַפֿיש פֿאַרשפּרייטסטע, דאָס אָנגענומענסטע. אין זײַנס אַן
אַרטיקל (פֿאַלקסגעזונט, ווילנע, אויב' 1936, ז' 2) רעדט מ ווינערבך וועגן פֿרײַקע קינדערשע יאָרן.
אונדז איז אָבער מײַן צום האַרצן פֿרײַקע קינדער-יאָרן -- קינדער, האַנטיקער, אַגב, האָבן מיר ויך
וועגן טיטל פֿונעם איצטיקן ווערטערביכל געהאַלטן אַן עצה מיט אַ צוואַנציק אידע -- שרייבערס
און סתם שפּראַך-אינטערעסענטן -- אָבער די לעצטגילטיקע החלטה האָט אָנגענומען, פֿאַרשטייט

(8) אומצווייטשיקייט אָדער פרעזיקייט -- דער הויפט ביי ניע ווערטער. דהיינו נישט אלע טערמינען -- אָדער טערמינאלאָגישע פרווון -- וואָס מיר האָבן אָפגעזוכט אין דעם צי יענעם מקור. האָבן מיר געקענט רעקאָמענדירן, און נישט תמיד איז עס געווען אַן ענין פֿון דיטשמעריש אַקעגן ליטיש מאַמע-לשון. אָדער ספּעציפֿיש אַקעגן אומספּעציפֿיש. אַט האָבן מיר פֿאַר (twi-light sleep געפֿונען שלעפּערישקייט (א. צושטאַנד פֿון אַזוי גערופֿענער שלעפּערישקייט, פֿאַלקסגעזונט, ווילנע, נאָו' 8.1936). שלעפּערישקייט איז אָבער אַזוי נאָענט צו שלעפּערישקייט, אַז ס'בעט זיך ממש אַ פֿלאַנטער. ווען דאָס וואָלט נאָך געווען אַן אָנגענומענער טערמין, איז מילא. אַזוי ווי דאָס האָט אָבער געקערט זיין אַן איינמאָליקער טערמינאלאָגישער פֿאַרמעסט, האָבן מיר גערעכנט, אַז ס'איז שוין גלייכער צו רעקאָמענדירן האַלבדרימל, כאַטש אין גאַנצן צופֿרידן זענען מיר אויך דערמיט נישט.

אַ טיפֿיש משל פֿון דער אָפּקלייב-אַרבעט, וואָס מיר האָבן געמוזט אַדורכפֿירן, און די באַניצטע קריטעריעס: Fallopian tubes/oviducts ווערן אָנגערופֿן אויף כלערליי אופֿנים אין די כלערליי מקורים, וואָס מיר האָבן באַניצט -- אייער-טרייבל, אייער-פֿירער, אייער-רער, אייער-דורכפֿירער, אייער-קאָנאַל, אייקאָנאַל, מוטערערען, פֿאַלאָפֿיוס-דערען, פֿאַלאָפֿיע-דערלעך, פֿאַלאָפֿישע רערען, טרייבלעך, רערלעך און אַנדערע. די ערשטע אָפּקלייב-קריטעריע אונדזערע איז געווען אַ גענאָטייע, אָבער אַ קאָנסטרוקטיווע -- מבטל זיין די דיטשישע ווערטער, וואָס די מיר-אייראָפּעישע דאָקטוירים אויסגעשטודירטע אין דיטשלאַנד, עסטרייך און שווייץ האָבן פֿון דאָרטן אַריבערגעטאַסעט: Eileiter, Mutterröhre און אַנדערע. קורצקייט איז געווען אַ צווייטע קריטעריע. מרבה סינאָנימען, מרבה כאַאָס איז געווען די דייטשע קריטעריע. אַ פֿלל, געבליבן איז צו רעקאָמענדירן, דאָס הייסט, אַרייַנשטעלן אינעם קאָרפּוס פֿון טהפֿה: אייטרייבל (אַ מאָדיפֿיקאַציע פֿון אייער-טרייבל, וואָס ביי גרינבערג און ביי סטוטשקאָו). אויך טרייבלעך (וואָס ביי דר. מ. בלאַך, דר. נ. דובינסקי, דר. נ. פֿלאַטקין) איז רעכט.

נישט שווער איז אָנגעקומען דער אָפּקלייב פֿאַר cervix. אין די אויסגעניצטע מקורים הייסט עס האַלדז פֿון דער געבער-מוטער צי פשוט האַלדז (אַסטראָאָסקי, וו' 22, 41, 181), העלדזל פֿון דער געבער-מוטער (אַסטראָאָסקי, 128), געבער-מוטער-האַלדז (ליבער, ו' 45). אַזוי ווי דעם שייכדיקן אָרגאַן רופֿט מען 'האַלדז' אין כלערליי לשונות איז רעכט (מוטער)העלדזל. פֿאַר cervical איז אָבער העלדזל גלייכער, אַזוי אַז cervical mucus וואָל זיין העלדזלשליים, וואָרן האַלדז-שליים וואָלט דאָך געקלונגען ווי שליים וואָס מע שפּייט אויס -- נישט קיין באַטעמטע אַסאַציאַציע.

אודאי אַ חסרון, אַן עוילה, אַן אַנאַכראָניזם. אַפּפּאָדזשן, מיושקל, סאַסקע און אַנדערע זענען טייערע יידישע ווערטער; סאַסקע איז, אָנב' דער פּועל-יוצא פֿון אַן אינעווייניקסטן יידישן אַנטוויקל -- קריקפֿורעמונג -- פֿונעם רוסישן, סאַסאַק; במילא איז עס נישט קיין רוסיזם.

בלאָצענטאָ אָדער אָרט, ווי מען רופֿט עס אויפֿן ווייבערשן לשון שרייבט דיר וו. אַסטראָאָסקי (דאָס געשלעכטן-אַלעבן פֿון דער פֿרוי, ו' 49) און ער איז גערעכט: דאָס אָרט פֿאַר placenta, טראָגן און האָבן פֿאַר be pregnant, give birth און באַבע (אַרויסגערעדט אין דרום BUBE) פֿאַר midwife (להיפּוך צו באַבע און באַבע, אַרויסגערעדט BUBE/BOBE/BABE פֿאַר grandmother) און אַ סך אַנדערע ווערטער זענען אַ טייל פֿונעם ווייבערשן לשון און בכלל פֿונעם לשון פֿונעם אַמאָליקן פשוטן, אומפֿאַרפֿאַלשעוועטן יידיש-רעדער. מיד האָבן פֿאַר טהפֿק אָפּגעזוכט קודם-כל דאָס אויטענטישע פֿאַלקסוואָרט, דאָס ווייבערשע, דאָס עמ-הארצישע -- דאָס פשוט-פֿאַלקיש סאַמעראָדנע -- יידיש. דער חילוק צווישן דיר אַסטראָאָסקי און צווישן דיר שעכטער איז דער, וואָס דער לעצטער וויל נישט בלויז פֿאַרצייענען ווי אַ קוריאָ דאָס צי יענץ פשוט-פֿאַלקישע וואָרט, נאָר וויל עס, אויב מיגלעך, (וידער) אַרביינפֿירן אינעם כלל-באַניץ, אין דער שפּראַכיקער צירקולאַציע אַריין. דיר אַסטראָאָסקי לאַכט נישט, חלילה, פֿונעם, ווייבערשן לשון -- טוינטער, הונדערטער טוינטער אַנדערע לאַכן אָבער יאָ, זענען עס יאָ מבטל. דער החתום-מטה, נישט נאָר איז ער עס נישט מבטל, נאָר ער גרייסט יך מיט דערמיט, ער צאָצקעט יך מיט דערין. דאָס פשוט-פֿאַלקישע אויטענטישקייט איז ביי אונז אַ חשובֿער ציל בכלל און פֿון טהפֿק בפרט. מיט אונדזער פֿאַלקשפּראַכיום ווילן מיר רעהאַביליטירן דאָס אמת-אמתע יידיש.

(6) האַנטיקייט: אַ קורצער טערמין איז בילכער פֿון אַ לעגעערן. גוט איז אויך ווען פֿון אַ טערמין לאָזן יך אַרויספֿירן דערוואָסן איצט אָדער אין יאָרן, צי דורות, אַרום. אַ טערמין דאָרף יך קענען אַרביינפֿאַסן אין אַ סעריע דערוואָסן אויפֿן זעלביקן טערמינאַלאָגישן פעלד: פֿון אַ סובסטאַנטיוו זאָל מען קענען אַרויספֿירן אַ ווערב און אַן אַדיעקטיוו; פֿון אַן אַדיעקטיוו -- אַ ווערב און אַזוי ווייטער.

(7) סעמאַנטיש דורכזעיקייט: אויב ס'איז נאָר מיגלעך, זאָל מען ביי אַ וואָרט לפּי-ערך גרינג קענען אַרויסזען די טיטש זינע. ווי געזאָגט: אויב מיגלעך, אין סדוב פֿאַלן איז עס נישט געמאַלט.

מיר האָבן זיך נאָר וואָס אָפגעטרייטלט פֿון פֿריגעבורט. אפשר דאָרף מען דאָ נאָך עפעס צוגעבן. „דין פֿריגעבורט פֿדין געבורט“. אַוודאי איז „געבורט“ ביים היינטיקן טאָג, דער הויפט אינעם צייטונג-לשון (journalise בלעז), פֿאַרשפּרייטער פֿון די טראַדיציאָנעלע, טיף-טיף פֿאַרוואַרצלטע דאָס געבוירן ווערן, דאָס האָבן, דאָס געלעגן ווערן, דאָס געווינען, דאָס ברענגען אויף דער וועלט, אָבער מיר האָבן אין זינען געהאַט דאָס ייִדיש פֿון מאָרגן, וואָס סע וואָלט געדאַרפֿט איבערנעמען אַ מאָקסימום פֿונעם עכטן מאַמע-לשון פֿון די אַמאָליקע דורות, „געבורט“ און „געבורטסטאָג“ זענען דײַטשמעריומען געפֿסלטע פֿון דײַטשן שלמה בירנבוים, דײַטשן מײַנענדיק (ביים רעדאַקטירן סטוטשקאַוו אַוצר פֿון דער ייִדישער שפּראַך) און אַנדערע.

וואו סע לאָזט זיך, פֿרוואו מיר אין טהאַפֿס צו טאָן אַ שפּרייט ווייטער אויפֿן לאַנגן וועג פֿון ייִדישער שפּראַך-נאַרמיונג. ansteckend, דאָס הייסט, contagious, למשל, איז צום ערשטן אַרײַן אין ייִדיש ווי „אַנשטעקנד“ -- אָפֿילו מיטן פּתח (א שטײַנער: ל. ראָזענטאַל, ז' 13). פֿון דערפֿון איז דערנאָכדעם געוואָרן „אַנשטעקנד“ -- מיט אַ קמץ; נאָך דעם -- „אַנשטעקנדיק“; דערנאָך -- „אַנשטעקיק“. בײַ סטוטשקאַוו (1950) און אוריאל וויינרײַכ פֿיגורירן צוויי סיטאָנימען: „אַנשטעקיק און קלעפֿיק“. אַצינד, כּמעט 24 יאָר נאָך אוריאל וויינרײַכס ווערטערבוך, לאָמיר האָבן דאָס באַהאַרצטקייט צו טאָן אַ טראַט ווייטער: זיך באַנוגענען מיט קלעפֿיק פֿאַרן אַטריבוציען באַניץ און מיטן ווערב אָנגעמען זיך (מע קען זיך אָנגעמען) -- פּרעדיקאַטיוו. אָגבֿ-אורחא: קלעפֿיק אײַ, אַ פֿנים, אַן עלעמענט פֿונעם צפֿונדיקן ייִדיש, על-כל-פֿנים זענען אַלע ציטאַטן אין מײַן רשות פֿון ליטוויש-דייטש-ייִדישע שרייבערס: ביידע וויינרײַכס, ש. נײַגער, צמח שאַבאַד און אַ שפּאַר ביסל אַנדערע. (דערווײַל דער איינציקער דרום-ייִדישער באַניצער פֿון קלעפֿיק קער זײַן דער טשערנעוויצער שרייבער פֿון די שורות)

(5) מיר גייען מיט אַ פֿאַלקשפּראַכיסטישן (צי. שפּראַכפֿאַלקסיטישן) גאַנג. נישט נאָר אַ וואָרט פֿונעם אינטעליגענטישן, דײַה צײַטונגדיקן, לשון איז בײַ אונז אָנגענומען, נאָר אויך דאָס פשוט-פֿאַלקישע. פֿאַרקערט, דאָס פשוט-פֿאַלקישע איז בײַ אונז בילכער פֿונעם וואָרט, וואָס „יעדער קען“ עס. געפֿאַרט דערמיט איז אויך אונזער גאַנג צו „רעהאַביליטירן“, דערהייבן די ווערטער, וואָס דער נאַזווער אינטעליגענט וויכט פֿון זיי, מחמת עד מיינט, אַז זיי טויגן נישט. זיי ווייבן פֿון גוטע ייִדישער ווערטער, באַשר-בכּ, דאָס וואָרט איז פּויליש, „סאַזי רוסיש“, „סאַזי העברעיִש“ (אָדער גאָר „סאַזי עברייִת“). דער היינטיקער ייִדישער שפּראַך-ציבור דאָרף זיך אַ ווענד טאָן קעגן אַס דער שפּראַכיקער קסענאַפֿאַביע. אויב אַ וואָרט איז שוין דורות לאַנג פֿאַרוואַרצלט אין מאַמע-לשון, איז די סלאַוואַפֿאַביע און דער פּרימיטיווער, עטימאָלאָגיסם

3) דאָס היינטיקייט פֿון אַ טערמין: לעבעדיקע שפּראַכן בײַטן זיך דאָך, זיי באַנייען זיך, ווי ס'איז שוין אויסגעקומען אַנצווייזן. אַט זאָגן מיר היינט טראַגעדיק ווערן (ליטעראַריש: פֿאַרגיין אין טראַגן), בעת אינעם עלטערן ייִדיש, דער הויפט אינעם ערשטן ליטעראַרישן לשון, האָט געבאָלט ווערן טראַגן, וואָס ס'עלעבט נאָך אין איין אינאָלירט רעשטל: אינעם וועלטסווערטל פֿון זאָגן ווערט מען נישט טראַגן. דאָס דאָזיקע פֿאַרעלטערטע ווערן טראַגן קומט קאָפּווער אין פֿלעדליי אַלטע ספֿרים (שאַרית ישראל פֿון ישראל מן, אַמסטערדאַם 1743; אינעם עבר־טייטש פֿון פֿלמיני חומש־דרוקן צו בראַשית ד'1, למשל: ווילנע, תרע"ג ב"י יואָש, אָבער, גילט שוין דאָס נײַערע טראַגעדיק ווערן). ווערן טראַגן האָט אָנהייב צוואַנציקסטן יאָרהונדערט נאָך ערטער־וויזן געלעבט אינעם פּוילישן ייִדיש (פֿיגל ייִדישע פֿילאָלאָגיע, וואַרשע 1924, ז' 195). אין טהפֿק רעקאָמענדירן מיר אָבער דאָס היינטיקע טראַגעדיק ווערן, כאָטש פֿון אינפֿאַרמאַציע וועגן ברענגען מיר אויך דאָס אַמאָליקע ווערן טראַגן, מיטן אָנײַז: פֿאַרעלטערט.

4) דאָס ספּעציפֿישקייט פֿון אַ טערמין: אויב צווישן צוויי אָדער מיין ברירות איז איינע כאַראַקטעריסטיש פֿאַר מאַמע־לשון, האָבן מיר איר אָפּגעגעבן די בכורה, סײַדן מע קען אויפֿן סמך פֿון אַנדערע אָפּקלייב־קריטעריעס טענהן פֿאַרקערט.

אינעם גדר פֿון ייִדיש־לאַנד ווענען די ספּעציפֿישערע פֿאַרמעס טייל מאָל געאָגראַפֿיש פֿאַרשפּרייט אין גאַנץ דרום־ייִדיש (פֿעדערשט, מילעך), טייל מאָל -- נאָר אין דרום־מירון: טייל מאָל -- אין צענטראַל־ייִדיש; טייל מאָל -- אין צפֿון־ייִדיש. אַט ווענען מיר געשטאַנען פֿאַר צום ווינציקסטן זיבן ברירות בנוגע premature birth: פֿריגעבורט (דאָס הייסט, פשוט דאָס דײַטשישע Frühgeburt); פֿרײַקע געבורט (בײַ די ערמונד נאָבעל); פֿריצײַטיק האָבן (בײַ י. יאָכנסאָן); פֿרײַק האָבן; צו פֿרײַק האָבן (בײַ אוריאַל ווינרײַך); דאָס האָבן צו פֿרי און דאָס האָבן אַ זיבעלע, אָדער בכלל די ברירה צווישן צפֿון־ייִדישן אַטריבּוטיוון אַדיעקטיוו פֿרײַק אַקעגן דעם דרום־ייִדישן פֿרי/פֿריסט. אונדז איז פֿרײַק (בײַ מאָני לייב ביידע ווינרײַכס און אַנדערע) געווען מער צום האַרצן, וואָרן ס'איז סאַמעראַדנע ייִדיש, אַן אויפֿטו פֿון דער ייִדישער שפּראַך, איבערן זעלביקן טעם האָבן מיר מכריע געווען לטובַת ערשטיק, צווייטיק, נוציק, שפּעטיק פֿאַר primary, secondary, useful, late, כאָטש מײַן היימישן דרומדיקן שפּראַכבאַניץ ווענען אַט דײַ אַ פנים צפֿון־ייִדישע, ווערטער פֿרעמד, זייער מעלות, ווי געזאָגט, איז דאָס ייִדיש־ספּעציפֿישקייט זייערס אַקעגן זייערע דרום־ייִדישע אַקעגענערס (ערשט, צווייט, ניצלעך, שפּעט).

זענען שטאַרק נוגע טראַגעדיקע פֿרויען, געווינערינס אָדער קליינע קינדער. מיר גיבן אויך נישט די ווילגאַרע טערמינען פֿאַר סעקסועלע און אויסשייד־פֿונקציעס; מע קען זיי געפֿינען אין סטוטשקאָוס אוצר פֿון דער ייִדישער שפראַך (סינאָנימען־גרופעס 240 און 561).

אַ סך מאָל זענען מיר געשטאַנען פֿאַר אַ האַרבער קשיא: מי ומי ההולכים? פֿון די פֿלערליי סינאָנימען און וואַריאַנטן, וואָס מאַמע־לשון פֿאַרמאָגט – וואָס זאָל אַרײַן אין טהפֿק? אַט האָבן זיך פֿאַר breast nipple בײַ אונדז אָנגעקליבן: אָפֿל, האָפֿל (אין די אַרטיקלען פֿון דד י. פֿײַגנבערג), ברוסטאָפֿל, ברוסטנאָפֿל, ברוסטוואַרצל, וואַרצל, מילכוואַרצל/מילעך־וואַרצל, פֿיפקע און דאָס אַמעריקאַנער ניפֿל; פֿאַר bottle nipple -- גומען היטל, זויגהיטל, זויג־פענכערל, זויגשטיקל, זויגער, זויגערל, מאַמקע, סאַסקע, סמאַטשיק, סמאַטשקע, גומע־ציצל און אַנדערע (זעס פֿון זיי אַרויסגענומענע פֿון איין ביכל -- דד ריטערס אַרומגאַנג). אויך פֿאַר pacifier -- ווידער עטלעכע ברירות. אַ כּלל, דער ענין אָפֿקלייב איז געווען נישט קיין שפעטנע קלייניקייט.

נאָר אין עטלעכע פֿאַלן, אַ שטייגער בײַ baby (endearing), האָבן מיר געלאָזט סײַגאַנצע סינאָנימישע רייכקייט אונדזערס אַ פֿלייך טאָן אומגעצאַמט. בדרך־כלל האָבן מיר געהאַלטן אין זינען, אַז איזוהו גיבור הכּוֹבֵשׁ את יצרו -- דער איז שטאַרק, ווער סע קען בײַקומען זײַן סינאָנימישן ענטוואַרט.

מיינסטנס איז אויסגעקומען אָפֿצוקלייבן צווישן סינאָנימען, טייל מאָל אָבער צווישן מאַרפֿאָלאָגישע וואַריאַנטן. אַט זענען דאָך פֿאַראַן נישט נאָר קאָלדדע און קאָלדערע, נאָר לכל־הפחות דריי דימיטיוון: קאָלדריקל, קאָלדדעכל און קאָלדדעלע. קיין מוז אַהין אָדער אַהער איז דאָ נישט געווען; מיר האָבן אָפֿגעגעבן די בכּוּרָה צו קאָלדדעכל.

ווי אָפֿקלייב־קריטעריעס האָבן בײַ אונדז גענאָלטן:

(1) דאָס פֿאַרוואַרצלטקייט פֿון אַ טערמין; אויב סײַז אַ לאַנגאַניק וואָרט, איז עס בר־מצרא.

(2) דאָס אָנגענומענקייט פֿון אַ טערמין; אויב אַ וואָרט איז ברייט פֿאַרשפּרייט -- געאַגראַפֿיש צי סאָציאַל -- קען מען עס נישט אינגאָרדן, סײַדן דער טערמין האָט אַנדערע חסרונים און ער איז סותר אַנדערע אָפֿקלייב־קריטעריעס.

טערמינאָלאָגיע.

אין טהפֿק זענען מיר גיכער נטשה צו דער מאַקסימאַליסטישער שיטה. מיר זענען אַדורכגעגאַן אַ שפּאַר ביסל ענגלישע לערן- און האַנט-ביכלעך פֿון אַנאַטאָמיע, גינעקאָלאָגיע, קינדאָפּהיט, קינדער-פּסיכאָלאָגיע, ווי אויך קאַטאַלאָגן פֿון שפּילעכלעך, מלבושימלעך, מעבל פֿאַר דער קינדערשטוב, און ביי אַיטלעכן שפּראַכיקן אַיינס זיך געפֿרעגט: ווי איז עס אויף יידיש? אָדער: ווי וואָלט עס געדאַרפֿט זײַן אויף יידיש? כּמעט אַיטלעכע ענגלישע וואָרט, וואָס אין טהפֿק, קומט פֿיר אין די געניצטע ענגלישע מקורים. טייל פֿון די ענגלישע טערמינען זענען לאַנגאַניקע: טייל -- נייע, טייל -- שפּאַגל נייע, ערשט באַוויזן זיך אינעם ענגלישן שפּראַכיקן שפּייכלער. onlies, למשל, פֿאַר קינדער אָן מיטקינדער, בני-יחידים און בת-יחידות, און onlyhood דער מעמד פֿון זײַן אָן אַיינציק קינד ביי טאַטע-מאַמע זענען, אַ פּנים, אויפֿגעקומען ערשט אין די אַכציקער יאָרן פֿון צוואַנציקסטן יאָרהונדערט.

אַ דוגמא פֿונעם מאַקסימאַליסטישן צוגאַנג: עמעץ קען אַ פֿרעג טאָן, צו וואָס פֿאַרצייכענען דינאַזאָווער, העלפֿאַנד, גאַרילע, גאַלדפֿישעלע, שפּרינגערל, וועוריקל, ים-חזירל און אַנדערע? אַווינע ווערטער קערן אין אַ ווערטערביכל פֿון וואָלאָגישער טערמינאָלאָגיע. ווער סע האָט אָבער צו טאָן מיט קינדער אין עלטער פֿון דרייַ ביז פינעף אָדער אַפֿילו עלטער, ווייסט ווי פֿאַרכאַפט זיי זענען פֿון אַ דינאַזאָווער (כאַטש פֿון אַ באַנטאָזאָווער און אַנדערע פּרעהיסטאָרישע בעלי-חיים ווייסן זיי נישט), פֿון אַ גאַרילע און אַווי ווייטער. ביי קינדער זענען דאָך גלעט-חיהלעך סלעבן. קעצעלעך, הינטעלעך, וועוריקלעך, קינגלעך, טשערעפּאַכ(ק)עלעך, הינדעלעך, פּויקעלעך, קאַטשקעלעך זענען פֿאַרן קליינזאָרג אָן עיקר שבעיקרים.

מאַקסימאַליסטיש איז אויך אונדזער אַרייַנגעמען אַ צאָל ביאָלאָגישע טערמינען, אויף וויפֿל זיי האָבן אַ שייכות צו די פֿאַרמער-פּראָצעסן: מעיאָן, מעיאָטישער צעטייל, יאָדער און אַנדערע.

פֿונדעסטוועגן האָבן מיר טייל ווערטער, וואָס טהפֿק האָט בשותפות מיט דער טערמינאָלאָגיע פֿון ליבע און חתונה, איבערגעלאָזט טאַקע פֿאַרן פּלאַנירטן טערמינאָלאָגישן האַנטביכלע ליבע און חתונה. אַ היפּש ביסל מעדיצינישע טערמינען האָבן מיר איבערגעלאָזט פֿאַרן פּראַיעקטירטן האַנטביכל פֿון אַנאַטאָמישער, פיזיאָלאָגישער און פּאַטאָלאָגישער טערמינאָלאָגיע: אַרייַנגענומען אין טהפֿק האָבן מיר נאָר אַווינע מעדיצינישע טערמינען, וואָס זיי

זענען מלא-חן און מלא-טעם. נישטאָ קיין שענער און קיין ווינציקער שיין. ביים דאווענען און ביים לערנען תורה האָט דאָך די הלכה קיין מאָל נישט געהייסן. אַז אַ וואָו דאָרף מען אַרויסרעדן ווי דעם ליטײנישן /U/ און אַ קמץ-אַלף וי /O/. דער דרום-ייד רעדט די וואָקאַלן און צום טייל אַפֿילו די קאַנסאַנאַנטן פֿון לשון-קודש אַרויס אַנדערש פֿונעם ליטוואַק; דער וואָלינער -- אַנדערש פֿונעם פּוילישן-גאַליצישן; דער דײַטשער ייד -- אַנדערש פֿונעם תּימנער; דער בוכאַרער ייד -- אַנדערש פֿונעם מאַראַקאַנער. דאָס אייגענע דאָרף גילטן אויך אין מאַמע-לשון. אָט דער צוגאַנג אונדזערער שפּיגלס ויך אַפּ אינעם אופֿן טראַנסקריבירן טייל ווערטער אין קאַנטקלעך. אונדז גייט אין דעם, אַ שטייגער, מע וואָל דעם סופֿיקס אין קימפעטאַרין נישט נאָווערהייט אַרויסרעדן /IN/, בעת סע דאָרף, פֿאַרשטייט ויך, זיין /N/. סע אַרט אונדז אָבער נישט, צי מע רעדט דאָס וואָרט אַרויס KIMPETORN צי KIMPETURN. ביידע זענען גוט ווי גאָלד.

בנוגע דער אַרטאָגראַפֿיע האַלטן מיר ויך, פֿאַרשטייט ויך, אויסגעהאַלטן בײַ די תּקנות פֿון ייִדישן אויסלייג אַרויסגעגעבן בשותפות פֿונעם ייִדישן וויסנשאַפֿטלעכן אינסטיטוט -- יוואָ און דער צענטראַלער ייִדישער שול-אַרגאַניזאַציע -- צישאָ אין פּוילן (1937). די תּקנות זענען דאָך דער גרעסטער און געדאַנטסטער קאַלעקטיווער נאָרמיד-פֿאַרמעסט אין דער היסטאָריע פֿון ייִדיש. זיי דאַרפֿן אונדז זיין טײַער און הייליק, וואָרן זיי זענען אומפֿאַרבייטלעך, אַ תּנאי-קודם-למעשה אינעם קוואַליטאַטיוון וואָקסן פֿון מאַמע-לשון ווי אַ קולטורשפּראַך.

4. אַרומנעם און אַפּקלייב

פֿאַראַן צוויי שיטות ביים צונויפֿשטעלן אַ טערמינאָלאָגישע רשימה אָדער ווערטערביכל: מע וואָלט זיי געקענט אָנרופן די „מאַקסימאַליסטישע“ און די „מינימאַליסטישע“. אַ טיפּיש משל פֿון דער מאַקסימאַליסטישער שיטה איז דאָס האַנטביכל *Glossary of Soviet Military Terminology* (Washington, 1955), וואָס ס'איז כּולל נישט נאָר ווערטער וואָס זיי קערן צו שלאַכט-סיטואַציעס (געווער, מיליטערישע ראַנגען, סטראַטעגישע און טאַקטישע טערמינען אדײַגל), נאָר אויך, אַ שטייגער, באַשטייטיילן פֿון אויטאָמאָבילן און משא-אויטאָס, וואָס לויט דער מינימאַליסטישער שיטה וואָלטן זיי געדאַרפֿט אַרײַנגיין נאָר אין אַן אויטאָמאָטיווער טערמינאָלאָגיע. אויך פֿלערליי נעמען פֿון מחלות, וואָס זיי קענען באַפֿאַלן אַ זעלנער, זענען אויסגערעכנט אין יענעם ווערטערביכל, נעמען וואָס לויט דער מינימאַליסטישער שיטה קערן זיי נאָר אין אַ מעדיצינישער

אינצייטיק מיטן סטיכישן אָדער פלאַנירטן פּונאַנדערוואַקסן זיך פון דער טערמינאַלאַגיע אויף דעם צי יענעם שטח קומט פֿיר, ווי געזאָגט -- ווי אַ טייל פֿון די שפּראַכיקע אַנטוויקל-פּראָצעסן -- אויך אַ פּראָצעס פֿון פֿאַרעלטערונג. אין דער ייִדישער שפּראַך ווערן, למשל, צו ביסלעך פֿאַרגעסן די דייַטשישע ווערטער, וואָס אין די יאָרן 1880-1920 איז אויף זיי געווען די גרויסע מאָדע. ביים צווייפֿטשטעלן טהפֿק האָט דער שרייבער פֿון די שורות אַט די טענדענץ נישט נאָר נישט אינגאָרירט, נאָר פֿאַרקערט: מיט גרויס חשק געשפּאַנט אויפֿן וועג אוועק פֿון דייַטשמערש.

מיד האָבן אין טהפֿק עקסטרע אַרויסגעהויבן די פֿאַרקלענער- און צערטל-ווערטער, וואָס אין ייִדיש זענען זיי אַזוי חשובֿ, און אין ענגליש -- נאָר מאַרינאַל און רודימענטאַר. ענגליש-רעדנדיקע טאַטע-מאַמעס וויל אונדזער ווערטערביכל אָדער אויסלערנען אַט די פֿאַרמעס, אָדער זיי דערמאָנען ווי עיקרדיק זיי זענען אין מאַמע-לשון, ספּעציעל בטוגע קינדער. רופֿן אַ פּיצעלע אַבְרָהָם, איידל, אַסתר, אַפֿרים, בייִלע, בער, גאַלדע, גיטל, יהושע, יחזקאל, ישראל, לאה, מרדכי, מרים, עקיבֿא, ציפּורָה, רויזע/רייזע, רבֿקה, שיינע, שרה, שטאַטס אַווערמעלע, איידעלע, אַסתרל/אַסתרקע, פֿראַיעמל/פֿרויקעלע, בייִלציעלע/ביילטשעלע/ביילקעלע, בערעלע, גאַלדעלע, גיטעלע, שיעלע/שיקעלע, כעזקעלע/כאַצקעלע, סרוליקל/סראַליקל/סרולטשעלע, לאהעלע/לייקעלע/לאהקעלע, מאָטעלע/מאַטעניו, מירעלע/מערעלע/מערקעלע/מאַריעמל, קיוועלע, ציפּעלע, רייזעלע, ר(י)בֿהלע, שיינדעלע, שרהלע/סאַרקעלע/סערעלע/סערקעלע איז מער ווי סתם אַ סטיליסטישער דיסאַנאַנס. ס'איז אַ באַהאַלטענער אַנגליציום אָדער אַ סימן, אַז מע האָט נישט קיין שפּראַך-חוש פֿאַר מאַמע-לשון. און אַ קינד האַדעוועט מען נישט מיט קיין לעפֿל, נאָר מיט אַ לעפֿעלע. ס'איז אים קוויטיק נישט דאָס פנים, נאָר דאָס פנימל. און ווען מע וואָלט דעם קינד אָנגעטאָן אַ מאַנטל, וואָלט מען עס כלל נישט אַרויסגעזען. פֿאַר אַ קינד איז אַ מאַנטל אַ סך צו גרויס; ס'גענוג אַ מאַנטעלע/מענטעלע.

טייל תלמידים קומען פֿון שארית-הפליטה- און אַנדערע ייִדיש-רעדנדיקע היימען -- געבוירענע ייִדיש-רעדערס -- און אין קלאַסימער הערן זיי פֿון שפּראַכיק שמאַל-האַריזאָנטיקע לערערס, אַז זייער לשון טויג נישט, זיי דאַרפֿן זיך איבערלערנען אויף „כלל-ייִדיש“ דער רעוולוטאַט. אַ שיפּלות-קאַמפלעקס און אַן אומחשק צו רעדן דאָס היימישע מאַמע-לשון. טהפֿק גייט אַן אַנדער גאַנג. אַלע מאַמעס זענען שיין, אַלע רעגיאָנאַלע ייִדישן -- פֿון מירון און מערבֿ, פֿון צפֿון און דרום -- און אַפֿילו דאָס אָפּגעלאַכטע ייִדיש פֿון דער אַמאַליקער איסט-סייד --

פֿרײַער נישט אויסגעניצטע מקורים און געמוזט צוגעבן נישט אַ וואָרט דאָ און אַ וואָרט דאָרטן. נאָר אַ סך צענדליקער צוגאָב־טערמינען. דער היקף פֿונעם ווערטערביכל האָט זיך כראָנאלאָגיש אויסגעצויגן אויף קריק. העט ביז צום כתב־יד ערוך קטן (1290), פֿון וואָנעט מיר נעמען ווינדלשטער, וואָס אין די נייערע צייטן רופֿט מען עס וויקלשטער.

פֿאַר אַ שפּאַר ביסל ייִדישע טערמינען פֿונעם שטח פֿון טראַגן, האָבן און פֿרײַקע קינדער־יארן האָבן מיר נישט געקענט געפֿינען קיין פלאַץ אין טהפֿק איבערן פשוטן טעם, וואָס זיי פֿאַרמאָגן נישט קיין ענגלישע עקוויװאַלענטן און במילא קען מען זיי נישט איינאַרדענען אין אַ ווערטערביכל מיט ענגליש ווי דאָס אַרויסגיִי־לשון: זיגן אויף ריינער מיל(ע)ך, מציצה, פריעה, שלום־זכר, בן־זכר, פדיון־הבן, געבן אַ נאָמען (בבִּי אַ מידל), בריית־צע, קריאת־שמע־לייענען (סי) ווי אַ קינדערשע תפילה, סי) ווי אַ צערעמאָניע בבִּי אַ ניי־געבוירן יינגל, זכר־באָנדלעך, זכר־אַרבעט, וואַכנאַכט, גאָרגל־כוח (= דער כוח פֿון פיצלעך קינדער, דורך שרייַען און וויינען, צו גיטן טאַטע־מאַמע זיי צו נעמען אויף די הענט אָדער בכלל זיך מיט זיי צו פֿאַרנעמען) און נאָך און נאָך וועלן מוון וואָרטן אויף אַ ייִדיש־ענגלישן ווערטערביכל. מיט אַנדערע ווערטער: אין פֿאַלן פֿון לעקסישע בלויון אין ענגליש האָבן מיר אין טהפֿק נישט געקענט ברענגען די ייִדישע ווערטער. כאָטש דאָס ווענען מיינסטנס דווקא צענטראַלע, ייִדיש־שטייגערש אָנגעלאָדענע טערמינען.

אַ סך פֿון די אָביעקטן און השגות, און במילא די טערמינאָלאָגיע, וואָס מיר ברענגען פֿיר אין טהפֿק, האָבן זיך מיט דער צייט געביטן, זיך מאָדערניזירט. אָנהייב ניצטעטן יאָרהונדערט האָט מען די איבעריקע מילעך פֿון דער מאָמעס ברוסט אַרויסבאַקומען מיט אַ וויגהאַרן (מלכה בערלאַנד, ז' 32): היינט -- מיט אַ ברוסטפֿלומפל. אין ליפֿשיצעס ווערטערביכלעך -- הויז פֿאַר קימפעטאַרינס; ביים היינטיקן טאָג -- קימפעט־פּאַלאַטע, קימפעט־צענטער און קימפעט־שפיטאַל. אָן אַ שיעור זאָכן ווענען בכלל נײַ, אין אַלע לשונות אַ שטייגער: birth control, birth control clinic, birth control pill, birthing room, birthing center, home birth movement, maternity leave, in-vitro fertilization, fetal monitors און נאָך און נאָך. איז האָבן ייִדישע דאָקטוירים, שרייַבערס, איבערזעצערס, פֿילאָלאָגן זיך נישט געקענט באַנוצענען מיטן טראַדיציאָנעלן ווערטער־וואָרג און געמוזט פֿאַרפֿולן לעקסישע בלויון. ענגליש און אַלע אַנדערע שפּראַכן שאַפֿן אָדער לײַען כסדר אויס נײַע ווערטער פֿאַר נײַע השגות, מאָמע־לשון קען, געוויינטלעך, נישט זײַן קיין אויסנעם. אויך דער צווייפֿטשטעלער פֿון טהפֿק און זײַנע מיטאַרבעטערס האָבן צוגעלייגט אַ האַנט צו דעם אַ באַרייכער־פּראָצעס.

האָבן מיר, אַ שטייגער, געברענגט צו טראָגן צאָפּל-מענטשעלע (ו' 104) פֿאַר marionette און נאַשן-ווינדעלע (ו' 113) פֿאַר ponytail. דאָס לעצטע איז, אַגב, אַן עלעמענט פֿונעם וואַרשעווער ייִדיש. פֿון משה לערערס לעקסיקאָלאָגישער קאָלעקציע -- וואָעלעז (= וואָס?). דעם אויסדריק אויסטראָגן די רעכטיקע צייט אָן אַ מיכשול האָבן מיר פֿון משה לערערס אַ לעקסיקאָלאָגישן געזעמל. פֿון אים (און פֿון הייזלער) -- ווי אויך פֿונעם גערעדטן לשון (פֿון פֿר' גערטלמאַן, אַ באַדערין, אַ שטייגער) האָבן מיר קראָם, וואָס ס'איז פֿאַרציכנט אויך ביי סטוטשקאָון: אַ שאָד מערנישט וואָס דאָס דיטשמעדישע, קראָמף־איז אזוי פֿאַרשפּרייט.

די פֿאַלקלאָר-עלעמענטן, וואָס ווי זענען אַריינגעפֿלאַכטן דאָ און דאָרטן אין טהפֿק, קומען צום גרויסן טייל פֿון אונדזער אייגענעם געזעמל קינדער-פֿאַלקלאָר, אָנגעקליבן ביי דער שארית-הפּליטה אין די ווינער דיי-פֿילאָגערן, 1947-1951, און אויך דער עמיגראַנטן-שיף קיין אַמעריקע, אויגוסט 1951. וגם פֿון אַנדערע פֿאַלקלאָר-קאָלעקציעס (י.ל. כהן, שמואל לעהמאַן א.א.) האָבן מיר געפרווט דערראַטעווען פֿון פֿאַרגעסעניש אַזוינע איינסן פֿון קינדער- און מאַמע-פֿאַלקלאָר, וואָס ווי לאָזן זיך ווי ס'איז אַריינפֿלעכטן אין אַ ווערטערביכל, כאָטש דאָס איז נישט פֿון די מעשים-בכל-יום אין דער וועלט פֿון לעקסיקאָגראַפֿיע. וועגן די באַזונדערע ווינטשעוואַניעס בײַם ניסן צום ערשטן מאָל, צום צווייטן מאָל און אַזוי ווייטער זענען מיר, אַ שטייגער, געווינער געוואָרן פֿון דער פֿעלדאַרבעט פֿונעם יונגן פֿאַלקלאָריסט דוד בראָון (1989: 7). אויך די געדוקטע געזעמלען פֿון קינדער-לשון האָבן מיר נישט אינגאָרײַט: וויסמאַן, זילבערשטיין, ראַבאָך און אַנדערע.

3. מחברשער און רעדאָקציאָנעלער דין-וחשבון

טהפֿק האָט שוין אַ שטיקל היסטאָריע הינטער זיך. טפֿירטערהייט און אונטערן טיטל טראָגן, האָבן און עופּלשאַפֿט: אַ טערמינאָלאָגישער אָפּקלייב טעמאַטיש אויסגעשטעלט (Preg-) nancy, Birth, Infancy: A Terminological Selection Topically Arranged האָט אַן ערשטער נוסח וײַנער קורסידט אין 1986 צווישן עטלעכע נאָענטע חברים און חברטעס, בעיקר טאַקע חברטעס. פֿון זייערע אַפּרופֿן האָבן מיר אַ סך נהנה געווען.

נאָך דעם וואָס מע האָט געהאַט אויסוואַרטירט אַ צווייטן, איבערגעסדרטן -- אַלפֿאַ-בעטיזירטן -- און שטאַרק פֿאַרברייטערטן נוסח, האָבן מיר זיך אָנגעשטויסן אין אַ שלל מיט

anthropoid, android, platypelloid ; אָבער אין דר אַסטראָנאָמיקס דאָס געשלעכטן-לעבן פֿון דער פֿרוי (187, 186, 182) -- אַזש אַכטערליי: פֿלאַכער בעקן. גלייכמעסיק אַלגעמיין פֿאַרענגטער בעקן. קווער פֿאַרענגטער בעקן. אַלגעמיין און פֿלאַך פֿאַרענגטער בעקן. צוואַ-מענגעצוגענער בעקן. פֿאַרקומטער בעקן. אַסימעטרישער בעקן און ריקווערטס קווער פֿאַר-ענטער בעקן. סוואַר, טייל פֿון די טערמינען זענען צו דייטשמעריש (,ריקווערטס!). אָבער נישט דאָס זענען מיר אויסן. אונזר גייט דאָ אין אַנווייז, אַז די פּאָפּולער-וויסנשאַפֿטלעכע ליטעראַטור איז נישט דווקא און תמיד געווען באמת פּאָפּולער, פשוט-פּאָלקיש. מע קען דאָס זען אויך אין דר הערצפֿעלדס און אין אַנדערע ביכלעך און אַרטיקלען.

געוויינטלעך, אויך די יידישע לעקסיקאָגראַפֿיע האָבן מיר נישט פֿאַרקוקט. פֿון די גוטע און וויער גוטע ווערטערביכער -- ליפשיץ, בירנבוים, סטוטשקאָו, אוריאל ווינער -- האָמיר געשעפט עמערדווין (פֿון סטוטשקאָו, למשל: זוימען-וואַרפֿער, ספּערמאַטישער שוור, גערעטעניש 'ויער קלוג קינד' און צענדליקער אַנדערע). אָבער אַפֿילו פֿון די ווינציקער ווי גוטע האָבן מיר מרוויח געווען: פֿון אייבעלסאָן -- פּאָלאַפּישע רערן; פֿון האַרקאָוי -- חויר-מילך (witch's milk), וואָס סע קער זיך, אַנב, גאַרנישט נישט אָן מיט חוירים... אין פֿלוג דער גרינגסטער מקור אויסצוגיין איז דאָך די לעקסיקאָגראַפֿיע. מע זעצט זיך אַוועק און מע נעמט פֿון גרייטן: מע שרייבט אַרויס פֿון די שוין פֿאַראַנענע ווערטערביכלעך. אָדער גאָר -- ווי סע האָבן זיך נהג געווען האַרקאָוי אין זיינע ווערטערביכלעך פֿון 1891-1898 און אייבעלסאָן אין 1915 -- מע שרייבט אַרויס פֿון דייטשישע און רוסישע ווערטערביכלעך! פֿון אַט דעם גרינגסטן וועג, דאָס סתם אַריבערשרייבן, האָבן מיר געווייכט. וואָס מיר האָבן יאָ נהג געווען פֿון די ביזאנטיקע יידישע לעקסיקאָגראַפֿישע פֿאַרמעסטן, האָבן מיר געשטעלט פֿנים-אל-פֿנים אי מיטן אוצר שייכדיקע שפּראַך-אַבסערוואַציעס וואָס אין אונזערע קאַרטאַטעקן, אי מיט לעבעדיקע יידיש-דערערס מאַרבע פֿינות המיזרח-אייראָפּע -- פֿון דער דווינע ביז דער טינע. במילא האָבן מיר בכפֿוד-גדול איבערגענומען נישטאַפֿונגען, אָבער זיך געהיטן פֿון די לא-היה-ווערטער, וואָס זיי לעבן נאָר אין ווערטערביכער -- ביי יידן ווי ביי גוים.

מיט גרויס חשק האָבן מיר באַארבעט די כלערליי רעגיאָנאַלע ווערטער-רשימות (ישעיה טויב, דינאל לייבל, משה לערער, נ. קלמנאוויטש א.א.). געדרוקטע אין פֿילאַלאָגישע שריפטן און יידישע שפּראַך, ווי אויך נח פֿרילוצקיס אַרומנעמיקע אַרבעט, שפּעט-לשוך, פֿון פֿרילוצקיס אוצדיקן ארכיו פֿאַר יידישער שפּראַך-וויסנשאַפֿט, ליטעראַטור-פֿאַרשונג און עטנאָלאָגיע

בכלל זענען אַ סך שייכדיקע פּאָפּולער-וויסנשאַפֿטלעכע אַרטיקלען און ביכלעך אין אַמעריקע אין די יאָרן 1880-1920 -- און צום טייל אַפילו שפּעטער -- געווען אין אַזאַן אומידישן, דיון-דאָנדיקן לשון. אַז דער פּשוטער פּאָלקס-לייענער האָט געקערט נישט פאַרשטיין אַקוראַט, וואָס דער בעל-מחבר איז אויסן, כאָטש דרך-ארץ האָט ער זיכער געהאַט: „סאיז דאָך געשריבן אין אַזאַ שיינ דייטש“... געשטויסן זיך מיין אָדער ווינציקער, דאָס יאָ: אָבער פינקטלעך פאַרשטאַנען -- זיכער נישט. פּונדעסטוועגן האָבן מיר דריי מקורים פֿון יענער דייטשמערישער תקופה יאָ אויסגעניצט: דר אַסטראָנאָסקי, דר ליבער און דר מעריסאָן. (דער סאַמע דייטש-מעריסטער פֿון די דריי איז געווען דר ליבער) אַט ניצט דאָך דר אַסטראָנאָסקי, חוצן פאַרמעלן, ליטעראַרישן נאָפּלשטער, ווי שוין דערמאָנט, אויך דאָס פּשוט-פּאָלקישע שנידל; ווי זשע האָבן מיר אים געקענט אייגנאַריזן?

אַ וואַרע, און טאַקע אַ גרויסע, קומט דעם ווונדערלעכן בעל-לשון, דעם פּעדאַגאָג, פאַרשער, שרייבער און פאַרטייטשער י. יאַכניסאָן, וואָס די יידיש-וועלט ווייטט פֿון אים כמעט נישט. צווישן די ווערטער, וואָס טהפֿק האָט באַצויגן פֿון זיין פּראַקטישע פּעדאַלאָגיע (קיעו, 1929) זענען: דאָס אינזוכישע לעבן (uterine life), איי-יאָדער (שטאַטס דעם דייטשמערישן „אייקערן“), יאָדער-שלייפֿן, קע-מעל-יאָדער, היפּוכדיקע גענען און אַנדערע געראַטענע טערמינען, וואָס טייל קומען קאָפּויער אין שפּעטערדיקע טעקסטן פֿון די לעבן-וויסנשאַפֿטן אויף יידיש, און טייל -- זענען זינט דעמאָלט פאַרגעסן געוואָרן. אויך מפּילע (abortus) נעמען מיר פֿון יאַכניסאָן און ער, ווידער, האָט עס געקערט נעמען אָדער פֿונעם פּאָלקס-לשון, אָדער פֿון שׂע-מרדכי ליפּשיץ, דעם אַבֿי-אַבּות פֿון אילע ווייטערדיקע פּאָלקשפּראַכטיסן און ספּעציפּיסטן.

ועל-פּולם, די ביידע ושוונאַלן מיטן נאָמען פּאָלקסגעזונט, איינער אין ווילנע (1923-1940), דער אַנדערער -- אין פאַריז (1948-1969). די אַנאַטאָמישע, פיזיאָלאָגישע, פּאַטאָלאָגישע און כעמישע טערמינען, וואָס מיר האָבן פֿון דאָרט נהנה געווען, הונדערטער איינסן -- מיינסטנס ויער געראַטענע -- זענען צו נײַ געקומען נישט נאָר פאַר טהפֿק, נאָר אויך פאַר דער טערמינאָלאָגיע פֿון לעבן-וויסנשאַפֿטן בכלל.

כאָטש די מעדיצינישע ליטעראַטור אויף יידיש איז מיינסטנס אַ פּאָפּולערע, זי היט זיך פֿון צו פֿיל טעכנישע פרטים און טערמינען, זענען פּונדעסטוועגן פאַראַן אויסנעמען. אין אַזאַן אַרומנעמיק פּראָפּעסאָנעל ווערק ווי *Realities in Childbearing* (פֿון Mary Lou Moore) -- אַ גראַבער בוך פֿון 772 זייטלעך -- האָבן מיר געפֿונען (9 339) פֿירערליי פֿרויען-בעקנס: gynecoid.

ב גאָרדאָן, דײַ א געדשענוואָן, דײַ ב הערצפֿעלד, דײַ גוסטאָוו טונענדרייַך, דײַ בן־ציון ליבער, דײַ מ לענסקי, דײַ י מיזעל, דײַ י א מעריסאָן, דײַ א פֿאַליאַנסקי, דײַ יעקבֿ פֿיגענבערג, א ג קאַבאַנאָוו, דײַ א קיסעל, דײַ ג ריטער און אַנדערע. פֿאַראַן אין אַט דעם אַפּצווייג אָנאָן אײַן־סופּיקער אָנפֿלייך פֿון טערמינען, אַז מײַד האָבן פשוט נישט געקענט אַלע אַרײַנגעמען אין טהפֿק דאָס טערמינענוואָרג בײַ די דערמאָנטע מחברים נעמט אַרום דײַ קאַטעגאָריעס: וויסנשאַפֿט־לעכע, פשוט־פֿאַלקישע און אַ קאָמבינאַציע פֿון די צוויי (למשל: וואַרטאַנישע קומאַשע, וואָס מײַד האָבן אַרויסגעשריבן פֿון דײַ ריטערס ביכל).

די מלא־טעמיקע, פשוט־פֿאַלקישע פֿאַרקילן די מאָלען און דורכמאָלען, א שטייגער, האָבן מײַד פֿון דײַ ל פֿינקלשטיינס אָן אַרטיקל (זען די ביבליאָגראַפֿיע). פֿון אײַם האָבן מײַד אויך זאָרגעוואָרן (זאָרגעוואָרן מאַמע), וואָס סײַ זאָגט עדות אויפֿן בעל־מחברס -- צי דעם רעדאַקטאָרס -- נטײַה צון אָן אַפּגעהיטענעם, ציכטיקן ייִדיש.

די נעאַלאָגזמען נײַ־געבוירנשאַפֿט און זײַנפֿעריאָד באַצײען מײַד פֿון דײַ ריטערס ביכל: זײַנפֿעלעקס און שלײַמהײַטל -- פֿון אַרטיקלען אײַנעם ווילנער פֿאַלקסגעזונט (מאַרץ 1936, '1), דאָס איבערדרייען פֿאַר version האָבן מײַד סײַ פֿון פֿאַלקסגעזונט, סײַ פֿון דײַ אַסטראָווסקי, קנאַלעכל פֿאַר pop gun -- פֿונעם רוסיש־ייִדישן ווערטערבוך (1984: 629). קאַפּקע פֿאַר cervical cap -- פֿון דײַ ג פֿלאַטקי, יודל מאַרק (אײַן זײַן איבערזעץ פֿון האָדאַנס ביכל) נישט דערפֿאַר אַ לאַנגע דעפֿיניציע (אַלומיניום־הײַבלעך פֿאַר דער עפֿענונג פֿון מוטערלייב) שטאַטס אַ טערמין.

נישט פֿון אַלע מראה־מקומות וואָס מײַד האָבן געפרוּווט אויסצוגיין, זענען מײַד קליגער געוואָרן. טייל אַרטיקלען און ביכלעך זענען געווען אָנגעפּראָפּט מיט דײַטש־וואָרג אַט האָבן מײַד ויך אַ כאַפּ געטון צום ספֿר גדול בנים לפי יסודות חכמת הרפואה [...]. פֿון משה מאהל (לעמבעריק, 1821). סײַז אָבער געווען אַ ברכה־לִבְטלה: נישט־געקוקט אויפֿן לשון־קודשדיקן טיטל, איז דאָס ביכעלע נישט סתם פֿאַרדײַטשטערט, נאָר פשוט -- רײַן, קאַרעקט דײַטש מיט ייִדישע אותיות! פֿאַרקערט איז געווען מיט דײַ ריטערס ווערקל: נישט־געקוקט אויפֿן אַ ביסל דײַטש־מערישן טיטל, איז דאָס ביכעלע אָנגעפֿיקעוועט מיט ערשטקלאַסיקן שפּראַכוואָרג -- א ספֿרא, אַז ייִדישע פֿילאָלאָגן האָבן געהאַט אַ האַנט בײַם פֿאַרטייטשן און רעדאַקטירן עס, אָדער מע האָט זיך מיט זיי לכל־הפחות געהאַלטן אָן עצה מײַן ווי אײַן מאָל.

פשוט-פֿאַלקישן געדעטן יידיש אָפֿילו אין צוואַנציקסטן יאָרהונדערט. ווי אויך פֿון דבֿ סדנען בכתב -- האָבן מיר נפֿלע, אַרויסגעדעט: נייפֿעלע (= עופֿעלע).

(הייב)מוטער פֿאַר uterus האָבן מיר פֿון מאַרקוזען, ווי אויך פֿון: ליאַנדאַר. ליפֿשין און נאָך און נאָך. מוטער- פֿאַר uterine איז דאָ אין י-מ. ליפֿשיצעס ווערטערביכלעך (אויסגעלייגט מיטער, דהיינו: „מיטער-קרעניק“, „מיטער-שפיגעלע“). שוין אין באַר מים חיים האָבן מיר זיך אָנגעטראָפֿן אין אַ וואָרט, וואָס מיר וואָלטן עס געקענט האַלטן שיער נישט פֿאַר אַ נישאַפֿונג: הייטל (membrane). אין די לערנביכלעך פֿון ביאָלאָגיע און אַנאַטאָמיע פֿונעם צוואַנציקסטן יאָרהונדערט זעמיר טאַקע געווינט זיך צו. באַגעגענען מיט הייטל, אָבער אַרום 1650? זעט איר דאָן

אויך אַנדערע מקורים פֿון דער עלטערער ביזמשפֿילישער ליטעראַטור זענען פֿאַר אונז געווען אַ קוואַל פֿון טערמינאָלאָגישער באַרייכערונג. אינעם מנורת המאור האָבן מיר געפֿונען דעם ווערב ווייטק, וואָס אינעם היינטיקן ליטעראַרישן יידיש ווערט ער געניצט נאָר מעטאַ-פֿאַריש, אַבסטראַקטערהייט, בעת אין אַ פֿריערדיקן סעמאַנטישן גילגול האָט ער, אַ פֿנים, נאָך געהאַט די טייטש to suffer (labor) pains. אויך די רעגיאָנאַלע -- ליטוויש-יידישע -- פֿאַרמע ווייענעס (= ווייעניש), טייטש 'ווייען' labor pains קומט פֿיר אינעם זעלבדיקן מקור (ו' 12), ווי אויך: זייעדיק קינד, זייגאַם, אַם, אויסזיגן עמעצן, אין דער מוטערס בויך און אַנדערע.

פשוט אַן אַנטפֿעלקונג איז פֿאַרן שרייבער פֿון די שורות געווען דאָס האַנטביכל פֿון אַ יידישער אַקושערקע, מיט העכער 150 יאָר קריק: מלכה בערלאַנדס דיא גליקליכע מוטטער אָדער איינע געניטע (ערפֿאהרענע) לעהרערין פֿיר מוטטער (ווילנע, 1836). אויף איר כסדר ניצן דאָס טראַגן, דאָס האָבן, די צייט פֿונעם האָבן, אַרום האַלבן טראַגן (halfway through the pregnancy), געדענקען וועגן דעם האָבן, אין די ערשטע חדשים פֿון זייער טראַגן, די לעצטע חדשים פֿון טראַגן, בשעת טראַגן, טראַגן ווערן, טראַגעדיקע פֿרויען האָבן מיר זיך שוין אָפֿגעשטעלט אין אַן אַנדער פֿלאַץ (וען אין דער ביבליאָגראַפֿיע דאָ ווייטער). מלכה בערלאַנדס ביכעלע איז אָנגעפֿראַפט מיט טערמינען, וואָס ווי קערן צון אונדזער היינטיקער טערמינאָלאָגיע: גייערל (walker), דערפֿילונג (quickenig), וואָס זי איז אַפֿשר די אויפֿטוערין וייערע.

אַן עקסטערע וואָרע מוזן מיר אויך מאַכן פֿאַר די ביז נאָר אינפֿאַרמאַטיווע האַנטביכלעך פֿונעם צוואַנציקסטן יאָרהונדערט, דהיינו פֿון: דיד וו. אַסטראָוסקי, דיד ישראל ביבער, דיד

און צום טייל אין טהפּק, ווי אויך ריד פּנחס ווינאָפּט, דער ממונה אויפֿן מעדיצינישן אָפּטייל אין פּאַרווערסט, וואָס אים האָבן מיר מיין ווי איין מאָל מטרירח געווען טעלעפּאָניש מיט קשיות וועגן מעדיצינישער טערמינאָלאָגיע.

אויך פֿון דער שיינער ליטעראַטור האָבן מיר געשעפּט -- דערעיקרשט פֿון דער מעמאָ-ריסטיק (געלבאַרט, קאָפּעלאָח, שעכטער-וידמאַן א״א), אָבער אויך פֿון דער בעלעטריסטיק (משה גאָדיר און נאָך און נאָך). אָט האָבן מיר פֿון עלי שעכטמאַנס ערשט נהנה געווען סײַ דאָס פּשוט-פּאָליקישע שווער-האַבערין, סײַ דאָס לומדיש-ליטעראַרישע מעוברתדיקייט. פֿונעם היינט כמעט פֿאַרגעסענעם בנימין רעסלער (פֿון זײַן ראָמאַן נאָכן גערעטעניש) האָבן מיר גענאָשט גומע-ציגל פֿאַר bottle nipple, און ער, ווידער, קער עס האָבן פֿונעם מירור-גאָליצישן פּאָלקס-לשון. (רעסלער איז, אָגבֿ, געווען איינער פֿון אונדזערע גרויסע בעלי-לשון, נאָר אַן ענוו, אַ יושבֿ-אוהל, האָט די וועלט פֿון אים ווינציק געוואָסט, און וואָס מע האָט געוואָסט, האָט מען נאָך זײַן טויט פֿאַרגעסן.) דאָס וואָרט אַ שפּעט קינד, ווידער, האָבן מיר געפֿונען בײַ אַ יונגן שרייבער, באָריס סאַגלער. וויסער: איינבאַכלען, איינגעבאַבלט (bundle up) האָבן מיר פֿון די ווערק פֿון אָקרוסני, קנאַפּהיים און אַנדערע פּויליש-ייִדישע שרייבערס.

אַפֿילו די ייִדישע פּאָעזיע (אַפֿרים אויערבאַך, הייזלער, מאָלאָדאַוסקי, שאַפֿיר א״א) האָט געגעבן צו שטייער צון אונדזער טראַג-און האָב-טערמינאָלאָגיע. אָט האָט זיך אויפֿן ייִדיש-ליטעראַרישן האַריוואָנט נאָר וואָס באַוויזן אַ נייער ייִדישער פּאָעט, לעוו בערינסקי, קומען בײַ אים פֿיר: קינסטלעכע באַפֿרוכפּערונג, זרע-באַנק, דאַנאַר (sperm donor), אויף די טערמינען בראַכשטול (birthing chair) און געווינען (give birth to) האָבן מיר זיך אָנגעשטויסן אין כלערליי מקורים, דערנטער אויך אין אַ ליד (אויף טונקעלן בראַכשטול פֿון דער צײַט/ האָט אונדזער מאַמע ערד/ אַ העלע ווייט געוואָנען" -- מ. שאַפֿיראַ, פֿאַרטאַג, קיעוו, 1922, ז' 14). די פֿאַרמע אינפֿלוענצ(ע) איז פֿאַרצייכנט אין עטלעכע ווערטערביכלעך; דאָס פּשוט-פּאָליקישע פֿליענציע קומט פֿיר בײַ שלום-עליכם און עלי שעכטמאַן.

אַ טערמינאָלאָגישער אוצר כמעט נישט אויסצושעפּן זענען די אַלטע מקורים: מעדיצינישע און פעדאָגאָגישע ביכלעך אָדער בלוזי אַרטיקלען, העט-העט פֿון יששכר-בער טעלערס באר מים חיים (אַרום 1650), אַפֿרים בן נפתלי ווערטהיימס שער אַפֿרים (אַלטאַנע, 1736) און משה מאַרקוועס ספֿר רפואות (פּריצק, 1790) ביזן היינטיקן טאַג. פֿון מאַרקווען, למשל (בלאַט ע/ו) -- און פֿונעם

2. מקורים

קײן יִש־מאַין איז טהפֿק נישט. פֿון וואָנעט זשעט האָבן מיר גענומען דאָס שפּראַכ־וואָס אין אים? איז דער תּירוץ: פֿון וואָנעט נישט? קודם־כּל -- פֿונעם לשון־שבעל־פה. אַיעדער ייִדיש־רעדער קען דאָך אַ שלל מיט ווערטער וואָס קערן צון אונדזער טעמע. נישט אומזיסט איז פֿרר־וועב־כּראַנאַלאָגיש די ערשטע מיצווה, און גידול־בנים -- פֿון תּמיד אָן צענטראַל־שבּענטראַל אין ייִדישן לעבן. בײַ אַ סך ווערטער איז געווען גענוג זיך צו פֿאַרלאָזן אויפֿן אייגענעם זכּרון אָדער אויף שפּראַך־אַבסערוואַציעס געמאַכטע בשעתן פשוטן, בּכל־יומיקן שמועס מיט ייִדיש־רעדערס פֿון אַלע פֿיד עקן פֿון ייִדיש־לאַנד. טייל מאָל האָבן מיר אָבער געמוזט אַקטיוו אויספֿרעגן. „ווי האָט מען בײַ אײַך געזאָגט אויף...?“ און „ווי האָבן מאַמעס, ווען זיי האָבן גערעדט צו פֿיצלעך קינדער, אָנגערופֿן...?“. מיינסטנס האָבן מיר דאָס געטון, ווען מיר האָבן געוואָלט וויסן דעם געאָגראַפֿישן פֿאַרשפּרייט פֿון אַ געוויסן וואָרט.

נישט נאָר דער שרײַבער פֿון די שורות האָט געקליבן שפּראַכ־וואָס פֿאַרן איצטיקן האַנטבּיכל. אונדזערע מיטאַרבעטערס האָבן אונדז אָנגעוויזן אויף דעם צי ינעם ייִדישן וואָרט, וואָס מיר וואָלטן אָן זייער הילף אפֿשר דערפֿון נישט געקלערט, אָדער כּלל נישט געוויסט. אַוודאי און אַוודאי האָבן זיי אונדז פֿירגעלייגט צענדליקער שייכדיקע ענגלישע ווערטער און אויסדריקן, וואָס זיי האָבן געהאַלטן, אַז מע וואָלט געדאַרפֿט אין איינעם מיט זייערע ייִדישע עקויוואַלענטן אַרייַנגיבן אין טהפֿק. דאָס וואָרט אויפֿצאַרטל פֿאַר foster child, אַ שטייגער, האָט אונדז צוגעשיקט דר־חנה־פֿייגל אייבראַהאַם, זי, ווידער, האָט עס אונטערגעכאַפט פֿון די רייד פֿון מאיר מילער, אַ שיקאַגער קצב, אַ געבירטיקער פֿון קרעניץ, אין די גאַליצישע קאַרפּאַטן־בערג רינה באָראָוו האָט אונדז צוגעשטעלט אַ רשימה פֿון אַנדערס האַלבן טוך ייִדישע צערטל־ווערטער פֿאַר baby, וואָס זי געדענקט פֿון אירע קינדער־יארן -- איר מאַמעס (אַנאַ בערקאַוויטש פֿון וואַרשע) צערטל־דעפּערטואַר. אויפֿן אַמעריקאַנער שאַראַפֿניקל האָבן אונדז אָנגעוויזן צוויי אידע: מאיר הורוויץ ע״ה און י. פֿאָגעל, דער אַמאָליקער רעדאַקטאָר פֿון דער אַרבעטער־זײַט אין פֿאַרווערטס.

כאָטש נאָך צוויי אינפֿאַרמאַטאָרן ווילט זיך דערמאָנען צום גוטן: רעגײנע ווײַנבּירך ע״ה, וואָס זי האָט אונדז באַרייכערט מיטן טערמינענוואָרג, וואָס ס׳איז אַרײַן אינעם אָפּטייל „קונסט און האַנטאַרבעט“ אין דער אַרבעט, „זומערלעב און זומער־לאַגער“ (״װנטורן״, 1969, ג' 17, ז' 16-13)

א וואָרט פֿרײַער

1. דער אָדרעסאַט פֿון אונדזער ווערטערביכל

איטלעכער בעל-מחבר דאַרף וויסן פֿאַר וועמען ער שטייט, פֿאַר וועמען ער שרייבט. אויך אַ לעקסיקאָגראַף און אַ טערמינאָלאָג, געוויינטלעך, דאַרף זיך פֿאַרקלערן: וועמען איז ער אויסן מיט זײַן ווערטערביכל? האָט טאַקע אויך דער שרייבער פֿון די שורות נישט אויסגעמיטן די קשיא, און דער תּירוץ איז, דאַכט זיך, אַ קלאָרער: טראַגן, האָבן און פֿרײַקע קינדער-יאָרן (דאָ ווײַטער געקירצט: טהפֿק) אָריענטירט זיך אי אויף אַ ברייטערן עולם, אי אויף אַ שמעלערן. דער ברייטערער עולם איז דער ציבור ייִדיש-ליבהאַבערס -- סײַ די וואָס זיי קענען מאַמע-לשון, סײַ די וואָס זיי לערנען זיך ערשט, מענטשן וואָס איטלעכס פּיצל אויטענטיש ייִדישע לשון-ירושא פֿון די אַמאָליקע דורות איז בײַ זיי מיט גאָלד צו גלייך, און אַיעדער שפּראַכיקער צוקום, אַיעדער פּרוו צו פֿאַרפֿולן אַ לעקסישן בלוז -- אָנגעלייגט ביז גאָר, אַ סיבה זיך צו פֿרייען, אַ קרן.

דער לעת-עתה שמעלערער אָדרעסאַט פֿון טהפֿק, אַן אָדרעסאַט וואָס מיר האָפֿן אָבער, אַז ער וועט מיט דער צײַט זיך פֿאַרגרעסערן, פֿאַרבײַטערן -- ווערן אַ גרויסער ציבור -- איז דאָס ייִדיש-יונגוואָרג, די יונגע פֿאַרלעך, וואָס טראַכטן און רעדן אויף ייִדיש וועגן זייערע קומעדיקע אָדער שוין פֿאַראַגענע משפּחות. איבער זייערע שטענדיקע שאלות, ״ווי זאָגט מען אויף ייִדיש?״ האָבן מיר דאָך דעם איצטיקן ווערטערביכל צוגעטיילט אַ העכער בילכערקייט אין דער פֿלאַנדיטער סעריע טערמינאָלאָגישע האַנטביכלעך. אוריאַל וויינבירן האָט זײַן לערנבוך קאַלעדזש-ייִדיש געהייליקט, די אַלע וואָס בײַ זייערע קינדער אין מיל וועט ייִדיש לעבן. אויב מיר וואָלטן געשטעלט אַ דעדיקאַציע, וואָלטן מיר זי אַ ביסל געבײַטן: „מיר הייליקן טהפֿק די, וואָס זיי רעדן מיט זייערע קינדער ייִדיש סײַ אין די פֿרײַקע קינדער-יאָרן, סײַ שפּעטער.“

תוכן

vii	תוכן
ix	א וואָרט פֿריער:
ix	1. דער אַדרעסאַט פֿונעם ווערטערביכל
x	2. די מקורים
xvi	3. מחברשער און רעדאַקציאָנעלער דין־וחשבון
xix	4. אַרומנעם און אָפקלייב
xxviii	א דאַנקוואָרט
xxxi	ביבליאָגראַפֿיע פֿון אויסגעניצטע מקורים
25	דאָס ווערטערביכל
19	קיצונגען און סימבאָלן
18	א דאַנקוואָרט אויף ענגליש
9	די הקדמה אויף ענגליש
7	דער תוכן אויף ענגליש

י. יאָכנסאַנען.

דעם פּיאָנר פֿון וויסנשאַפֿטלעכער טערמינאָלאָגיע אויף יידיש

טראָגן, האָבן און פֿרייַקע קינדער-יאָרן

אַן ענגליש-ייִדיש ווערטערביכל

פֿון

מרדכי שעכטער

מיט דער רעדאַקציאָנעלער מיטהילף פֿון

חנה-פֿייגל אייבראַהאַם

און

גיטל שעכטער-ווישוואַנאַט

ייִדיש-שפּראַכיקער רעסורסן-צענטער

בני דער ייִדיש-ליגע

ניו-יאָרק, 1991

טראָגן, האָבן און פֿרייקע קינדער-יאָרן

אן ענגליש-יידיש ווערטערביכל

